

Előterjesztés

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

Előterjesztő: dr. Eröss Gábor alpolgármester

A képviselő-testületi ülés időpontja: 2021. július 22.

..... sz. napirend

Tárgy: Beszámoló a 9/2020. (I.30.) számú döntéssel elfogadott Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv végrehajtásáról és döntés az Intézkedési Terv végrehajtásához szükséges költségvetési intézkedésekről

A napirendet nyilvános ülésen kell tárgyalni, a határozat elfogadásához minősített többség szükséges.

ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: GAZDÁLKODÁSI ÜGYOSZTÁLY KERÜLETGAZDÁLKODÁSI IRODA

KÉSZÍTETTE: DR. LENNERT ZSÓFIA *zk*

PÉNZÜGYI FEDEZETET IGÉNYEL/NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS: *Hóndei Lilla*

JOGI KONTROLL: *AK*

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

[Signature]
DR. VÖRÖS SZILVIA
ALJEGYZŐ

A döntésre az SZMSZ szerint hatáskörrel rendelkeznek:

Képviselő-testület

Az SZMSZ szerint véleményezi:

Költségvetési és Pénzügyi Bizottság	X
Kerületfejlesztési, Környezet- és Klímavédelmi Bizottság véleményezi	X
Kulturális, Civil, Oktatási, Sport és Esélyegyenlőségi Bizottság	X
Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság	X
Tulajdonosi, Vagyongazdálkodási és Közterület-hasznosítási Bizottság	X
Városüzemeltetési Bizottság	X

A Költségvetési és Pénzügyi Bizottság, Kerületfejlesztési, Környezet- és Klímavédelmi Bizottság, Kulturális, Civil, Oktatási, Sport és Esélyegyenlőségi Bizottság, a Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság, Tulajdonosi, Vagyongazdálkodási és Közterület-hasznosítási Bizottság és a Városüzemeltetési Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek az előterjesztés megtárgyalását.

ÉRKEZETT

2021 JÚL 14.

1645

[Signature]

[Signature]

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

A Képviselő-testület 2019. november 7-ei alakuló ülésén – ellenszavazat nélkül – klíma vészhelyzetet hirdetett, és deklarálta, hogy bár „a klímaváltozást globális folyamatok váltják ki, melyekre Józsefvárosnak kevés hatása van, viszont a nem kívánatos hatásai (pl. hőség, viharok és villámárvizek) ellen helyben kell elkezdeni a védekezést, mindvégig koncentrálni arra, hogy az üvegházhatású gázkibocsátást helyben is drasztikusan csökkentsük.” Ennek jegyében határozta meg Képviselő-testület a jelen előterjesztés – intézkedési terv – tárgyát képező főbb beavatkozási területeket.

Ezt követően a Képviselő-testület a 9/2020. (I.30.) számú döntésében elfogadta a Józsefvárosi klímavédelmi intézkedési tervet, amely levegő, környezet és társadalmi érintettségű védelmi intézkedések részletes leírását tartalmazza.

2021 júniusában megszületett Józsefváros *Klímastratégiája*, melynek jövőképe egy „Klímaparát, közösség-centrikus, élhető, egészséges Józsefváros, ahol a mikroklíma javulását sok zöldfelület és számos, megfelelő állománnyal fásított utca biztosítja (...), a távlatos energiagazdálkodást segítő megújuló energiaforrások (napenergia) és megújuló energia-technológiára alapuló épületgépészeti megoldások (pl.: hőszivattyú) egyre nagyobb részarányának, valamint az energiahatékonysági felújításoknak, fűtőkorszerűsítésnek köszönhetően az épületállomány energetikai besorolásának átlaga növekszik, amelynek hatására csökken az üvegházhatású gázok kibocsátása és javul a levegőminőség.”

Az eltelt időben, a 2020. január 30-án elfogadott tervben szereplő intézkedések végrehajtása részlegesen történt meg, figyelemmel arra, hogy annak végrehajtását megnehezítette a COVID-19 vírus miatt kialakult veszélyhelyzet, ami kihatással van jelen napjainkra is.

A jelen felülvizsgálat során beépítésre kerültek a tervbe a már megvalósult klímavédelmi intézkedések, hiszen nem csak a megvalósítás, hanem ezek nyomon követése, fenntartása, megőrzése is a célok részét képezik. Beépültek továbbá a 2021 júniusában elfogadott klímastratégia egyes ajánlásai.

Az adott körülmények között a végre nem hajtott intézkedések tekintetében új, megfelelő határidő megállapítása vált indokolttá, és szükségessé vált továbbá helyenként az intézkedések megfogalmazásának és az ezekért felelősök pontosítása.

II. A betérjesztés indoka

A Képviselő-testület 9/2020. (I.30.) számú döntésének végrehajtása érdekében a Képviselő-testület döntése szükséges a határozati javaslat mellékletét képező Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadásáról és az intézkedési terv végrehajtásához szükséges költségvetési intézkedésekről.

III. A döntés célja, pénzügyi hatása

A döntés célja beszámoló elfogadása a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv végrehajtásáról és döntés az Intézkedési terv végrehajtásához szükséges költségvetési intézkedésekről. A döntés pénzügyi fedezetet igényel.

A „Tedd le a kocsit!” újabb pályázati kiírásának forrása a 2021. évi költségvetésről szóló 5/2021. (II.25.) ök. rendelet 20810-04-es jogcímén kiadási előirányzatban maradványként 438.000 összegben rendelkezésre áll, melyről a döntésnek megfelelően átcsoportosítással a tényleges kiadási előirányzatokon a szükséges pénzügyi fedezet biztosítható.

A döntés pénzügyi fedezetéhez szükséges további, összesen 9.000.000 Ft a 2021. évi költségvetésről szóló 5/2021. (II.25.) ök. rendelet 20810-04-es jogcímén a „Környezetvédelmi

program/klimavédelem, zöldprogram” költségvetési sor terhére biztosítható. A döntésnek megfelelően a pénzügyi fedezethez szükséges előirányzat átcsoportosítások a 2021. évi költségvetési rendeleten utólag átvezetésre kerülnek.

IV. Jogszabályi környezet

A Képviselő-testület döntése az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés b) és l) pontja, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény - különösen annak 10. § (2) bekezdése - figyelembevételével került megfogalmazásra.

Az SZMSZ 7. melléklet 6.3.1. pontja szerint a Kerületfejlesztési, Környezet- és Klímavédelmi Bizottság véleményezi a „környezet-, klíma - és természetvédelmi, valamint akadálymentességi szempontból a beruházásokat”.

Fenti rendelkezések alapján javaslom az alábbi határozat elfogadását.

Melléletek:

I.sz. melléklet: Beszámoló a 9/2020. (I.30.) számú döntéssel elfogadott Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv végrehajtásáról

- I/1. melléklet: Tolnai kerttel kapcsolatos beszámoló az előrehaladásról
- I/2. melléklet: Budapest VIII. kerület HŐSÉG- és UV-RIADÓ TERVE
- I/3. melléklet: Utak mosási, fertőtlenítési, takarítási ütemterve_JGK_2021.05.17-től
- I/4. melléklet: 2020. évi faültetés
- I/5. melléklet: Józsefváros Klímastratégia - összefoglaló

I. Határozati javaslat

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének .../2021. (VII. 22.) számú határozata

a 9/2020. (I.30.) számú döntéssel elfogadott Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv végrehajtásáról szóló Beszámoló elfogadásáról

A képviselő-testület megismerte és elfogadja az előterjesztés mellékletét képező felülvizsgált Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési tervről készült beszámolót.

Felelős: polgármester

A döntés végrehajtását végző szervezeti egységek: a 9/2020. (I.30.) számú döntéssel elfogadott Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv végrehajtásáról szóló beszámolóban megjelölt szervezeti egység.

II. Határozati javaslat

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének .../2021. (VII. 22.) számú határozata

a felülvizsgált Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv végrehajtásához szükséges költségvetési intézkedésekről

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy:

1. a 2021. évi költségvetésről szóló 5/2021. (II.25.) ök. rendelet 20810-04-es jogcímén a „Környezetvédelmi program/klimavédelem, zöldprogram” költségvetési soron rendelkezésre álló előirányzat terhére biztosítja:

- a) a „Tedd le a kocsit” pályázat második körének meghirdetéséhez szükséges pénzügyi fedezetet összesen 600.000,-Ft összegben (1. sz. melléklet 5. pont),
 - b) a Józsefvárosba bevezető útvonalak mellé tájékoztató táblák - amelyek felhívják a gépkocsivezetők figyelmét, különösen a kerületbe behajtó autók vezetőinek figyelmét, az üresben járatás mellőzésére, amely szennyező és üzemanyag pazarló is egyben - kihelyezéséhez szükséges 400.000 Ft-ot (1. sz. melléklet 11. pont),
 - c) a Józsefvárosban működő közoktatási, köznevelési intézmények és bölcsődék számára komposztláda-pályázathoz szükséges 400.000 Ft-ot (1. sz. melléklet 15. pont),
 - d) a társasházi körfolyosók árnyékolására indított programhoz kapcsolódó pályázathoz szükséges 600.000 Ft-ot (1. sz. melléklet 33. pont),
 - e) a társasházak részére a homlokzati zöldfelület növelésének megvalósítására kiírásra kerülő pályázathoz szükséges 1.500.000 Ft-ot (1. sz. melléklet 38.pont),
 - f) a társasházak részére újabb „Zöld udvar” pályázat kiírásához szükséges 3.000.000 Ft-ot (1. sz. melléklet 39. pont),
 - g) az óvodások és iskolások Fűvészkertbe történő látogatásának támogatásához, ezzel kapcsolatosan az Önkormányzat és a Fűvészkert közötti meglévő megállapodás kibővítéséhez szükséges 500.000 Ft-ot (1. sz. melléklet 50. pont),
 - h) a hulladékcsökkentő program megvalósításához, egy ún. „zero waste” kampány indításához szükséges 1.000.000,-Ft-ot (1. sz. melléklet 76. pont)
 - i) a gangzöldítési program megvalósításánál a pályázathoz a szükséges 1.000.000,-Ft-ot.
2. felhatalmazza a polgármestert, hogy az 1.a)-i). határozati pontok szerinti programok és feladatok pénzügyi fedezetének biztosításához szükséges átcsoportosításokat elvégezze.
3. a „Tedd le a kocsit” pályázat második körének meghirdetéséhez szükséges további pénzügyi fedezetet 438.000 Ft összegben, mely az Önkormányzat 2021. évi költségvetéséről szóló 5/2021. (II.25.) ök. rendelet 20810-04-es jogcímén kiadási előirányzaton maradványként rendelkezésre áll és felhatalmazza a polgármestert, hogy a támogatás pénzügyi fedezetének biztosításához szükséges átcsoportosítást elvégezze.

Felelős: polgármester

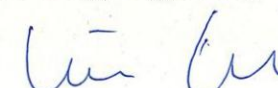
Határidők:

☞ az 1.a), 1.c), 1.d), 1.e), 1.f), 1.i), 3. pontok tekintetében a pénzügyi fedezet biztosításához szükséges átcsoportosítások: a pályázat elbírálását követően

☞ az 1.b), 1.g) és 1.h). pontok tekintetében a pénzügyi fedezet biztosításához szükséges átcsoportosítások: 2021. augusztus 15.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Költségvetési és Pénzügyi Ügyosztály

Budapest, 2021. július 14.

Dr. Eröss Gábor

alpolgármester

Törvényességi ellenőrzés:

Dr. Sajtos Csilla

jegyző

21

4

Beszámoló a 9/2020. (I.30.) számú döntéssel elfogadott Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési Terv végrehajtásáról és döntés az Intézkedési Terv végrehatásához szükséges költségvetési intézkedésekről

Előzmények:

- 156/2019. (XI.07.) sz. KT határozat a klímavész helyzet kihirdetésére és a szükséges intézkedések megtételére
- 9/2020. (I.30.) sz. KT határozat a klímavédelmi intézkedési terv elfogadásáról
- A Józsefvárosi Klímastratégia elfogadásának dokumentuma¹ és előkészítő helyzetelemzése²

(A határozati javaslatban és annak mellékletében felsorolt intézkedések egységes dokumentumba foglalva olvashatóak)

Csatlakozás hazai és nemzetközi klímavédelmi szervezetekhez

1.a. Polgármesterek Szövetsége

A klímaváltozás elleni küzdelem jegyében a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) csatlakozott a Polgármesterek Szövetsége (Covenant of Mayors) és a „Magyar Klímabarát Települések Szövetségéhez” együttműködéshez.³

https://jozsefvaros.hu/hatarozatok/349_2020_11_19_366_javaslat_a_polgarmesterek_szovetsegehez_e_loterjesztes.pdf

A Covenant of Mayors együttműködés a Polgármesterek Szövetsége/ „Polgármesterek Globális Klíma- és Energiaügyi Szövetsége” a világ legnagyobb helyi klíma- és energiaügyi akcióra irányuló városi mozgalma. A Polgármesterek Szövetsége 2008-ban indult útjára Európában azzal a céllal, hogy egybegyűjtse az olyan helyi önkormányzatokat, amelyek önként vállalják, hogy megvalósítják, sőt túlszárnyalják az EU klímával és energiával kapcsolatos célkitűzéseit. Az önkormányzat a csatlakozással vállalta egy ún. SECAP (Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv) elkészítését 2 éven belül; a SECAP (Fenntartható Energia- és Klíma Akciótervét) számos uniós pályázaton való indulás előfeltétele. A Polgármesterek Szövetsége által meghirdetett „közös tanulási programra” való jelentkezéssel Józsefvárost azon kevés, három település közé válogatták be, akik számára a SECAP tervezésében és a meglévő stratégiai dokumentumok gyakorlati megvalósításában biztosítanak tanácsadást a programban résztvevő partnerek. A program 2021 júniusában vette kezdetét és 2022. januárig tart, amely idő alatt a Józsefvárosi Klímastratégiára épülő SECAP dokumentum kidolgozása is elkezdődik.

1.b. Klímabarát Települések Szövetsége

¹ https://jozsefvaros.hu/hatarozatok/2606_2021_06_3_334_eloterjesztes.pdf

² http://zold8.com/wp-content/uploads/2020/07/Zold8_kli%CC%81mastrate%CC%81gia_Helyzetelemze%CC%81s.pdf

³ <https://jozsefvaros.hu/hir/76012/klimabarát-kerület-lett-jozsefvaros>

A Klímabarát Települések Szövetsége (KBTSZ) néhány polgármester és szakember javaslatára alakult meg 2009-ben. Az alapítók felismerték, hogy a globálisan megfigyelhető klímaváltozás hatásai veszélyt jelentenek az eddig ismert társadalmi formákra és értékekre. A klímabarát váltás érdekében a Klímabarát Települések Szövetsége ösztönzi és támogatja a helyi és regionális szintű klímastratégiák kidolgozását és megvalósítását. A KBTSZ szakmai konferenciáin való részvétel mellett az együttműködés fontos állomása a 2021. júliusi Szabadegyetemen való önkormányzati részvétel is.

A 366/2020. (XI.19.) számú polgármesteri döntéssel a Polgármesterek Szövetségéhez és a Klímabarát Települések Szövetségéhez történő csatlakozáshoz kapcsolódó konkrét döntéseket is meghozta, és a szervezetek a csatlakozásról szóló dokumentumokat megküldték.

1.c. Józsefváros, Budapest Főváros részeként csatlakozott továbbá az Eurocities-hez, amely mintegy 200 várost tömörít magába. Hat témára fókuszálnak és zajlik folyamatos munka, ezek közül kettő érinti a klímavédelmet közvetlenül: környezetvédelem, közlekedés.

1.d. A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezményvel összhangban az Önkormányzat az általa alapított költségvetési szervek és a tulajdonában álló gazdasági társaságok működésében biztosítja az éghajlatváltozásra vonatkozó környezeti információk teljes nyilvánosságát és a nyilvánosság részvételét a döntési folyamatokban.

MEGVALÓSULÁSA: végrehajtva

Közterek, közösségi kertek, zöldtetők

1. Közterületi zöldítés

2.a. A Déri Miksa utca közterületi fejlesztése kapcsán a tervek zöldfelület-növelő szempontú módosítása.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Várospépítészeti Iroda), Rév8 Zrt., k
Határidő: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: A Déri Miksa utca új tervei tartalmazzák a többlet zöldfelületek kialakítását. Az eredeti terv 12 db planténerbe és 13 db szabadon ültetett fával számolt, a módosított tervekben 63 db szabadon ültetett fa szerepel, a zöldfelületek az eredetileg tervezett kb. 340 m² helyett 1350 m²-re, mintegy négyeszeresére nőttek.

2.b. Egyéb események a közterületi zöldítés területén: 2021. április 10-én a Ferencvárosi Önkormányzattal együttműködésben a Józsefvárosi Önkormányzat közösségi virágültetést szervezett az Üllői útra. Összesen 27 fő csatlakozott az akcióhoz és 40 virágkazetta beültetése történt meg. Az önkéntes „kertészek” 2021. augusztus 31-ig vállalták a virágok gondozását. 2021. június 11-én a Bródy Sándor és Múzeum utcákban szervezett közös virágültetést Községi Részvételi Iroda (KRI) - Józsefváros, a JGK Kertészeti irodája és a Civilek a Palotanegyedért Egyesület. A Kiss József utca torkolatába a korábbi betonozott tervek helyett 9 fa és 200 m² növényágyás került. A Práter és Tömő utcák tervei több tíz fát kapnak és a Horváth Mihály tér terve is tovább zöldül. A tervek befejezése és véleményezése 2021 nyarán, a kivitelezések 2022-ben esedékesek.

3. Községi kertek

3.a. Tolnai utcai közösségi kert kialakítása. A közösségi kert hasznosításának áttekintése után a Tolnai u. 23. szám alatti park pihenőkertként nyílt meg 2020. szeptember hónapban.⁴

A Tolnai utcai kert aktualitásairól a megadott honlapokon, illetve a kert hivatalos csoportjában, a Tolnai kert barátai' Facebook csoportban lehet tájékozódni.⁵ (I/1.melléklet: Tolnai kerttel kapcsolatos beszámoló az előrehaladásról).

3.b. A Magdolna utca 24. szám alatti közösségi kert működtetésére irányuló együttműködési megállapodás megkötésre került a Grundkert Környezettudatos Közösségfejlesztő Egyesülettel.

Az egyeztetések folyamatosak, a Józsefvárosi Gazdálkodási Központ az együttműködési megállapodásban rögzített munkákat egy részét már elvégezte, illetve a munkálatok zajlanak, a közösségi kert hamarosan megnyílik. (az előterjesztés linkje itt elérhető: https://jozsefvaros.hu/hatarozatok/2608_2021_06_3_336_eloterjesztes.pdf)

3.c. A Szeszgyár kert – teljes mértékben magánkezdeményezésre – közösségi kertté és komposztponttá, kulturális-közéleti programok terévé alakult az üresen álló telek helyett.

További közösségi kertek létesítésének kijelölése indokolt. Javaslat készítése új közösségi kertek kijelölésére, erre alkalmas önkormányzati telkekre. Folyamatos egyeztetések a lehetséges új közösségi kertek létrehozásáról. Ismeretek gyűjtése a már működő kertek és résztvevőik észrevételeiből.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda, Közösségi Részvételi Iroda)

4. Mátyás téri őrbódé tetejének extenzív zöldítése

Felelős: Rév8 Zrt.
Határidő: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: A Mátyás téren két épület épült. Mindkettő jelenleg is működő extenzív zöldtetővel lett kialakítva. A zöldtető megújításának következő lépése lehet, a vegetáció vizuális megjelenésének javítására, biodiverzitásának növelésére vadvirágos fűmagkeverék (például: Báics Ernő magkeverék) használata. A magkeverék a meglévő fűfélék közé vetendő el, erre a legmegfelelőbb időpont, mikor a hőmérséklet nem megy 10 fok alá, de a gyakori esőzés adott. Rendszeres locsolást nem igényel, hosszan tartó nyári szárazság esetén célszerű locsolni.

Közlekedés

5. „Tedd le a kocsit” program

„Modellkísérlet jelleggel belső pályázat kiírása az önkormányzat által alapított költségvetési szervek köztisztviselői, közalkalmazottai, munkavállalói és a JGK Zrt., JKN Zrt., és Rév8 Zrt. által munkaviszonyban álló alkalmazottai részére. A Kerületfejlesztési, Környezet- és Klímavédelmi Bizottság feladata, hogy dolgozza ki a pályázati kiírást és elbírálja azokat. 2020 évben lesz lehetőség pályázni, azon fentebb említett személyi körbe tartozóknak, akik vállalják, hogy gépjármű helyett közösségi közlekedéssel vagy egyéb környezetkímélő eszközzel járnak be a munkahelyükre.

Felelős: Kerületfejlesztési, Környezet- és Klímavédelmi Bizottság
Határidő: végrehajtva

⁴ <https://jozsefvaros.hu/hir/75306/megnyilik-a-tolnai-kert>

⁵ A Tolnai kert barátai' Facebook csoport: <https://www.facebook.com/groups/atolnaikertbaratai/>
Rév8 Zrt. adatlapja a Tolnai közösségi ketről: <http://rev8.hu/Portfoli%C3%B3/tolnai-kert/>
A közösségi kert egyéb információi: <http://kozossegekertek.hu/garden/tolnai-kozossegi-kert/>

Költségvetési keret: 1.000.000,- Ft (2020-ban)”

MEGVALÓSULÁSA: A saját gépjárművel rendelkező munkavállalók munkába járásának „zöldebbé” tétele volt a cél, úgy hogy a pályázók vállalják, gépjármű helyett közösségi közlekedéssel vagy egyéb környezetkímélő eszközzel (kerékpár, roller, elektromos roller, segway, görkorcsolya, stb.) járnak be a munkahelyükre. Több munkavállaló adott be pályázatot, szám szerint 12 db érkezett be, emellett két szervezet jelezte, hogy náluk egyáltalán nem járnak autóval munkába.

A pályázati döntés: https://jozsefvaros.hu/hatarozatok/2411_2021_05_6_245_eloterjesztes.pdf.

A „Tedd le a kocsit” programban újabb pályázati kiírásra fog sor kerülni. A második kör fogja biztosítani, hogy a pályázatra elkülönített összeg kiosztásra kerülhessen az érvényesen pályázók között.

A szükséges pénzügyi fedezetet mindösszesen 438.000 összegben a 2021. évi költségvetésről szóló 5/2021. (II.25.) ök. rendelet 20810-04-es jogcímén kiadási előirányzaton maradványként rendelkezésre áll.

A program megvalósítására további 600.000 Ft-ot biztosítunk a jelen beszámolóval egyidejűleg benyújtott határozati javaslat szerint.

Az összeg rendelkezésre áll a 2021. évi költségvetés 20810-04-es jogcímén „Környezetvédelmi program/klímavédelem, zöldprogram” költségvetési soron.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda)

Határidő: 2021. szeptember 30.

6. Önkormányzati kerékpárok

„Polgármesteri Hivatal egyes szervezeti egységei részére a munkavégzés segítése érdekében kerékpárok beszerzése.

Költségvetési keret: 300.000,- Ft.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egységek: Jegyzői Kabinet, Belső Ellátási Iroda)

Határidő: végrehajtva”

MEGVALÓSULÁSA: A Polgármesteri Hivatal egyes szervezeti egységei részére a munkavégzés érdekében szükség esetén kerékpárokat biztosít. A rendelkezésre bocsátott keretösszegeből 4 darab kerékpár került beszerzésre. A kerékpárok használatára vonatkozó szabályzat megszületett, az eszközök a hivatali dolgozók által használhatóak.

7. Bringával munkába. Csatlakozás a Kerékpárosklub kampányaihoz

Felelős: Közösségi Részvételi Iroda, JKN Zrt.

Határidő: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: A Józsefvárosi Önkormányzat a Kerékpárosklubbal együttműködésben az Autómentes Szeptember keretében összesen öt biciklis túrát szervezett azoknak, akik szerettek volna biciklizni, de eddig Budapesten nem mertek kerékpárra ülni. Biciklizzük be együtt Józsefvárost! – felhívással. Kérték, hogy hozzanak magukkal saját kerékpárt az érdeklődők. Az út során a Kerékpárosklub önkéntesei megmutatták, hogyan lehet biztonságosan biciklizni – akár gyerekekkel is –, valamint hasznos információval látták el a kerékpárokról és a biztonságos kerékpáros közlekedésről az érdeklődőket. Ezt a bejárást több megállással és lassabb tempóval tervezték.

2020. szeptember 9-én a Józsefvárosi Önkormányzat a Magyar Kerékpárosklubbal együttműködésben a kerület két pontján (Baross utca és Nagykörút sarka, Rákóczi tér) várta ún. bringás reggelivel és uzsonnával az arra biciklizőket.⁶

2020 szeptemberében készült el a Kerékpárosklub és a Józsefvárosi Önkormányzat együttműködésében a biciklis kisokos, melyet 1000 példányban nyomtattunk és juttattuk el intézményekbe, közösségi terekbe, bicikliboltokba. (A józsefvárosi kerékpáros kisokos letölthető innen: <https://jozsefvaros.hu/hir/75358/megjelent-a-jozsefvarosi-kerekpáros-kisokos>)

8. Közintézmények előtt kerékpártárolók/kerékpártámaszok létesítése

Lakossági kerékpártárolók/kerékpártámaszok folyamatos kihelyezése közterületekre. A Rév8 Zrt. feladata, hogy mérje fel, mely közintézmények előtt nincs kerékpártároló, továbbá mely közterületekre javasolja kerékpártárolók/kerékpártámaszok kihelyezését. A felmérést követően a konkrét helyszínekről az útburkolat-bontást igénylő esetekben döntést gyakorló Városüzemeltetési Bizottság előtt a Kerületfejlesztési, Környezet- és Klímavédelmi Bizottság véleményének kikérése javasolt.

Felelős: Rév8 Zrt.

Határidő: végrehajtása folyamatos

MEGVALÓSULÁSA: A közintézmények igényeit felmérte a Rév8 Zrt., az elmúlt hónapokban pedig kialakításra került egy kerékpártároló csomag többek közt a Magyar Kerékpáros Klub javasolataival és egyéb szakmailag indokolt helyszínekkel. A forrás 2021 júniusában realizálódott, így a Bizottságok elé kerülhet a lista.

9. BUBI rendszer bővítése

Az önkormányzat tárgyalást kezdeményez a budapesti közösségi kerékpárt működtető gazdasági szereplőkkel (MOL BUBI és DonkeyRepublic) a VIII. kerületi bővítés érdekében – a Hungária körgyűrűig.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Polgármesteri Kabinet)

MEGVALÓSULÁSA: A kapcsolatfelvétel megtörtént mindkét társasággal, az egyeztetések folyamatosak. A pontos helyszínek és finanszírozási feltételek előkészítés alatt állnak a megújult Bubi rendszer műszaki, dokkolási lehetőségeit figyelembe véve.

10. Autómentes nap

Közösségi esemény megrendezésének vizsgálata olyan számottevő gépjármű közlekedéssel terhelt utcán, mint például a Baross utca.

Felelős: Rév8 Zrt., JKN Zrt., Közösségi Részvételi Iroda

LEÍRÁSA: A Közösségi Részvételi Iroda 2020 tavaszán majd ősszel is elkezdte szervezni a József utcára és a Fővárossal együttműködve a Rákóczi útra fókuszálva, azonban nem tudott megvalósulni a COVID-19 vírus terjedése ellen előírt óvintézkedések miatt. Célja lenne, hogy minél többen a nem belsőégésű motorral hajtott eszközökkel járjanak, a más formájú közlekedés népszerűsítése. 2021 szeptemberében megrendezésre kerül az esemény.

11. Kevesebb üresben járatás

⁶ <https://jozsefvaros.hu/szoljon-bele/75248/korbeciklizések-jozsefvarosban>

Az Önkormányzat tájékoztató táblákat helyez ki Józsefvárosba a bevezető főutak mellé, amelyek felhívják a gépkocsivezetők figyelmét, különösen a kerületbe behajtó autók vezetőit az üresben járatás mellőzésére, amely szennyező és üzemanyag pazarló is egyben.

Nem valósult meg.

A program megvalósítására 400.000 Ft-ot biztosítunk a jelen beszámolóval egyidejűleg benyújtott határozati javaslat szerint.

Az összeg rendelkezésre áll a 2021. évi költségvetés 20810-04-es jogcímén „Környezetvédelmi program/klímavédelem, zöldprogram” költségvetési soron.

Új felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda)

Új határidő: 2021. november 30.

Hőhullámok elleni védekezés

12. Párapapuk

2021 nyarára célul tűztük ki további párapapuk, páraterek létrehozását a jelenlegi papuk (Losonczy tér, Kálvária tér, Mátyás tér, Teleki tér, Százados úti játszótér) mellett. A párapapuk felállításánál a pára tiszta ivóvízből „készül”.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda), JGK Zrt.

Határidő: 2021. június 30.

MEGVALÓSULÁSA: A Városüzemeltetési igazgatóság három új párapaput telepített az alábbi területeken: Bláthy park, Golgota tér, Horváth Mihály tér. Az új párapapukat 2020 augusztusában telepítették. Idén a 24. héten érte el a napi hőmérséklet a papuk megnyitásának értékét. A párapapuk minden nap 10:00 és 18:00 között vannak nyitva. A Bláthy parkban a park közepénél, az átmenő gyalogosforgalom számára könnyen megközelíthető részén, a Horváth Mihály téren a játszótér mellett, a belső járda felett, a Golgota téren a sétány közepén, a kutyafuttató oldalánál az átmenő forgalom felett találhatóak az új párapapuk.⁷

13. Hőségriadó terv kidolgozása⁸

A lakosság klímaadaptációjának érdekében, a terv kidolgozásánál különösen figyelembe veendő szempontok:

a) Rendkívüli időjárás esetén házi segítségnyújtásban részesített idősek értesítése, tájékoztatására eljárás kidolgozása (A riasztási lánc a HŐSÉG- és UV-RIADÓ TERV melléklete).

b) Tartós hőhullám esetén idős (és más sérülékeny csoporthoz tartozó) személyek bekísérése klimatizált helyiségbe

c) 1000 négyzetméter alapterület feletti közintézmények lehetőség szerint tartsanak fenn egy klimatizált helyiséget, és hőségriadó esetén nyissák azt meg a lakosság részére.

d) Klímaterkép készítése: klimatizált középületek nyilvános térképe

⁷ <https://jozsefvaros.hu/hir/76605/igy-lehet-kibirmi-a-kanikulat>

⁸ <https://jozsefvaros.hu/hir/76613/a-jozsefvarosi-onkormanyzat-intezkedesei-a-hosegriasztas-idejen>

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egységek: Humánszolgáltatási Ügyosztály, Közterület-felügyeleti Ügyosztály)

MEGVALÓSULÁSA: Budapest VIII. kerület HŐSÉG- és UV-RIADÓ TERVE elkészült (I/2. melléklet)

Klimatizált helyiség: A józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt. parkolási Igazgatósága (1084 Budapest Német utca 17-19.) lett kijelölve erre a célra.

e) Hűsítő szigetek. A klímavédelmi intézkedési terv, a Fővárossal együttműködésben egy további ponttal bővült, 2020, majd 2021 nyarán hűsítő szigetek, valamint ivókutak kerültek kihelyezésre a kerület különböző pontjain. Az ivókutak helyszíne megtalálható ezen a térképen: <https://budapest.hu/Lapok/2020/ivokut.aspx>

14. Lakossági tájékoztatás

Figyelemfelhívás a szélsőséges időjárás okozta egészségügyi hatásokról, megteendő intézkedésekről rendkívüli időjárás esetén, továbbá az allergiás megbetegedések és a rovarok által okozott fertőzések számának növekedéséről, mivel a hőmérsékletemelkedés miatt a növények hamarabb kezdenek el virágozni, és a felmelegedés hatására a fertőző betegségeket terjesztő rovar populációk folyamatos szaporodása várható. A házi és gyermekorvosi rendelőknél tájékoztató feliratok kihelyezése a nyári időszakban a megtehető óvintézkedésekről.

A hőhullámokra a krónikus betegségben szenvedők és az egyedül élő nyugdíjasok a leginkább érzékenyek, rajtuk kívül pedig a szabadban dolgozók, így az ő alkalmazkodóképességük javítása kiemelt figyelmet igényel. Ezért e területen az egészségügyi intézmények, a munkavédelem, a háziorvosi ellátás, valamint a preventív intézkedések összehangolása biztosítása szükséges.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Polgármesteri Kabinet)

Határidő: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: Hasznos tanácsok kánikula idejére címmel készült el a lakossági tájékoztatás, mely kiterjed a közlekedés, étkezés, öltözködés, orvosi tanácsok témakörökre. A Humánkapcsolati Iroda valósította meg, a továbbiakban a Közösségi Részvételi Iroda tájékoztatja a lakosságot.⁹

Gazdaság, hulladékkezelés

15. Komposztálás

a) „Lakosság részére komposztládák beszerzése és pályázat útján történő kiosztása. A pályázat részleteit a Kerületfejlesztési, Környezet- és Klímavédelmi Bizottság a JGK Zrt.-vel dolgozza ki közösen 2020. április 30-ig.”

Felelős: JGK Zrt., Kerületfejlesztési, Környezet- és Klímavédelmi Bizottság, Gazdálkodási Ügyosztály
Kerületgazdálkodási Iroda

Határidő: végrehajtása folyamatban

Költségvetési keret: bruttó 1.000.000 Ft.

MEGVALÓSULÁSA: 311/2020.(VII.16.) számú döntéssel 2020. július 20.-án kihirdetésre került a Társasházak és családi házak komposztláda-pályázata, melynek célja a hulladékkezelés elősegítése, saját tevékenységből származó biohulladék komposztálása, valamint a kész komposzt, saját illetőleg a keletkezés helyéhez közeli területen történő felhasználása. Folyamatosan érkeznek az érvényes pályázatok a lakosok és társasházak köréből. A lakossági komposztpályázat során eddig 24

⁹ <https://jozsefvaros.hu/hir/76592/H%C5%91s%C3%A9g-és-UV-riad%C3%B3>

komposztláda kiosztására került sor. A komposztláda-pályázat 2021. december végéig lett meghosszabbítva.¹⁰

b) A lakossági összefogásban közösségi kertészkedés kapcsán keletkezett zöldhulladékokat és a közterületeken keletkezett zöldhulladékot a JGK Zrt. szállítsa el

Felelős: JGK Zrt.

Határidő: végrehajtása folyamatos

MEGVALÓSULÁSA: A Városüzemeltetési igazgatóság a lakossági összefogásban közösségi kertészkedés kapcsán keletkezett zöldhulladékokat, illetve a közterületeken keletkezett zöldhulladékot komposztüzembe szállíttatja. A Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ a zöldterülettel rendelkező egységeinél (IÁO, CSÁO, FIDO) alkalmazza a zöldhulladék komposztálási lehetőséget. A lakossági zöldhulladék elszállítása tipikusan ősszel történik, elsődlegesen a Tisztviselő telepi civil egyesület kér segítséget a fadori lomb elszállítására. Ekkor a Kertészeti iroda kollégái segítségével a kijelölt helyekre kupacolják a zöldhulladékot, innen a gyűjtést követő munkanapon kerül elszállításra a komposzttelepre. Hozzávetőlegesen 20-30 m³ lomb gyűlik össze egy-egy ilyen akció keretei között.

c) A Teleki téren, az Önkormányzat, a Főváros és a civilek (komposztközösség) együttműködésében közösségi komposztáló nyílt.

d) Új elemként komposztláda-programot indítunk intézmények számára.

Józsefvárosban működő közoktatási, köznevelési intézmények és bölcsődék számára komposztláda-pályázatot írunk ki.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda),

Határidő: 2021. november 30.

A program megvalósítására 400.000 Ft-ot biztosítunk a jelen beszámolóval egyidejűleg benyújtott határozati javaslat szerint.

Az összeg rendelkezésre áll a 2021. évi költségvetés 20810-04-es jogcímén „Környezetvédelmi program/klímavédelem, zöldprogram” költségvetési soron.

e) A 100%-os önkormányzati tulajdonú költségvetési szervek és gazdasági társaságok megvizsgálják, hogy az általuk használt ingatlanban van-e lehetőség komposztálásra.

f) Az FKF Zrt. megkeresése a biológiailag lebomló hulladék elszállítása kapcsán.

Felelős: a) költségvetési szervek vezetői, gazdasági társaságok vezetői

Határidő: részben végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: A Városüzemeltetési Igazgatóság a keletkezett zöldhulladékot komposztüzembe szállíttatja el, melyről tanúsítványt állítanak ki.

Létesítmény- és gépjárműüzemeltetés

16. Fűtésoptimalizálás

a) 22 Celsius foknál melegebbre nem fűtjük fel azon önkormányzat által alapított költségvetési szervek, gazdasági társaságok által használt épületeket, ahol jogszabály eltérően nem rendelkezik.

¹⁰ <https://jozsefvaros.hu/hir/75700/meghosszabbítottuk-a-komposztláda-pályázat-hataridejet>

Felelős: A Költségvetési szervek vezetői, Polgármesteri Hivatal esetében a Belső Ellátási Iroda.

Határidő: végrehajtása folyamatban

MEGVALÓSULÁSA: A Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központban a betegváró, tartózkodó és közlekedő hőfoka 22 Celsius fok, melyet fűtött frisslevegő keringetéssel érnek el. Az orvosi rendelőben az ellátás által indokolt hőmérséklet működik. A Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központban, az otthont nyújtó szolgáltatást biztosító szakmai egységek figyelembe veszik a 22 Celsius fok maximális hőmérsékletet, s a technikai lehetőségek adta lehetőségek szerint azt be is tartják.

17. Csapvíz és kancsó

- a) Az Önkormányzat által alapított költségvetési szervek, gazdasági társaságok közforgalom számára nyitva nem álló helyiségeiben csapvíz és kancsó használata palackozott ásványvíz helyett.
- b) Re-poharak beszerzése a különböző rendezvényekre egyszer használatos műanyagok helyett- (logózható, újrahasznosított műanyagból)

Felelős: a) és b) pontban: Költségvetési szervek vezetői, Polgármesteri Hivatal esetében (Felelős szervezeti egység: Belső Ellátási Iroda)

Határidő: végrehajtása folyamatban, illetve a b) pontban 2021. szeptember 30. napjától

MEGVALÓSULÁSA a) pontban: A megvalósulása részben megtörtént, folyamatos az áttérés. A Polgármesteri és a Jegyzői Kabinet részére történtek korábban igényfelmérést követően kancsó beszerzések. A koronavírus okozta veszélyhelyzet miatt szélesebb körben nem került sor nagyobb számú irodai beszerzésre. A Hivatalban a két tárgyalóban visszaváltható üveges-, illetve a folyosókon ballonos víz kerül felhasználásra, műanyag palackos vizet nem használunk.

A Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központban, az Auróra utcai épületben a földszinttől a 6. emeletig friss csapvizet szolgálnak fel mind a betegek, mind az ott dolgozók részére.

18. Szelektív gyűjtés fejlesztése

- a) Felmérjük, hogy az Önkormányzat által alapított költségvetési szervek, gazdasági társaságok által használt helyiségekben a hatályos jogszabályoknak megfelelően hogyan lehet megvalósítani a szelektív hulladékgyűjtést.
- b) Az a) pont függvényében és az ott írt intézményekben fejlesztjük és kiterjesztjük a szelektív hulladékgyűjtést.

MEGVALÓSULÁSA: A Polgármesteri Hivatali szelektív hulladékgyűjtéshez 50 literes űrtartalmú gyűjtőedény beszerzése és emeletenként történő 2-2 darab kihelyezése történt meg, amelyben a műanyag és fém hulladékok egyaránt elhelyezhetők. A költségvetési szervek szelektív gyűjtése jelenleg nem megoldott, illetve a papírhulladék szelektív gyűjtéséhez az FKF Nonprofit Zrt-vel szükséges szerződést módosítani.

Új felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda)

Új határidő: 2021. szeptember 1. napjától folyamatosan

19. Papírmertesség

Az előterjesztések papír alapú nyomtatása csak külön képviselői kérésre történik meg.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Jegyzői Kabinet Szervezési és Képviselői Iroda)

Határidő: végrehajtása folyamatos

MEGVALÓSULÁSA: A Képviselő-testület és a bizottságok meghívóinak és előterjesztéseinek kézbesítése kapcsán felmerülő jelentős papírhasználat az elmúlt időszakot tekintve csökkenő tendenciát mutat, azonban a sima papír használata továbbra is nagyobb arányú. A képviselőkkel és bizottsági tagokkal történt korábbi egyeztetéseket követően csökkent azok száma, akik papíralapon is igénylik az előterjesztéseket.

20. Újrahasznosított papír használatának bevezetése

Azon esetekben, amikor a nyomtatás nem váltható ki elektronikus ügyintézésrel, lehetőség szerint újrapapírt használjon a Hivatal.

Felelős: Polgármesteri Hivatal esetében (Felelős szervezeti egység: Jegyzői Kabinet, Belső Ellátási Iroda)

Határidő: végrehajtása folyamatos

MEGVALÓSULÁSA: Az újrahasznosított papír a Polgármesteri Hivatalban bevezetésre került, folyamatos a törekvés a használatára. Megközelítőleg fele-fele arányban használunk újrapapírt. A Képviselő-testületi és a bizottsági anyagok, ha igénylik továbbra is fehér papírra kerülnek kinyomtatásra, mert a szkennelés folyamán a szövegfelismerő rendszer működését nehezíti a szürke háttér. Az újrahasznosított papír arányát tovább kívánjuk növelni, a régi készletek kivezetése folyamatosan zajlik. A Polgármesteri és a Jegyzői Kabinet, az I. emeleti nyomtatósziget újrahasznosított papírt használ, az irodák, osztályok közel fele-fele arányban. Az Anyakönyvi Iroda és a Családtámogatási Iroda, illetve a központi fénymásoló a kiállított dokumentumok hivatalos jellege, a beszkenelt iratok romló minősége miatt sima papírt használ.

21. Kerékpárosbarát munkahely létrehozása

Öltözők kialakítása, őrzött kerékpár-tárolás kapacitásának növelése.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Jegyzői Kabinet, Belső Ellátási Iroda)

Határidő: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: A Hivatal épületének őrzött alagsorában kialakításra kerültek a kerékpártárolók, melyek egyszerre legalább 12 darab kerékpár tárolására alkalmasak. Jelenlegi zuhanyzó, öltöző a 3. emeleten kialakításra került.

22. Naperőmű részesedés vásárlásának vizsgálata

A Polgármesteri Hivatal energia igényének kiváltása érdekében napenergia felhasználásának vizsgálata.

Eddig nem valósult meg.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda)

Határidő: 2021. szeptember 30. napjától folyamatosan

23. Energetikai adatbázis

E feladat teljesítése költségvetési forrás hiányában késedelmet szenvedett. Jelen előterjesztésben a feladat a Rév8 Zrt-től átkerül a Városépítészeti Irodához. Az intézkedés a Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv (SECAP) készítésével összhangban valósul meg.

- a) Önkormányzati energetikai adatbázis létrehozása az energiafogyasztás-csökkentést és kibocsátás-csökkentést megalapozó fogyasztási adatok strukturált vezetése.
- b) Felmérés és adatszolgáltatás az a) ponthoz.

Felelős: a) pont tekintetében: Városépítészeti Iroda

b) pont tekintetében: Költségvetési szervek vezetői (Polgármesteri Hivatal esetében Belső Ellátási Iroda), Gazdasági társaságok vezetői

Határidő: a) pont tekintetében: 2021. október 31. napja, ezt követően a feltöltés minden hónapban folyamatosan

b) pont tekintetében: 2021. szeptember 30. napjától folyamatosan

24. Vízmegtakarítás

- a) A csapokra olyan eszközök felszerelésére vonatkozó felmérés, amely csökkenti a kifolyt víz mennyiségét.
- b) Szaniterek beszerzése. A hivatali és közüntézményekben található szaniterek esedékes cseréjénél vízmentes vagy víztakarékos szaniterek beszerzése a cél.

Felelős: Költségvetési szervek vezetői, Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Belső Ellátási Iroda), Gazdasági társaságok vezetői

Határidő: a) tekintetében: 2021. szeptember 30.

b) tekintetében: a szaniterek esedékes cseréjénél

25. Járműflotta károsanyag-kibocsátásának és karbonlábnyomának csökkentése

- a) Az Önkormányzat és intézményei, társaságai beszerzéseik és közbeszerzéseik során nem szereznek be dízelüzemű járművet.
- b) Elektromobilitás preferált a belsőégésű motorok helyett. Az Önkormányzat és intézményei, társaságai törekednek minél kisebb helyi kibocsátású járművek beszerzésére és üzemben tartására.

Felelős: Költségvetési szervek vezetői, Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Belső Ellátási Iroda), Gazdasági társaságok vezetői, Polgármesteri Kabinet

Határidő: végrehajtása folyamatos

A Városüzemeltetési Igazgatóság gépjárműparkja előregedett, a csere elkezdődött, 1 db gépjármű cseréje megtörtént, illetve a további gépjárművek cseréje szükséges. A vezetők törekednek kisebb kibocsátású járművek beszerzésére és üzemben tartására. A Rév8 Zrt. munkatársai nem használnak autót a munkába járáshoz és a munkájuk során. Tekintettel az elektromos járművek költségére a költségvetés megfelelő tervezése során is érvényesíteni kell e szempontot.

26. Zöldszám

Az Önkormányzat létrehoz a JGK által működtetett zöldszámot, amely fogadja a zöldfelületekkel kapcsolatos jelzéseket, problémákat, igényeket.

Felelős: JGK Zrt.

Határidő: 2021. június 30.

MEGVALÓSULÁSA: A Városüzemeltetési Igazgatóság valamennyi elérhetősége nyilvános, továbbá a Józsefváros Applikáción keresztül érkező bejelentéseket is kiemelten kezelik. A józsefvárosi (általános) zöld számra érkező bejelentésekre rövid határidőn belül reagálnak.

Szemléletformálás

27. Képzések

Az Önkormányzat által alapított költségvetési szervek, gazdasági társaságok munkavállalói részére a környezettudatosság, hulladékcsökkentés témakörében képzések megtartása.

Felelős: költségvetési szervek vezetői, gazdasági társaságok vezetői

Határidő: végrehajtva

Fedezete a klímastratégia kommunikációs kerete

MEGVALÓSULÁSA: A témában több workshop megrendezésre került. A workshopok összefoglalója a Józsefváros Klímastratégia 4., 5., és 6. mellékletében olvasható a dokumentum 163-170. oldalán. A Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ a gondozási folyamat során, elsősorban a gyerekek felé folyamatosan közvetíti a környezettudatosság és hulladékcsökkentés szemléletét. A Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központszerződéses jogviszonyban foglalkoztat környezetvédelmi szakszolgáltatót. Ezen tevékenység keretében a megbízott minden kötelező ismétlődő munka és tűzvédelmi oktatás tartalmaz olyan modult, amely a környezetvédelemre, a környezettudatos munkavégzésre és hulladékkezelésre hívja fel a figyelmet. A Napraforgó Egyesített Óvodában a környezettudatos szemléletformálás, képzések, környezeti nevelés folyamatosan megvalósul. Büszkéek rá, hogy több tagóvoda birtokolja a „Zöld óvoda”, „Madárbarát óvoda” címet. Hosszú évek óta tudatosan törekednek arra, hogy gyermekekben is elültessék a természet iránt érzett szeretetet, annak megóvását, a környezet védelmét. Nevelőmunkájuk során gondot fordítanak a gyermekek környezet- és egészségtudatos magatartásának kialakítására (környezetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosított alkotások, takarékoság, levegőzés, testedzés, zöldség- és gyümölcsfogyasztás, helyes étkezési szokások kialakítása).

28. Ötletpályázat

a) A környezettudatosság jegyében lakossági ötletpályázatot indít az Önkormányzat, ennek érdekében ún. ötletdobozokat helyez ki a költségvetési szervek, gazdasági társaságok ügyfélforgalom számára nyitva álló helyein, továbbá egy külön erre a célra létrehozott e-mail cím létrehozásával biztosítja a lakosság számára a javaslatok bejelentését. A kihelyezés a pandémia miatt elmaradt, de újra elindulhat a folyamat a Rév8 Zrt. részéről. Online, a zold8.com indulása óta elérhető a főmenüben egy ötletgyűjtő felület. Az ötletbörze elérhetősége: <http://zold8.com/otletborze-2/>

Felelős: Rév8 Zrt.

Határidő: 2021. június 30. napjától folyamatosan

29. Versenyek szervezése

Energiafogyasztás és ökológiai lábnyom csökkentést célzó versenyek szervezése önkormányzati épületek számára, Önkormányzat által alapított költségvetési szervek, gazdasági társaságok, a kerületben működő közintézmények (akár óvodák, vagy a Tankerülettel együttműködve: iskolák) számára.

MEGVALÓSULÁSA: A Klímastratégia kialakítása kapcsán a HDOpen tanulmányi versenyeket vállalt, melyek le is zajlottak. Kiírásra kerültek továbbá a Klíma kihívás és a Klímatotó nevű vetélkedők, melyek iskolás korú fiatalokat céloztak. A vetélkedők részletes leírásai és eredményeik elérhetők a következő honlapon: <http://zold8.com/?cat=40> A Klíma kihívás elnevezésű programban

részvevő diákoknak, több játékos és kreatív feladatból álló feladatsort kellett teljesíteni, a kéthónapos hosszúságú tanulmányi versenyen.

Minden kerületi oktatási intézménybe járó felső tagozatos és középiskolás diák részt vehetett a Klíma Totó névre keresztelt játékon. Két edukációs kisfilm megtekintése után 14 kérdésre kellett jól válaszolniuk, hogy megnyerhessék a győztesnek járó ajándécsomagot.

30. Szemégyűjtő akciók szervezése

Saját szervezésben, továbbá A „Tesszed”! elérésének bővítése, gyakrabban történő megtartása, lakossági figyelemfelhívás a csatlakozás érdekében.

Felelős: JGK Zrt., JKN Zrt., Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Közösségi Részvételi Iroda)

Határidő: végrehajtva, illetve 2021. szeptember 1-től újra

MEGVALÓSULÁSA: A Nagy kerülettakarítás - szemétszedő akció Józsefvárosban 2020. augusztus 28-án valósult meg. A Nagy Kerülettakarítás lakossági szemétszedési akció keretében az érdeklődők 12 helyszínről indulva tisztíthatták meg a VIII. kerület tereit és utcáit. További szemétszedő akciók szervezése szükséges.

Közterek

31. Nyári locsolás

- a) A megvalósítás első feladata a hőszigetek feltérképezése, és ehhez mérten locsolási útvonalterv készítése. A JGK Zrt. kidolgozza az önkormányzat tulajdonában és kezelésében lévő közterületek felületnedvesítésének ütemtervét.
- b) Az Önkormányzat megkeresi az FKF Zrt-t, hogy vizsgálja meg, hogy ebben az időszakban hogyan tudná fokozni a kerületi utak locsolását.
- c) A nyári locsolás megvalósítása a nyári kánikulában, a hőségriadó 1-es (tájékoztató) szintjének elérésekor, a napi 25C átlaghőmérsékletet meghaladó hőmérséklet esetén a saját tulajdonú járdataraktógépek alkalmazásával valósul meg.

Felelős: JGK Zrt.

Határidő: a) és b) részben végrehajtva

c) végrehajtása folyamatos

MEGVALÓSULÁSA: a). Jelenleg két műszakban lát el a JGK Zrt. mosási, és fertőtlenítési munkálatokat a kerületben. Erre a feladatra, összesen 2 darab nagynyomású mosóadapterrel ellátott takarítógép, és 1 darab kézi nagynyomásúval felszerelt gépjármű áll rendelkezésre. A végrehajtások során, a munkavállalóink a csatolt mellékletben (I/3. számú mellékelt) szereplő ütemezés szerint haladnak végig az utcákon. A legfontosabb feladatok közé tartozik a frekvenciált közterületek, parkok felületének, és utcabútorainak mosása, ami mellett heti egy alkalommal elvégezzük az összes kutyafuttató fertőtlenítését is. A takarítógépek, és a berendezések kialakításából adódóan, csak a takarító jellegű feladatok elvégzését tudja a JGK Zrt. maradéktalanul ellátni, a nyár okozta hőség enyhítésére nincs megfelelő célgép.

b) FKF-fel kötendő megállapodás alapján gyakrabban fogják locsolni a kerületi utcákat, tereket. Az FKF Zrt. A saját ütemterve alapján hajtja végre a közutak locsolását.

32. Népszínház utca

Népszínház utca zöldterület-növelő és gyalogosbarát köztérfejlesztése, együttműködve Budapest Főváros Önkormányzatával, tekintettel arra, hogy a Népszínház utcában zajló közösségi közlekedés nagymértékben érintett a tervezett felújítás kapcsán.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Városépítészeti Iroda, Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda), JGK Zrt.
Határidő: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA:

- a) A Kiss József utca Népszínház utcai torkolatában egy zöld sziget kialakítása befejeződött.
- b) Az Alföldi utca Népszínház utcai torkolatában egyelőre ideiglenes forgalomtechnikai beavatkozás, illetve növényládák kerültek ki. A lakossági kérdőív alapján a Budapest Közút készített egy módosított tervet, ami a Kun utca forgalomcsillapítását is tartalmazza, ez jelenleg döntésre vár.
- c) A Népszínház utca Blaha Lujza téri torkolatának rendezése és a 99-es busz végállomásának áthelyezése érdekében folyamatos egyeztetésben vagyunk a BKK-val és a Fővárosi Önkormányzattal. Az utca egészére vonatkozó előkészítő munkálatok szeptemberben megkezdődnek. Az egyes közlekedési módok és infrastruktúra egyensúlyának megteremtését célozza, hozzájárulva ezzel az élhető, kulturált, gyalogos- és kerékpárosbarát városi környezet eléréséhez, a légszennyezettség csökkentéséhez, továbbá a súlyos közúti balesetek minimalizálásához. Az infrastrukturális feltételek megteremtéséről zajlanak az egyeztetések, így pl.: a Budapesti Közlekedési Központ Zrt.-vel a 99-es busz végállomásának áthelyezéséről.

33. Árnyékolás

- a) Szükséges azon hőszigetként működő közterületek felmérése, ahol sem zöldfelület-növeléssel, sem a biológiai aktivitás másmilyen növelésével nem lehetséges rövid távon csökkenteni a hősziget-hatást.
- b) Ezekben a nyílt tereken nyáron árnyékolás megoldása a feladat.
- c) Megvizsgáljuk egy program indításának lehetőségét társasházi körfolyosók árnyékolására

Felelős: a)-b) JGK Zrt.

Határidő a) és b) pontban: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: a) és b) A hőszigetként működő közterületek felmérése alapján a játszóterekre az árnyékolók beszerzése és kihelyezése megtörtént. A Városüzemeltetési Igazgatóság ezek alapján három helyszínre ismét felszerelte a napvitorlákat. Mindhárom játszótéren található: Tisztes utcai játszótér, Auróra utcai játszótér és a Golgota téri játszótér.

c) A társasházi körfolyosók árnyékolására indított program, ennek a lehetőségeinek a vizsgálata. A társasházak, bérházak körfolyosóira inkább a korlátozott benapozás a jellemző. A szakmai javaslat: növényfuttatást tartószerkezetre, ami télen nem nyújt árnyékot. A Gazdálkodási Ügyosztály felkérése, hogy a Rév8 Zrt.-vel együttműködve kerüljön kidolgozásra egy nyári árnyékolás fókuszú lakossági pályázat.

A program megvalósítására 600.000 Ft-ot biztosítunk a jelen beszámolóval egyidejűleg benyújtott határozati javaslat szerint.

Az összeg rendelkezésre áll a 2021. évi költségvetés 20810-04-es jogcímén „Környezetvédelmi program/klímavédelem, zöldprogram” költségvetési soron.

Felelős: c) Polgármesteri Hivatal esetében (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda, Városépítészeti Iroda), Rév8 Zrt.

Határidő: 2021. november 30.

34. Extenzív zöldfelület-fenntartás

Egyes parkjainkban kísérleti jelleggel részleges áttérés az extenzív parkgondozásra, ennek érdekében a JGK Zrt. vizsgálja meg, hogy mely parkok, zöldfelületek kapcsán javasolt ez a fajta parkgondozás.

Felelős: JGK Zrt.

Határidő: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: Extenzív gyepfelület elsőként az Orczy út és a Diószegi utca kereszteződésében került kialakításra. A kialakított ágyás kerti virágmag keverékét úgy választottuk ki, hogy a benne lévő növények ne legyenek túl nagyok, így viszont inkább „zöld” ágyás lett belőle. Többféle magkeverék létezik, így érdemes változatosan elvetni.

35. Fapótlás, Faültetés

Hiányok pótlása, új fasorok

- a) ahol lehet újabb fát ültetni, vagy egyéb élő zöldfelület létrehozni.
- b) fakataszteres felmérés eredményeképpen fapótlási terv elkészítése.

Felelős: JGK Zrt.

Határidő: végrehajtása folyamatos

MEGVALÓSULÁSA: Az őszi ültetéskor 111 fa elültetésére kerül, a fakataszter eredménye alapján pedig 20 beteg, balesetveszélyes fa kivágásra került. (I/4. melléklet: 2020. évi faültetés)

36. Vizes játszótér

Meglévő játszótérek vizes elemekkel történő kiegészítésének vizsgálata.

Felelős: JGK Zrt.

Határidő: 2021. december 31.

MEGVALÓSULÁSA: Elmaradt. Figyelemmel a magas, 10-15 millió forint telepítési, és 2-5 millió Ft fenntartási költségre, költségvetési fedezet hiányában ilyen típusú játszótér nem került kialakításra, azonban amennyiben erre pénzügyi fedezet nyílik, úgy a játszótérek vizes elemekkel történő kiegészítésének lehetősége a 2022. évi költségvetésből történő finanszírozás mellett ismételten megvizsgálásra kerül.

37. Fűtött teraszok szabályozás

Vendéglátó-ipari egységhez kapcsolódó közterület-használat esetén kültéri fűtőegység kihelyezésére külön közterület-használati díjtétel meghatározása.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda)

Határidő: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: Célja a vendéglátó-ipari egységhez kapcsolódó közterület-használat esetén kültéri fűtőegység kihelyezésére külön közterület-használati díjtétel meghatározása volt, és az alábbiak szerint valósult meg: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2020. (II.27.) önkormányzati rendelete 7. § (1) d) szerint: Közterület-használati hozzájárulást kell beszerezni kereskedelmi és reklám célú tevékenységekhez kapcsolódóan, kereskedelmi tevékenységhez kapcsolódóan elhelyezett napernyő, közterületbe nyúló ernyőszerkezet, gázzal működő hősugárzó elhelyezéséhez. Hatályos 2020. április 1-től.

Élő épületek

38. A biológiai aktivitás növelése, homlokzatzöldítés, zöldfalak

Zöldhomlokzatok esetén az épületek homlokzati vagy egyéb függőleges (pl. tűzfal, oldalfal) felületeire telepítenek növényeket. Megfelelő technológia megválasztásával szinte bármilyen falszerkezet esetén kialakíthatók. A zöldhomlokzatok, zöldfalak alkalmazásának Józsefvárosban, az intenzíven beépített városrészekben különösen nagy jelentősége van, ahol a sűrűn beépített vagy burkolt felületeken problémát okoz új, kondicionáló zöldfelületek kialakítása. A zöldhomlokzatok az épület üzemeltetésével, a homlokzat felújításával kapcsolatos költségeket csökkenthetik, ami az épület teljes élet-ciklusának tekintetében igen kedvező. A zöldfalak létesítését mind szabályozási, mind szakmai szinten kell támogatni.

A homlokzatzöldítés érdekében a Képviselőtestület

a) Felkéri a JGK Zrt.-t, hogy vizsgálja meg, mely 100%-ban önkormányzati tulajdonú épületnél javasolt ún. homlokzatzöldítés és a javasolt épületek megjelölésével, valamint a beruházás becsült költségével együtt tájékoztassa a polgármestert.

b) Társasházak részére a homlokzati zöldfelület növelése érdekében felkéri az alpolgármestert, hogy dolgozza ki a 2021. évre vonatkozó pályázat tartalmi elemeit, a rendelet módosítás kapcsán figyelembe veendő szempont, hogy elkülönített költségvetési sor álljon rendelkezésre. A b. pontban pályázat kiírása a Gazdálkodási Ügyosztály szervezésében.

MEGVALÓSULÁSA: Új határidő kerül kijelölésre.

A homlokzati zöldfelület növelésének megvalósítására (zöldfalak) 1.500.000 Ft-ot-ot biztosítunk a jelen beszámolóval egyidejűleg benyújtott határozati javaslat szerint.

Az összeg rendelkezésre áll a 2021. évi költségvetés 20810-04-es jogcímén „Környezetvédelmi program/klimavédelem, zöldprogram” költségvetési soron.

Felelős: JGK Zrt., Rév8 Zrt., Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda)

Határidő: a) pontnál 2021. szeptember 30. b) pontnál: 2021. november 30.

39. „Zöld udvar” program

„Zöld udvar” pályázatot írtunk ki, 9 társasház ebből a forrásból (esetenként önrésszel kiegészítve) fejleszt zöld udvart. További célunk volt a korábbi „Zöld udvar”- pályázatok eredményeinek átfogó elemzése és az önkormányzati épületek belső udvarainak zöldítése, utóbbiak egyelőre nem valósultak meg.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda)

Határidő: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: „Zöld udvar” pályázatot írtunk ki, erre összesen 34 pályázat érkezett az önkormányzathoz, az érvényesen pályázók által igényelt támogatási összeg 18.732.655 Ft volt. A pályázaton kilenc társasház jutott támogatáshoz, velük a támogatási szerződés aláírása folyamatban van. Józsefváros Önkormányzatának fontos célkitűzése a kerület zöldfelületeinek növelése. A nagyfokú beépítettség miatt a társasházak belső udvarainak szerepe felértékelődik. A historikus városrészben ezek a sokszor elhagyatott, alulhasznosított, kihasználatlan társasházi belső udvarok adnak egyedül lehetőséget a zöldfelületi fejlesztésre, kondicionáló és szabadterei rekreációs lehetőséget nyújtó zöld terek kialakítására, a közösségi életre. Azok a társasházak pályázhatnak, amelyek Budapest Főváros VIII. kerületiek, ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett alapító okirattal rendelkeznek és nem 100%-os önkormányzati tulajdonúak.

A releváns határozat elérése: https://jozsefvaros.hu/hatarozatok/20210614_342_eloterjesztes.pdf

Újabb „Zöld udvar” pályázat megvalósítására 3.000.000 Ft-ot –ot biztosítunk a jelen beszámolóval egyidejűleg benyújtott határozati javaslat szerint.

Az összeg rendelkezésre áll a 2021. évi költségvetés 20810-04-es jogcímén „Környezetvédelmi program/klímavédelem, zöldprogram” költségvetési soron.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda)

Határidő: 2021. szeptember 30.

40. Távhő

a) Távfűtés-modernizáló projekt támogatása, aktív előmozdítása a helyi önkormányzat részéről, tárgyalás a FŐTÁV Zrt.-el a jövőbeni fejlesztési terveikről.

b) A Százados úti távhővezetékre való társasházi csatlakozás céljából lakossági tájékoztatás, felvilágosítás nyújtása, valamint a csatlakozási költségek felmérése és ehhez mérten támogatási program kidolgozása.

Felelős: a) pont tekintetében Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda),

b) pont tekintetében Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Polgármesteri Kabinet)

Határidő: a) pont tekintetében a tárgyalás megkezdése 2021. szeptember 1. napjától,

b) pont tekintetében az a) pont eredményes lefolytatását követően haladéktalanul

Közlekedés

41. Parkolásztratégia

Stratégia kialakítása a gazdasági program valamint a közép- és hosszútávú vagyongazdálkodási terv elfogadásával összhangban.

Felelős: JGK Zrt., Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda, Városházai Iroda),

Határidő: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: A Gazdasági Programmal összhangban a parkolási koncepció vitairata is elkészült és lakossági véleményezésre került 2020 végén, mely szerint a lakók többsége, beleértve az autótulajdonosokat is, támogatja a teljesen ingyenes lakossági parkolás újraszabályozását. A 2021-es módosításnak köszönhetően, mely szerint lakásonként csak 1 ingyenes engedély igényelhető, máris fellélegzett a kerület, van szabad kapacitás az utcákban. A parkolóhely megváltás alapelveinek felülvizsgálata a 2021-es JÓKÉSZ módosításban történik.

A Klímastratégia részletesen kifejti az intézkedési feladatokat, az A2.2.4 - Parkolási rendszer átalakítása című intézkedésben.

42. Zöldtetős utasvárók

Tekintettel arra, hogy az utasvárók kialakítása, üzemeltetése nem a Józsefvárosi Önkormányzat feladata, ezért a polgármester kezdeményezi Budapest Főváros Önkormányzatánál új klímabarát utasvárók létesítését zöldtetőkkel, vagy meglévők átalakítását. Erre eddig a járványhelyzet miatt nem került sor, ezért új határidőt szabunk. (Egyre elterjedtebb a zöld tetők alkalmazása, de jó példa lehet pl. az is, hogy az Agrármisztérium erkélyére 2021.júniusában méhcsaládot költöztettek.)

Felelős: A kezdeményezés tekintetében a Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda)

Határidő: 2021. október 31.

Vízgazdálkodás

43. Ivókút projekt indítása

Bevizsgált, ivóvíznek alkalmas tűzcsapok felmérése ivócsapok létesítése céljából.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály
Kerületgazdálkodási Iroda)

Határidő: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: A Budapest VIII. kerület, Kálvária téren és a Harminckettesek terén az ivókutak telepítése megtörtént, a fák védelméről szóló szabályok betartása mellett. Az új ivókutak nemcsak a járókelők, hanem a kutyák felfrissülését is szolgálják, külön kutyaitató tálkákkal kerültek kialakításra. A közutak, ivókutak listája megtalálható a beszámolóhoz mellétként csatolt hőség- és uv-riadó terv (I/2. sz. melléklet) mellékletében. A budapesti ivókutak helyszínei megtalálhatóak az alábbi linken: <https://budapest.hu/Lapok/2020/ivokut.aspx>

Körforgásos gazdaság, hulladék-csökkentés

44. Vállalkozásfejlesztés

A H13 Vállalkozásfejlesztési Központ (<https://www.h13.hu/>) célzott vállalkozásfejlesztési támogató programjának biztosítása fenntarthatósággal, klímavédelemmel, környezetvédelemmel összefüggő tevékenységet folytató kezdő vállalkozások számára.

Felelős: JKN Zrt.

Határidő: végrehajtása folyamatos

MEGVALÓSULÁSA: A feladat folyamatosan valósult meg, azonban a feladat végrehajtását akadályozta a COVID-19 járvány. Általánosságban véve a H13 vállalkozásfejlesztési programja a zöld vállalkozások számára is segítséget nyújt, amivel a program szektortól függetlenül tudja támogatni a kezdő vállalkozásokat. A specifikus iparági tapasztalatot a vállalkozások jellemzően a hozzájuk rendelt mentoroktól kapják. Széleskörű tapasztalattal rendelkező mentorok a zöld vállalkozások számára is hasznos segítséget tudnak nyújtani. Sikerprogramjaik közé tartozik például egy környezetbarát, költséghatékony menstruációs és egy tisztasági bugyit gyártó vállalkozás támogatása. A sikeres, zöld vállalkozásokról a következő linken lehet röviden tájékozódni: https://europabelvarosa.hu/cikk/a_menstruacios_bugyitol_a_digitalis_labnyomig. Ezen felül a termék előállításával foglalkozó startupok rendszeresen konzultálnak a mentorokkal az újrahasznosított alapanyagok felhasználásról, és az energiatakarékosági szempontok figyelembe vételéről. A mentoráció egész évben folyamatosan zajlik.

45. Üveggyűjtés

Az FKF Zrt.-vel egyeztetve szelektív hulladékgyűjtés kapcsán az üvegek gyűjtésének vizsgálata, mely közterületeken mutatkozik igény az üveggyűjtő szelektív edények kihelyezésére.

Befőttesüvegek külön visszagyűjtése, újrahasznosítása.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály
Kerületgazdálkodási Iroda)

Határidő: 2021. november 30.

46. Termelői piac

Termelői piac létrehozásának vizsgálata Budapest Főváros Önkormányzatával együttműködve, különösen a Rákóczi téri Csarnokban és nyáron az előtte elhelyezkedő köztéren.

MEGVALÓSULÁSA: A Rákóczi téri csarnokban és a Teleki téri piacon is működik termelői piac. Korábban a Gyulai Pál utca forgalomtól elzárt területén is működött termelői piac, ez most nem működik.

47. Tudatos helyiségbérlők

Új helyiségbérlési pályázatoknál szükséges annak vizsgálata, hogy az elbírálásnál előnyt jelenthessen, ha a bérlő olyan beruházást vállal vagy szolgáltatást nyújt, amely elősegíti a kerület energiamegtakarítását, segíti a helyi lakosság szemléletét, esetleg hozzáférését klímavédelmi eszközökhöz, stb. Ennek szerepeltetése a közép- és hosszútávú vagyongazdálkodási tervben szükséges, így megteremthető lehet az összhang a stratégiák között.

Felelős: JGK Zrt.

Határidő: végrehajtása folyamatos

MEGVALÓSULÁSA: Tájékoztatjuk az új bérlőket, hogy milyen beruházások szükségesek a magasabb szintű energetikai besorolás érdekében, továbbá erre milyen térítési (bérbeszámítási) lehetőségeik vannak az önkormányzat részéről. Ezen túlmenően felhívjuk a bérlők figyelmét – lehetőség szerint – a szelektív hulladékgyűjtők használatára.

48. Zöld közbeszerzések, beszerzések

A közbeszerzési és beszerzési eljárás lefolytatása során az ajánlattevőknek nyilatkozniuk kell, hogy az Önkormányzat klímastratégiáját, illetve klímavédelmi intézkedési tervét ismerik.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Közbeszerzési és Pályázatkezelő Iroda)

Határidő: végrehajtva, illetve a vonatkozó szabályzatok elfogadása

MEGVALÓSULÁSA: A vonatkozó szabályzatok felülvizsgálata lezajlott, az új szabályzatok tervezete elkészült, jelenleg egyeztetés alatt állnak.

Az új beruházási szabályzat (tervezet) előírja, hogy valamennyi önkormányzati beruházás és beszerzés lebonyolítása során az emberre ható környezeti ártalmak megelőzése, csökkentése, megszüntetése, a környezeti elemek állapotának javítása, a természetes ökoszisztémák helyreállítása, illetve fennmaradásuk biztosítása, a természeti erőforrások védelme, és a természeti értékek megóvása érdekében kell eljárni.

Az új közbeszerzési és beszerzési szabályzatban (tervezet) kialakításra kerülnek a zöld közbeszerzéshez szükséges feltételrendszer és előírások. Első lépésben annak előírásával, hogy a szerződési feltételrendszer alapvetően nincs negatív hatással a környezetre (pl. az újrahasznosított elemek használatának kizárásával). Az építési beruházásoknál az ajánlati dokumentációnak kötelező tartalmi eleme a zöld közbeszerzési elvek alkalmazása során a környezetvédelmi szempontok pontos ismertetése, egyes környezetvédelmi projektek kapcsán kötelező a környezeti hatástanulmány készítése.

A gyakorlatban a közbeszerzési és beszerzési eljárások lefolytatása során az ajánlattevőknek már most nyilatkozniuk kell, hogy az Önkormányzat klímastratégiáját, illetve klímavédelmi intézkedési tervét megismerték. A kerület 2021 júniusában elfogadott klímastratégiája szerint: „Egy-egy beszerzés elbírálásánál figyelembe veendő a beszerzési áron túl a működtetési költségek, megvalósítás során okozott környezeti terhelés, illetve az, hogy az adott beruházás a jövőben milyen módon és mértékben szolgálja a helyi klímavédelmet (energiatakarékosság, kibocsátás-csökkentés).

A pályázó cégekkel szemben is követelményeket lehet állítani, például megkövetelhető, hogy ismerjék az önkormányzat klímastratégiáját, illetve klímavédelmi intézkedéseit vagy, hogy klímabarát vállalati politikát alkalmazzanak, illetve preferálhatók a klímabarát kezdeményezéseket támogató cégek. Az önkormányzat preferálhatja továbbá a közbeszerzési eljárásokban a helyi érdekű vagy a helyi erőforrásokra támaszkodó vállalkozókat, amivel csökkenthető a szállítások hossza és ezáltal a károsanyag kibocsátás.”

Környezeti nevelés, részvétel

49. Környezeti nevelés az óvodákban

Az óvodai

a) pedagógiai programokban,

b) pedagógus-továbbképzéseknél prioritásként kezeljük a környezeti nevelést.

Ennek érdekében a Napraforgó Egyesített Óvoda vezetője dolgozza ki szakmai programját.

Felelős: NEO vezetője

Határidő: végrehajtva

MEGVALÓSULÁSA: Az óvodapedagógusok feladata, hogy lehetővé tegyék a gyermek számára a környezetük tevékeny megismerését. Biztosítsanak elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítsék elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezünk hangsúlyt a környezettudatos magatartás formálására, alapozására, alakítására. Célja a szűkebb és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, állati, tárgyi világ értékei iránt. A helyes szokások, a környezettudatos magatartás kialakítása az élővilág, a harmonikus környezet megőrzése érdekében (környezetvédelem). A fenntarthatóság elvének megismertetése, gyakorlása. Feladata az élővilág, a természet szeretetére, az emberi munka által létrehozott értékek megbecsülésére, a környezetszennyezés, rombolás ellen tenni akarásra nevelés." A Föld napján tartott óvodai programok videós összefoglalója: https://www.youtube.com/watch?v=hx6BK_cMQuk&ab_channel=J%C3%B3zsefv%C3%A1rosi%C3%93vod%C3%A1k

A 2021. július 22-én elfogadásra kerülő új óvodai pedagógiai programnak is kiemelt, hangsúlyos része a környezeti nevelés, a zöldóvoda-program fokozatos kiterjesztése valamennyi tagóvodára. Az ELTE Óvodapedagógusi Kar Természettudományi Tanszékkal, a Magyar Környezeti Nevelésért Egyesülettel, a Hulladék Munkaszövetséggel (Humusz) és a Jane Goodall Intézettel együttműködve jövőre új zöldóvodai program is fog indulni ősztől.

50. Fűvész kert

Az iskolások közül jussanak el még többen a Fűvész kertbe, ennek érdekében az Önkormányzat és a Fűvész kert közötti meglévő megállapodás kibővítése. Lehetőség szerint a program minél hamarabb, a költségbecslés után, szeptemberben induljon.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Humánszolgáltatási Ügyosztály)

Határidő: 2021. október 30.

MEGVALÓSULÁSA: Igényfelmérés történt, 12 gyermekcsoport jelentkezett a kerületi Általános Iskolákból vegyesen felső és alsó tagozatosok, akik szívesen művelődnének a Fűvész kert különböző programjaiban.

A Fűvész kert tematikus sétákat és gyakorlati kertészkedést kínál iskolás és óvodás csoportoknak, mely az alábbi részekből áll: tematikus vezetett séta a Fűvész kertben (ismerkedés növényekkel, a Fűvész kert történetével), valamint kertészkedést a FűFa tankertben.

A Fűvész kerttel történő megállapodás megkötésére vonatkozó egyeztetést a járványhelyzet miatt 2021. szeptembertől lehet megkezdeni.

Az óvodások és iskolások Fűvész kertbe történő látogatásának támogatására – ezzel kapcsolatosan az Önkormányzat és a Fűvész kert közötti meglévő megállapodás kibővítése - 500.000 Ft-ot biztosítunk a

jelen beszámolóval egyidejűleg benyújtott határozati javaslat szerint. (Egy óvodai csoport 24.900, egy iskolai csoport 41.600 Ft/csoport áron tud ellátogatni a Fűvészkertbe és ott a foglalkozáson részt venni).

Az összeget a 2021. évi költségvetés 20810-04-es jogcímén „Környezetvédelmi program/klímavédelem, zöldprogram” költségvetési soron biztosítjuk.

51. „Fogadj örökbe egy fát!” civil programok támogatása

- a) Zöldfelületek közösségi gondozására nagyobb hangsúlyt fektetve részletesen kidolgozzuk, majd pedig elindítjuk a „fogadj örökbe egy fát, parkot, játszóteret, kutyafuttatót” programot, amely a zöldfelületek közösségi gondozásával, ápolásával, nyomon követésével foglalkozik.
- b) Segítjük a lakossági és civil kezdeményezéseket utcafásítás adminisztratív és technikai támogatásával; illetve bevonjuk ezeket meglévő közterek, zöldterületek fahiányainak pótlásába és a fagondozás feladataiba.
- c) Ezen programok támogatása érdekében szükséges annak felmérése, hogy Józsefvárosban hol lehet fát ültetni a lakosság bevonásával, továbbá az Önkormányzat ezen helyszíneket gyűjtse össze egy adatbázisba, és tegye elérhetővé a lakosság számára és alakítsa ki a jelentkezés szabályrendszerét.
- d) Gang- és erkélykertek létrehozásának támogatása információval, 2022. évi költségvetés tervezése során társasházi pályázati lehetőség vizsgálata.

MEGVALÓSULÁSA: A Községi Részvételi Iroda összegyűjtötte a Magyarországon alkalmazott „örökbe fogadási” jogyakorlatokat, modelleket, ezek alapján a Rév8 Zrt. Zrt-vel együttműködve zajlik az örökbe fogadás szabályrendszerének, jogi háttérének, logisztikájának kidolgozása. A KRI mintaprojektek mentén együttműködik a JGK Zrt. illetékeseivel (kutyafuttató örökbefogadás előkészítése zajlik, elkezdődött a folyamat, hogy a Rotary Club Budapest-Margitsziget örökbe fogadja a Molnár Ferenc parkot, virágültetések valósulnak meg a lakosság bevonásával), hogy az általuk képviselt szakmai és biztonsági előírásoknak megfelelő rendszert tudjunk kialakítani, mely ugyanakkor valóban valódi lakossági bevonásra épít, fenntartható és segíti a hosszú távú lakossági elköteleződést.

A témában rendszeresen érkeznek lakossági megkeresések, amelyek megvalósítását segíti a KRI, ezeknek a lakossági igényeknek és mintaprojekteknek a tapasztalatait beépítjük a készülő örökbefogadási józsefvárosi modellbe.

52. Gangzöldítési program

Gangzöldítési programot indítunk 1.000.000 Ft értékben, hogy azok a társasházak is tudjanak pályázni a mikroklímát nyáron javító zöldítésre, amelyek nem tudnak az udvarzöldítési pályázaton indulni. Itt kétféle támogatásra lehet pályázni:

- a) balkonkert, gangkert: A ház belső homlokzatainak függőfolyosóin vagy erkélyein növénytartókban kialakított kert. A növénytartók mérete korlátozott, ezért jellemzően lágyszárúak, félcserjék vagy kúszócserjék kapnak benne helyet. A lágyszárúak közül az ámpolna növények, csüngő habitusú fajták karakteressé tehetik ezt a típusú kertet. A magasabb emeletek függőfolyosói és erkélyei azonban jó benapozottságúak, ezért változatosabb növénykiültetés is tervezhető.
- b) vertikális kert: A belső homlokzatok és függőfolyosók növényesítése által kialakuló udvartípus. Alapja a rugalmas támrendszeren vagy támrendszer nélkül a homlokzat és a folyosó egy részére futtatott növényzet. Karakteres eleme a kulisszaszerű térfalat adó futónövények, csüngő habitusú növények alkalmazása.¹¹

¹¹ https://budapest.hu/Documents/ZOLDINFRASTRUKTURA_FUZETEK_belsoudvarok_20191018_online.pdf

A gangzöldítési program megvalósítására 1.000.000 Ft-ot biztosítunk a jelen beszámolóval egyidejűleg benyújtott határozati javaslat szerint.

Az összeg rendelkezésre áll a 2021. évi költségvetés 20810-04-es jogcímén „Környezetvédelmi program/klimavédelem, zöldprogram” költségvetési soron.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda)

Határidő: 2022. január 30.

Fenntartható város

53. Albedó program (világos színű város)

A növényesítés mellett a hősziget-hatás mérséklésének kulcsa az utcák, terek, járdák, falak, tetők színe, anyaga, porozitása, amely meghatározza albedo-szintjüket (hővisszaverési képesség), így a vízáteresztő, világos, természetes építőanyagok alkalmazását szorgalmazzuk

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Városépítészeti Iroda), Rév8 Zrt.

MEGVALÓSULÁSA: A Déri Miksa utca fejlesztése során, a műszaki lehetőségek és pénzügyi keret figyelembevételével a tervezésnél igyekeztek minél több hővisszaverő és vízáteresztő anyag felhasználását bevenni a tervbe a hősziget-hatás visszaszorítása érdekében, mint például zöldfelületek és szórt burkolatú gyalogjárdák, világos színű térkövek. Nevezett intézkedés részletit kifejti a 2021 májusában elfogadott Józsefvárosi Klímastratégia Stratégiai tervek klímaszemponitú felülvizsgálata, cselekvési programok kidolgozása – M 1.3.2;"Klimatizált" utcák, terek kialakítása – A2.1.2-intézkedése.

54. Zöldfelületgazdálkodás

a) Kertészeti munkák során a favédő módszerek előnyben részesítése, a városi környezet okozta stressznek kitett fák életfeltételeinek javítása, favédelem napi gyakorlata.

b) Jövőben létesítendő kutyafuttatók esetén azok zöld „védőzónával" való ellátása.

Felelős: JGK Zrt.

MEGVALÓSULÁSA: a) MSZ 12042:2018 szabványt a Városüzemeltetési igazgatóság beszerezte, és ennek alapján kerül kiadásra a közterület használati engedély javaslat. A fasorokat faápolási szakemberek ápolják. b) A jövőben létesítendő kutyafuttatók esetében figyelembe vesszük a védőzónák kialakítását.

55. Kis vízfelületek létrehozása

Közterületfejlesztések, átalakítások esetében kis vízfelületek létrehozásának vizsgálata.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Városépítészeti Iroda), Rév8 Zrt.

MEGVALÓSULÁSA: A Déri Miksa utca, közterület fejlesztése, átalakítása esetében felújítása kapcsán ezt a lehetőséget is megvizsgálták.

56. Csapadékvíz újrahasznosítás

Öntözési lehetőség felmérése új közterületi fejlesztések esetében a tervezési szakaszban.

Felelős: Rév8 Zrt., JGK Zrt., Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Városépítészeti Iroda Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda)

MEGVALÓSULÁSA: A Déri Miksa utca felújítás készülõ terve tartalmazza nagyobb zöldfelületek területén szikkasztó szûrõárok létesítését, ahol a csapadékvíz tárolásra kerül és nem kerül be a csatornahálózatba.

57. Páratér, páralugas

Megvizsgáljuk hûsölõ pontok létrehozásának lehetõségét köztereinken. Továbbá megvizsgáljuk, melyik park volna alkalmas egy „hûsítõ park” jellegû terület kialakításra vízjátékokkal. Ha fõvárosi kezelésben van, akkor együttmûködésben valósítanánk meg egészségügyi szempontból kockázatmentes technológia alkalmazásával.

Felelõs: JGK Zrt.

58. Környezetterhelés a térinformatikában

A megújuló térinformatikai rendszerben megjelenik egy "ipar" dimenzió, ahol a nagy környezetterhelést, szennyezést okozó ipari tevékenységet végzõ vállalatokat szerepeltetjük.

A Térinformatikai rendszer beszerzés alatt áll. A Városépítészeti Iroda a rendszer beüzemelését és az eddig összegyûjtött adatok feltöltését 2021. év végéig tervezi végrehajtani. Az „ipari” dimenzióra vonatkozó adatgyûjtés, és a rendszerbe való bedolgozása várhatóan 2022-tõl valósul meg.

Felelõs: Polgármesteri Hivatal (Felelõs szervezeti egység: Városépítészeti Iroda)

Épületek

59. A Polgármesteri Hivatalban világítótestek energiatakarékosra cserélése

Felelõs: Polgármesteri Hivatal (Felelõs szervezeti egység: Jegyzõi Kabinet, Belső Ellátási Iroda)

60. Energiahatékonysági programok

Az uniós vagy egyéb források felhasználásával épületenergetikai, energiahatékonysági program megalkotására törekszünk a kerület épületállományának felújítása érdekében. A Top+ források és a H2020 RenoHUB projekt keretében várt RenoPont Iroda kerületi kialakítása a lakossági és önkormányzati épületek energiahatékonysági célú felújítását fogja segíteni.

Felelõs: Polgármesteri Hivatal (Felelõs szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály, Kerületgazdálkodási Iroda)

Az Önkormányzat továbbá szerepet vállal kommunikációval és képzéseken való részvétellel a H2020 POWERPOOR (<https://powerpoor.eu/>), energiaszegény háztartásokat és energiaközösségi konstrukciókat támogató Európai Uniós finanszírozású projektben. Továbbá, a H2020 RenoHUB projektben (<https://renohub-h2020.eu/hu/>) partnerönkormányzatként van jelen, amely hiánypótló kezdeményezésként egy mennyiségi és minõségi léptékváltást kíván elõidézni a lakóépület-korszerûsítések területén egy olyan egyablakos rendszert (ún. one-stop-shop) bevezetve, amely szakmailag megbízható és teljes körû szolgáltatást nyújt a hazai felújítóknak. A RenoHUB projekt kapcsán az Önkormányzat célja, hogy az épületfelújításokat segítõ RenoPont Tanácsadó Iroda minél hamarabb a kerületben nyíljon meg, hosszú távon támogatva ezzel a kerületi lakosok életminõségének javulását. Az RenoPont Tanácsadó Iroda nyitásával kapcsolatban együttmûködési megállapodás aláírását tervezi az önkormányzat és az Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ valamint a Magyar Energiahatékonysági Intézete, melyrõl a döntés a 2021. júliusi testületi ülésen fog megszületni. Az iroda tervezett nyitása: 2021. október.

61. 100%-os önkormányzati épületek felújítása

Vizsgálандó szempont a „szürke víz” felhasználásának lehetõsége. A kezelt szürkevíz felhasználása – az egészségügyi kockázatok kiszûrése után – a zuhanyzókból, fürdõkádakból, mosdótálakból,

mosógépekből és esetenként a konyhából származó szennyvíz visszanyerését, majd kezelést követő újbóli felhasználását jelenti. Ezt a lehetőséget az önkormányzati tulajdonú bérházak felújítása során, a klímavédelmi, energiatakarékosági és hosszútávú költséghatékonysági szempontok érvényesítése indokoltta teheti (pl a zöldudvar öntözéséhez, az épület előtti járda mosásához használható víz nyerhető így). Ennek a lehetőségnek a vizsgálata a felújítások tervezésénél esedékes.

Felelős: JGK Zrt.

62. Támogatáspályázat

Fórum, ahol a lakosok informálódhatnak az elérhető energetikai pályázatokról, támogatásokról, lehetőségekről, szabályozásról, stb. A RenoPont Iroda, illetve a PowerPoor projekt keretei között képzett Támogatók tanácsadásával átláthatóvá válnak az alternatív finanszírozási sémák is, amelyek az energiaszegénységben élők számára is elérhetők lehetnek.

- a) Napelem elhelyezése érdekében az első körben az önkormányzati tulajdonában lévő épületek felmérése,
- b) 2022. évi és azt követő költségvetések tervezésekor pályázatokra keretösszeg elkülönítésének vizsgálata,

Felelős: a) JGK Zrt, b) Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda)

MEGVALÓSULÁSA: A 2021. évi költségvetés tervezésénél megvizsgálásra került, azonban a kormányzati elvonások hatására finanszírozása nem volt megoldható.

63. Napkollektor támogatási program

Tájékoztatás nyújtása lakosság, társasházak részére, folyamatban lévő vissza nem térítendő támogatásokra pályázat benyújtáshoz szakmai segítségnyújtás. ESCO finanszírozási konstrukció kidolgozása visszatérítendő, pl. hitelek esetében. Az októberben létrejövő józsefvárosi RenoHUB iroda ebben a témában is fog tudni felvilágosítást és támogatást nyújtani a kerületi lakosoknak.

64. Geotermikus energia felhasználása

Program kidolgozása a kihasználás lehetőségeinek felkutatására a középületek számára. (lsd. Józsefvárosi Pályaudvar alatt elérhető hévízforrás.) 2019. szeptemberében megkezdett próbafúrások alapján a kerületben van használható termásvíz.

Közlekedés

65. Biztonságos kerékpáros infrastruktúra

A kerékpáros közlekedés ösztönzésére szolgálhat a biztonságos, gyors belső kerékpáros úthálózat kialakítása, a megfelelő forgalomtechnikai módosításokkal, forgalomsillapítással, továbbá a főutak menti kerékpárút-hálózat befejezésének kezdeményezése is. Javasolt számos egyirányú utcák megnyitása a kétirányú kerékpárforgalom részére.

Felelős: Rév8 Zrt.

MEGVALÓSULÁSA: 2020-ban ösztönzésünkre a Budapest Közút megvalósította a Baross utcai kerékpársávot és támogattuk a Nagykörúti kerékpársáv létrejöttét is. A Kálvária térnél elkezdődött a Diószegi utcai kerékpársáv és már a Német utca is mindkét irányba kerékpározható. A mellékutcai kerékpározás erősítését a készülő Családbarát Mobilitási Intézkedési Terv tartalmazza, melyre a fedezet rendelkezésre áll. A következő lépés a forgalomtechnikai tervek elkészítése.

66. Az Integrált Területfejlesztési Stratégia (ITS) módosítása

A módosuló stratégia alapján felmérjük és meghatározzuk azokat a közterületeket, amelyek zöldfelületet is magába foglaló, közösségi célt szolgáló sétáló- illetve csökkentett forgalmú utcává alakíthatóak. A közösségi tervezést figyelembe véve az érintett kiválasztott közterületen élők bevonásával születhet beruházási döntés az átalakításról.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Városépítészeti Iroda), Rév8 Zrt.

MEGVALÓSULÁSA: Azon közterületek meghatározása, felmérése, amelyek zöldfelületet is magába foglaló, közösségi célt szolgáló sétáló-, illetve csökkentett forgalmú utcává alakíthatóak. A közösségi tervezést figyelembe véve az érintett, kiválasztott közterületen élők bevonásával születhet beruházási döntés az átalakításról. A felelősök az ITS felülvizsgálatában kijelölték mely utcák, közterületek felújítását javasolják. Az érintettek eldönthetik, hogy legyen-e más funkciója a területeknek. Például sétáló vagy csökkentett forgalmú utcák.

67. Közterek visszavétele

Célunk, hogy fokozatosan csökkentjük a közterületi autóforgalmat és az így nyert területet visszaadjuk gyalogosoknak, növényzetnek, illetve közösségi funkciók számára. Beruházások során ez a koncepciókészítési, tervezési szakaszban minden közterületi felújításnál továbbá a forgalomtechnikai módosítások kapcsán vizsgálandó szempont.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda, Városépítészeti Iroda), Rév8 Zrt.

MEGVALÓSULÁSA: A már korábban ismertetett új parkolási rendszer bevezetésével megnyílik a lehetőség a járda felületek teljes kihasználására, továbbá új zöldterületek kialakítására, fák ültetésére. Jó példa erre a Bacsó Béla utca Vásár és Bérkocsi utca közötti rövid szakaszának megnyitása egész nyárra a helyi lakosok és vendéglátósok számára. Az utca megnyitása a gépjármű forgalom előli lezárást és gyalogos-kerékpáros zóna kijelölését jelenti.

68. Sebességszabályozás

A belső autóforgalom műszaki-forgalomtechnikai eszközökkel történő lassításának vizsgálata, hogy azok a gyalogos, kerékpáros és egyéb elektromos járművekkel való közlekedést biztonságosabbá tegyék. A rövidítő, „surránó” autós útvonalak fokozatos megszüntetése (ennek eszközei: utcák egyirányúsítása, utcák irányának megváltoztatása, forgalomlassító küszöbök, 30-as táblák stb.)

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda), JGK Zrt, Rév8 Zrt..

MEGVALÓSULÁSA: A 30-as zónák kijelölése az ősz elején várható, és vele együtt már a nyáron elkezdődik a tervezése a komplex forgalomtechnikai átalakításoknak, amiket negyedről-negyedre fokozatosan hajtunk végre implementálunk (először a Csarnok- és Népszínház-negyed felülvizsgálata a cél).

69. Városi autópályák visszaszorítása

Felkérjük Józsefváros polgármesterét, hogy a Budapesti Mobilitási Terv Közlekedésfejlesztési Beruházási Program aktuális felülvizsgálatakor, illetve a terv megvalósításának kérdéseikor képviselje a kerületet érintő fővárosi főutak forgalomcsillapítási intézkedések kidolgozását és végrehajtását, továbbá a közösségi közlekedés bővítését.

Jelenleg készülnek a metrópótlás utáni időszakra tervek az Üllői út kerékpársávjairól, valamint készült koncepciótanulmány a Rákóczi út forgalomcsillapítása, amit a Blaha Lujza tér átdolgozott tervei figyelembe vesznek.

MEGVALÓSULÁSA: A kerületet érintő nagyobb fővárosi közterület fejlesztési projektek kapcsán folyamatos az egyeztetés a Fővárossal.

70. Közintézmények tömegközlekedési elérése

Valamennyi olyan intézménnyel, amelyet támogatunk, illetve amellyel közművelődési, közszolgálati megállapodást kötünk (színházak, közgyűjtemények stb.), a megállapodásba belefoglaljuk, hogy meghívóikban, plakátjaikon, honlapjukon hirdessék, hogy a közösségi közlekedéssel jól elérhetőek, kérjék látogatóikat az autóhasználat mellőzésére. Az Erkel Színházzal közművelődési megállapodás lett aláírva, amelyben az intézmény vállalja a tömegközlekedési lehetőségek feltüntetését és népszerűsítését.

https://jozsefvaros.hu/tu_dokumentumok/6456_20191219_javaslat_a_magyar_allami.pdf

„Közfeladatot ellátó vállalja, hogy az Erkel Színházba látogatók figyelmét — a műsorfüzetben, hirdményeken és más módon — felhívja arra, hogy a Színház központi fekvéséből adódóan a közösségi közlekedéssel is jól elérhető, a színház látogatóit biztatja annak használatára.”

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: szervezeti egységek vezetői)

71. Elektromos töltőpontok kialakítása

A kerületben összesen 14 helyen több szolgáltató alakított ki elektromos gépjármű töltőpontot. A kerületben lévő töltőpontok számának növelése továbbra is cél, együttműködésben olyan üzleti partnerekkel akik számára szintén előnyös az elektromos töltőpontok kialakítása.

Jelenleg zajlanak a tárgyalások a Magyar Villamos Művek Zrt.-vel komplex, autótöltőket is tartalmazó mobilitási pontok kialakításáról.

Fejlesztéspolitika

72. Zöld város alapelv

A fejlesztések során előtérbe kell helyezni a kerület aktív zöldfelületi hálózatának és zöld elemeinek fejlesztését, szélcsatornák megvédését. Kiemelt szempont a zöldfelületek részarányának erősítése, illetve a nagyon alacsony ellátottságú kerületszempontok lehetőségeihez mért fejlesztése. A 2021. júniusában elfogadott klímastratégia „Nincs utca zöld nélkül” stratégiai cél jegyében fogalmazta meg, emellett felhívta arra is a figyelmet, hogy „A kerület területén lévő nagy közintézmények (ELTE Bölcsészettudományi Kar, belső és külső klinikai tömb, Múzeumkert, Fiumei úti Nemzeti Sírkert) jelentős zöldfelületekkel rendelkeznek, a kerület és az intézmények között erősíteni kell a hosszútávú együttműködések és ennek eredményeként be kell kapcsolni az intézménykerteket a zöldfelületi hálózatba. Ehhez konkrétan javítani kell az intézménykertek átjárhatóságát, propagálni kell a mindennapos használhatóságukat.”

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Várospépítészeti Iroda), Rév8 Zrt.

MEGVALÓSULÁSA: A fejlesztés során előtérbe kellett helyezni a kerület aktív zöldfelületi hálózatának és zöld elemeinek fejlesztését, szélcsatornák megvédését. Kiemelt szempont a zöldfelületek részarányának erősítése, illetve a nagyon alacsony ellátottságú kerületszempontok lehetőségeihez mért fejlesztése, ezért is tervezzük a Szeszgyár utca forgalomtól elzárt szakaszát zöld sétánnyá alakítani. Az új közterületi beruházások, új beruházások során növeljük a zöld felületek nagyságát és erre a jövőben is törekedni fogunk. A kerület 2021-es költségvetésében szerepel egy olyan, 85 millió Ft-os tétel, igaz, egyelőre zárva, mely új közpark (zöldterület) kialakítását célozza. Ennek megtervezésére az év 2. felében kerülhet sor.

73. ITS felülvizsgálat: Településszerkezeti szempontok

A fenntartható helyi közlekedés serkentése érdekében szempontok: kereskedelmi, közösségi és szórakozási lehetőségek bővítése az egyes lakónegyedekben - azaz a helyben elérhető szolgáltatások körének bővítése

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Városépítészeti Iroda), Rév8 Zrt.

MEGVALÓSULÁSA: Józsefváros központi elhelyezkedése miatt jellemzően könnyen elérhetők helyi szolgáltatások, ez alól kivételt legfeljebb a Fiumei – Orczy úton túl lévő negyedek képeznek. Az ITS felülvizsgálata során javaslatot tettünk a Százados negyedben új, közösségi funkciók kiszolgálását lehetővé tevő intézmény kialakítására. Az egyéb, kereskedelmi és szórakozási lehetőségek bővítését terveink szerint a negyedek infrastrukturális fejlesztéseit követően lehet elérni. Ilyen funkció az Orczy úton nyílt új szupermarket, amely a környéken élők számára elkerülhetővé teszi az autóhasználatot, az autóval való bevásárlást a kerület (vagy a város) távolabbi pontjain lévő bevásárlóközpontokban.

74. JÓKÉSz felülvizsgálata

A JÓKÉSz mindenkori felülvizsgálata során kiemelt hangsúlyt kell fektetni a klímavédelemre és a klímaadaptív fejlesztés eszközrendszerére.

a) Ez magában foglalja a zöldtetők és zöldfalak, valamint lugasok létesítésének ösztönzését, a természetes árnyékolás és az energetikai felújítások facilitálását, valamint a minél zöldebb belső udvarok létesítését a helyszínspecifikus kijelölésekben. Ez alatt értendők az extenzív és intenzív zöldtetők, valamint magán és közterületen létrehozott zöldfelületek, a fásszárú növények védelme és útfelújítás során fasorok kialakítása.

b) Az átmenetileg nem hasznosított építési telkek esetén biztosítani kell a pormentesítést, csapadékvíz-elvezetést, továbbá az üzemeltetésből adódó talajszennyezést meg kell akadályozni. A telken lévő fás szárú növényzetet a parkolóhelyek kiosztásánál figyelembe kell venni, a telekre előírt legkisebb zöldfelületi arányt be kell tartani. Új kereskedelmi és lakóépületek esetén a tetőzet nem áttetsző részeinek legalább 2/3-án minimum extenzív zöldtetőt, vagy napelemeket kell létesíteni.

c) A parkokban az éjszakai élővilágot segítő világítás kerüljön kialakításra, a gyeprácsos felület területének 75%-a, parkoló esetén 50%-a, a vízfelület 50%-a, parkok esetén murvautak területének 25%-a továbbá játszótér vagy sportpálya vízáteresztő kialakítású rekortán vagy műfü burkolat felületének 25%-a az előírt zöldfelület területének legfeljebb 1/5-éig számítható be.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Városépítészeti Iroda),

Szélsőséges időjárási viszonyok

75. Viharkárok elhárítására való felkészülés

Az éghajlatváltozás egyik legfontosabb velejárója, a szélsőséges időjárási helyzetek gyakoriságának növekedése, ezek közül Józsefvárost különösen a hirtelen viharok, villámárvizek fenyegetik. A viharok által okozott közterületi problémák kezelése érdekében az önkormányzati kezelésű közterületek megtisztítása, illetve a várhatóan növekvő viharok elhárítására való felkészülés halaszthatatlan. A fakataszter adatai alapján a JGK Zrt. elkezdte a legszükségesebb beavatkozásokat. A további potenciálisan veszélyes fák megvizsgálására fasori rekonstrukciós terv kidolgozásához további forrásokra van szükség, ami a potenciálisan veszélyes fák műszaki vizsgálatát teszi lehetővé.

Felelős: JGK Zrt.

Körforgásos gazdaság és hulladékkezelés

76. Hulladékcsökkentés

A hulladéktermelés csökkentése érdekében lakossági szemléletformálási terv kidolgozása, lakossági tájékoztatás. Tájékoztató anyagok honlapon, újságban történő megjelentetése. Az Önkormányzat felméri egy zero waste kampány költségeit és lehetőség szerint információs kampányt indít a hulladékcsökkentés érdekében pl.: élelmiszerpazarlásra és az ivóvízre fókuszálva. (Klímastratégia Zerowaste - Nulla hulladék szemléletformáló programok („Zero waste” programok) Sz1.1.1) <https://zerowasteeurope.eu/2018/05/iamcoco-an-award-winning-campaign-from-rezero/> A tervezett program az #IamCoco nevű kampány mintájára indulna el. A projekt öt család mindennapi életét

követte 30 napon keresztül, azzal a céllal, hogy dokumentálja a hulladékmentes háztartássá válásuk folyamatát. A projekt kezdetén a családok számára biztosításra került a háztartás minden szükségletére kiterjedő, újrahasználatos termékcsomag. A résztvevők maguk rögzítették tapasztalataikat mobiltelefonjukon.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Községi Részvételi Iroda, Gazdálkodási Ügyosztály Kerületgazdálkodási Iroda, Polgármesteri Kabinet)

Határidő: 2021. december 15.

A hulladékcsoökkentő program megvalósítására, egy un. zero waste kampány indítására 1.000.000 Ft-ot biztosítunk a jelen beszámolóval egyidejűleg benyújtott határozati javaslat szerint.

Az összeg rendelkezésre áll a 2021. évi költségvetés 20810-04-es jogcímén „Környezetvédelmi program/klímavédelem, zöldprogram” költségvetési soron.

77. Fenntartható csomagolás

a) Az Önkormányzat tulajdonában álló Teleki téri piacon csomagolásmentes bolt létesítésének vizsgálata, ezen felül hosszú élettartamú szatyrok biztosítása érdekében kapcsolatfelvétel a bérlőkkel. Javasolt intézkedések megtétele annak érdekében, hogy a piacon csak fenntartható anyagú csomagolóanyagot használjanak.

MEGVALÓSULÁSA:

a) A Városüzemeltetési Igazgatóság a keletkezett zöldhulladékot komposztüzembe szállíttatja el, melyről tanúsítványt kap.

b) Önkormányzat elősegíti a vállalkozások törekvéseit, amelyek a körforgásos gazdaság keretében újrahasznosított, illetve fenntartható forrásból származó csomagolóeszközöket, pl. bevásárlótáskákat forgalmaz.

c) Támogatjuk a lakosság kezdeményezéseit a témában, pl. mosás, varrás, stb.

Felelős: a) JGK Zrt.,

b) Gazdaságfejlesztési tanácsnok,

c) JKN Zrt. Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Községi Részvételi Iroda)

Szemléletformálás

78. Tájékoztató anyagok, tréningek, workshopok szervezése a fiatal és felnőtt lakosság számára

a) Tágan értelmezett klímavédelmi és fenntarthatósági kérdések és események kommunikációja az önkormányzat kommunikációs felületein. a Részletek a <http://zold8.com/> honlapon.

b) A Józsefváros újság rendszeresen beszámol a Klímaváltozáshoz kapcsolódó feladatokról

c) A Józsefvárosi Klímastratégiában az alábbi helyen részletesen megtalálható a feladat megvalósulása: Nulla hulladék szemléletformáló programok („Zero waste” programok) Sz1.1.1; Zöld8 tanácsadó iroda Sz1.1.2; A klímavédelemhez kapcsolódó önszerveződő közösségek támogatása Sz.1.1.3

MEGVALÓSULÁS: A JKN Zrt-vel közösen kiírt „Nem kérünk virágot - Alternatív Nőnap” ötletpályázaton támogattuk a Szeszgyár utcai közösségi hely ökofeminista fesztiválját (a költségek kis részét).

79. A klímastratégia kommunikációja

- a) létrehozunk a honlapon egy „Jó gyakorlatok” katasztert, amiben a modellértékű kerületi zöld-fejlesztési példákat vesszük számba, Az önkormányzat honlapjának valamint a <http://zold8.com/> oldalon nyomon követhetőek a kerületet érintő Klímastratégiai intézkedések, illetve azok állapota. Ezek az oldalak találhatók meg a lakossági versenyfelhívások és azok eredményei. pl.: Keressük Józsefváros legszebb munkahelyi növényét!; Keressük a kerület legszebb biciklijét. Továbbá az önkormányzat oldalán a Helyi hírek szekcióban rendszeres összefoglalóval jelentkezünk amely „ZÖLD” híreket foglalja össze egy helyen. energiatudatossági kampányt folytatunk,
- b) tájékoztató kampányt folytatunk a szelektív- és veszélyeshulladék-gyűjtők használatáról, valamint a hulladékmentességről,
- c) a városi növénytermesztésről.

Klímastratégia Klímátámogató érdekeltségi rendszer kialakítása Sz1.2.2; Családoknak szóló szemléletformáló programok Sz1.3.1

80. Klímavédelem a közösségi oldalakon

Közösségi oldalakon létrehozni egy-egy csoportot, ahol ebben a témában lehet eszmét cserélni, ötleteket felvetni.

Jelenleg több aktív facebook csoport működik, melyben a kerületi lakosok egy-egy témát tudnak közösen megbeszélné, tanácsot kérni, ötletelni,(A Tolnai kert barátai; ZöldEb Józsefváros, Megújuló Déri Miksa utca, Józsefvárosi komposztbarátok, Üllői úti virágültetők stb.)

A „Józsefváros appot” fejlesztő cégnél kezdeményeztük, hogy az applikáció fejlesztése során az „utazásaim” menüpontot zöldtartalomakkal bővítse (Bubi-állomások, elektromosautó-töltőpontok stb.).

Józsefváros kártyával kedvezményesen igénybe vehető – közösségi gépjármű / kerékpár/roller megosztó szolgáltatások. A regisztrált kártyatulajdonosok, egyszeri vagy állandó kedvezmény lehetőségével élhetnek, ezzel is ösztönözve őket, a fent felsorolt szolgáltatások használatára.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (felelős szervezeti egység: Gazdálkodási Ügyosztály, Jogi Iroda, Kabinet)

Határidő: 2021. december 31.

81. Környezettudatos közösségi programok

JKN Zrt. által szervezett programokon az energiatudatosság, környezettudatosság megjelenítése.

Felelős: JKN Zrt.,

MEGVALÓSULÁSA: Az Önkormányzat és a hozzá tartozó cégek által szervezett nyári táborokban, különösen az immár 2. éve az Orczy-kertben, a Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel együttműködésben megrendezésre kerülő nyári napközis táborban kiemelt szerepet kapnak környezettudatossági programok, melyeket a táborozók életkorához igazítanak.

82. Gazdasági szereplők érzékenyítése

A kerületben működő gazdasági szereplők társadalmi felelősségvállalásának erősítése érdekében (kiemelten a klímavédelem területén) fórum, műhelyek és közös cselekvési tervek indítása.
A gazdasági szereplők érzékenyítése része a Klímavédelmi stratégiának.

83. Környezetbarát hulladékkezelés

A kereskedelmi, telephely, szálláshely tevékenység bejelentésekor, felhívjuk az üzemeltetők figyelmét a takarékos anyagfelhasználás, a takarékos anyagfelhasználás és hulladékgazdálkodás szempontjaira. Az ügyfélforgalmi helyiségekben javasoljuk figyelemfelhívó plakátok, szóróanyagok elhelyezését.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Hatósági Ügyosztály)

84. SZMSZ-módosítási javaslat

- a) A Kerületfejlesztési, Környezet- és Klímavédelmi Bizottság minden olyan előterjesztést véleményezzen, amelynek van klímavédelmi vonatkozása,
- b) A Költségvetési és Pénzügyi Bizottság és a Tulajdonosi, Vagyongazdálkodási és Közterület-hasznosítási Bizottság és a Városüzemeltetési Bizottság hatáskörét módosítani, bővíteni szükséges, oly módon, hogy a Józsefvárosi Klímavédelmi Intézkedési terv nyomán követését végezze el.

Felelős: Polgármesteri Hivatal (Felelős szervezeti egység: Jegyzői Kabinet, Jogi Iroda)

Határidő: a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendelet következő módosítása

Mi történt az elmúlt hónapban?**Rév8**

- kommunikáció:
 - 2 online fórum + offline kommunikáció (plakátolás, infopontok, Józsefvárosi Újság hirdetés)
 - kérdőív eredményeinek megosztása
- MOME csoportok: 05.07-én volt kurzus záró piknik a kertben növényültetéssel, tervek bemutatásával
 - objektumok helyett kertmegújító közösségi programokat terveztek:
 - kerítésfestő csapat – színvariációk, kerítésfestő esemény
 - Tolnai téglák csapat – járda + közműszekrény festő esemény
 - kutyás csapat – növényültető esemény
 - hangokkal foglalkozó csapat – hang séta esemény a Tolnai kertben
 - padfestős csapat – padfestő esemény, fény installáció készítéssel
- költségtervezet kategóriáit elkülönítettük, költségek becslése folyamatban

JGK:

- OSB lap felrakása a Tolnai kert kerítésére
- éves faápolási munkák
- leszakadt az egyik pad léce, megjavítják
- víz megnyitása (kb. 2 hétig nem volt víz a kertben)

Projektterv

- átfogó ütemezés az [ütemterv fülön](#)
- május közepével átlépünk az előkészítés szakaszából a közösségi tervezés és akciók szakaszába
- **II. kis akciók, közösségi tervezés** (május közepe – augusztus vége)
 - a nyár folyamán kisebb beavatkozások lesznek, és ezekkel együtt közösségi tervező alkalom a térszerkezet kialakítása céljából
 - az út nyomvonalát közösen határozzuk meg, ezért őszre tervezzük a kivitelezését, ekkor lesznek az évelő növények is ültetve
 - a kisebb beavatkozások magába foglalják a fent említett MOME-s workshopok megvalósítását is
- a **III. szakasz a nagyobb beavatkozások megvalósítása** lesz ősszel
- a projekt során a következő beavatkozásokat tervezzük még:
 - lakók bevonása nélkül: vízbekötés hivatalossá tétele; kerítéscsiszolás; fedlapok, közműszekrények javítása + festése; bútortelepítés (felújított padok, új piknikasztalok); objektumok kihelyezése (ivókút, kerékpártámaszok, vitrin + nagyméretű üzenőfal, víztartály); napelemes világítás beszerzés + kihelyezés; útépítés (akadálymentesítéssel)
 - lakók bevonásával: kerítésfestés, padfestés, komposztáló építés, magasságyások örökbefogadása – növényültetés (pl. kerítés befuttatása, 2 zöld flekk)
- bővebben a [részvételi folyamat fülön](#) az eddigi lépésekről
 - a visszajelzések alapján legtöbben ültetni, kertészkedni szeretnének, népszerű volt még a kerítés és padfestés is, és a komposztáló építés, kertészkedő napok

Következő lépések

- [beavatkozás tervező fülön](#)
- kutyás tesztidőszak előkommunikáció: online fórum összefoglaló megosztás, ezt követően házirend megosztása

35. Vh

- júniusra tervezett akciók előkészítése + kommunikációja:
 - kutyás tesztidőszak a hónap során (júli elején személyes kiértékelő fórum)
 - magaságyás örökbefogadás – ültető napok (Rév8 is örökbefogad egyet)
 - komposztáló építés
 - kerítésfestés
- Rév8 - JGK megbeszélés 05.25.
 - témák:
 - MOME-s tervek
 - feladatok átbeszélése:
 - kerítéscsiszolás
 - növény, bútor, eszköz rendelés
 - vízbekötés hivatalossá tétele
 - beavatkozások ütemezése

35 Vh

Budapest VIII. kerület HŐSÉG- és UV-RIADÓ TERVE

Készítette: Bardovits Gábor közbiztonsági referens

Készült: 2021. január - június

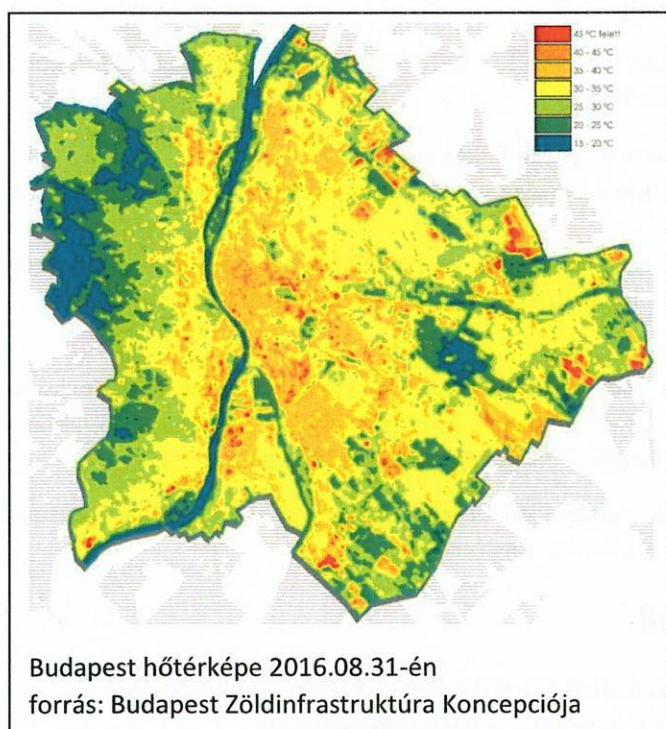
Tartalomjegyzék

1 Bevezetés	3
2 A hőségriadó terv célja	3
3 Jogszabályi háttér.....	4
4 A hőhullámok és a magas UV-értékek hatásai	5
4.1 Kockázati csoportok	5
4.2 UV sugárzás veszélyei.....	6
5 Megelőző, felkészülési intézkedések	7
6 A hőség- és UV-riadó elrendelése	8
6.1 A hőségriasztás menete	8
6.2 A hőségriasztás fokozatai, teendői és elrendelése	8
6.3 Az UV-riasztás fokozatai és teendői	9
6.4 Az önkormányzat feladatai.....	9
6.5 Riasztási lánc	10
7 Intézkedések III. fokozatú hőségriadó esetén	11
7.1 Önkormányzat, önkormányzati szervek és önkormányzati tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek feladatai.....	11
7.2 Az intézkedések, korlátozások végrehajtásának ellenőrzése	11
7.3 Gyermekintézmények feladatai (ajánlás)	12
7.4 Szociális ellátó intézmények feladatai (ajánlás).....	12
7.5 Háziorvosi, védőnői, házi gondozó szolgálatok feladatköre hőségriadó esetén.....	12
7.6 Munkáltatók feladatköre hőségriadó esetén (ajánlás)	13
8. Mellékletek	14
8.1. Melléklet: Riasztási lánc	14
X.1.2. Sablon a riasztási lánc résztvevőinek címlistájához	15
8.2 Melléklet: VIII. kerületi párapuk helyszínei.....	15
8.3 Melléklet: VIII. kerületi közutak helyszíne	16
8.4 Melléklet: VIII. kerületi szökőkutak helyszíne	26
8.5 Melléklet: VIII. kerületi csobogók helyszíne	26

I. BEVEZETÉS

Józsefváros különösen kitett a klímaváltozás veszélyeivel szemben. A sűrű beépítettségű, kevesebb zöldfelülettel rendelkező városrészeket erősebben sújtja a hősziget-hatás. A nappali felmelegedés mértéke magasabb, az éjszakai lehűlés mértéke viszont alacsonyabb, mint külvárosi környezetben.

A hazai meghatározás szerint hőhullámnak tekinthető az az időszak, amikor legalább három egymást követő napon a napi átlaghőmérséklet meghaladja a riasztási küszöbhőmérsékletet, azaz a 25°C fokot. A hőhullámok egyre gyakoribbak, sok idős és gyermek szervezetét téve ki extra terhelésnek. A várható hőmérsékleti extrémítások, a hőhullámok okozta halálozás kiemelkedő kockázata mindenképpen szükségessé teszi a beavatkozást. Így az éghajlatváltozással szembeni érzékenység szempontjából is. Az egyre gyakoribb hőhullámok sok idős és gyermek szervezetét teszi ki extra terhelésnek.

A rendelkezésre álló klímamodellek eredményei szerint ebben az évszázadban komoly növekedés várható mind a forró napok, mind a hőségriadós napok éves számában.

Az elmúlt tizenöt év alatt is megfigyelhető volt a hőhullámok számának növekedése. Az évtized elején évente egy-két hőhullám fordult elő, míg az elmúlt években átlagosan három-öt alkalommal kellett hőségriasztást kiadni. A hőhullámok során 2005-2014 között évente átlagosan 700 ember vesztette életét Magyarországon.

Az Országos Közegészségügyi Központ (mai nevén Nemzeti Népegészségügyi Központ, NNK) által készített előrejelzések szerint várható, hogy a jövőben tovább fog növekedni a hőhullámok gyakorisága, 2050-ig

megkétszereződhet a számuk, jelentősen, mintegy 150 %-kal növelve a hőség rovására írható többlethalálozást. 2071-2100 között pedig – a mai demográfiai, társadalmi és gazdasági helyzetet alapul véve – a klímaváltozás a jelenlegi többlethalálozást hatszorosára fogja növelni. Mivel a kerület belső területein a városi hősziget-hatásnak köszönhetően jelentősen az országos átlag feletti felmelegedés jellemző, ezért a kerületi lakosság érintettsége súlyosabb lesz, mint az ország más területein élőké.

II. A HŐSÉGRIADÓ TERV CÉLJA

A jogszabályok nem határoznak meg helyi önkormányzatoknak (vagy azok szerveinek) hőségriadóval kapcsolatos feladatokat, azonban a magas napi középhőmérséklet olyan környezetegészségügyi kockázatot jelent a lakosság számára, amely indokolja a helyi önkormányzat aktív közreműködését a felkészülési időszakban és a hőségriadó idején egyaránt.

A magas hőmérséklet nem csak egészségügyi szempontból jelent kockázatot, de az az infrastruktúra bizonyos elemeinek átmeneti működési zavarait vagy hosszabb távú károsodását is előidézhetheti. A hőhullám egészségügyön kívüli területeire (infrastruktúra, áram-, és vízellátás, közlekedés stb.) gyakorolt hatásainak megítélése és szükséges intézkedések megtétele az önkormányzaton kívül számos, hatáskörrel rendelkező hatóságot érint, így a hőhullámok idején kiemelt jelentőségű a gyors és összehangolt cselekvés. A megfelelő védekezés a különböző szereplők együttes tevékenységével biztosítható. Így össze kell hangolni az önkormányzat szervezeti egységeinek az érintett ágazatoknak és társszervezeteknek (pl. Fővárosi Önkormányzat, katasztrófavédelem, közüzemi szolgáltatók) és partnerségi (nem közfeladatot ellátó társaságok, civil szervezeteknek, lakosság) együttes tevékenységét.

A hőhullámok gyakoribb előfordulása és a hosszuk várható növekedése indokolja, hogy egységes szakmai elvek mentén kerüljön sor a hőhullámok során alkalmazandó intézkedések megfogalmazására és végrehajtására. A VIII. kerület felkészítése a hőhullámok bekövetkezése előtt történő korai figyelmeztetésre, a kialakult hőség-helyzet hatékony és komplex kezelésére, továbbá a hőhullámok utáni, regeneratív feladatokra alapvető fontosságú.

A hőségriadó terv célja, hogy Budapest VIII. kerület éghajlatváltozással szembeni alkalmazkodóképességét növelje, ennek érdekében

- az egyre gyakoribb hőhullámos napokra alaposan felkészüljön;
- az ellátórendszer rugalmasságát növelje a hirtelen sokkok kezelése és a hatások csökkentése érdekében;
- a veszteségek minimalizálása és a zavarok elkerülése érdekében az önkormányzat a helyi lakossággal közösen egyre erősebb és a jövőbeli eseményeknek ellenállóbb rendszert alkosson.

A hőség-időszakok elleni helyi védekezés megszervezése azért is kiemelten szükséges, mert az egészségügyi, a szociális, valamint az egyes oktatási intézményekben nagyszámú érzékeny (sérülékeny) csoport és személy tartózkodik huzamos ideig vagy állandó jelleggel.

Ennek keretében Budapest VIII. kerület Hőségriadó Terve szabályozási, technikai, ellátási, szemléletformálási, oktatási és kulturális és ajánlásokat fogalmaz meg.

III. JOGSZABÁLYI HÁTTER

- 1995. évi LXXXII. törvény az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény kihirdetéséről.
- Az 1995. évi LIII. törvény A környezet védelmének általános szabályairól.
- 2012. évi CCXVII. törvény az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről, 410/2012 (XII.28.) Korm. Rend. Az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában való részvételről szóló 2012. évi CCXVII. Törvény végrehajtásának egyes szabályairól.
- 2007. évi LX. törvény az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről. A Kiotói Jegyzőkönyv végrehajtásáról rendelkező törvény felhatalmazása alapján került kidolgozásra a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS).
- Európai Bizottság Zöld Könyve. „Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz Európában – Az uniós fellépés lehetőségei”. 2007. június.
- 1996. évi XXXVII. törvény a Polgári Védelemről
- 1999. évi LXXIV. törvény a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről.

40 Vh

- 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról.
- 20/1998. (IV.10.) BM rendelet „A polgári védelmi tervezés rendszeréről és követelményeiről”
- 234/2011. (XI.10.) Kormány rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról.
- 385/2016. (XII.2.) Korm. rendelet A fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi, kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről.
- 1384/2014. (VII. 17.) Korm. határozat Magyarország nemzeti katasztrófakockázatértékelési módszertanáról és annak eredményeiről szóló jelentésről.

IV. A HŐHULLÁMOK ÉS A MAGAS UV-ÉRTÉKEK HATÁSAI

A környezeti levegő hőmérsékletének emelkedése megterheli az emberi szervezetet, amely a párologtatás növelése érdekében izzadással, valamint a felszín közelében keringő vér mennyiségének növelésével kompenzál. A fizikai aktivitás csökkentheti a bőr vérkeringését, ezáltal akadályozza a hőleadást. Az izzadás csak akkor tartja fenn az állandó testhőmérsékletet, ha a környezeti levegő páratartalma elég alacsony ahhoz, hogy elpárologjon a verejték – és ezt a megfelelő só- és folyadék felvétel pótolja. Ha a szervezet nem tudja leadnia a hőt, akkor emelkedik a testhőmérséklet, ami egészségügyi kockázatot jelent! Sok tényező károsíthatja a szervezet hőszabályozó képességét (életkor, testsúly, fittség, egészségi állapot, táplálkozás).

Kánikula idején a hőstressz súlyos veszély mind a munkahelyeken, mind vezetés közben, mind otthon. Akkor kell számolni ezzel a veszéllyel, amikor a testhőmérséklet néhány fokkal a normális fölé emelkedik (38°C felett).

A napszúrás a magas hőmérséklet és közvetlen sugárzás hatására alakul ki. Számos jelről felismerhető: erős izzadás, gyengeség, fejfájás, szédülés, hányinger, hányás, ájulás.

Hőguta akkor következik be, amikor a szervezet már nem tudja kontrollálni a testhőmérsékletet. A testhőmérséklet gyorsan emelkedik (39°C feletti), a hőleadás elégtelen, a test nem tud lehűlni. A bőr vörös, száraz (nem izzad), gyors és erős a pulzus, kínzó fejfájás, szédülés, hányinger, zavartság és eszméletlenség jellemzi. A hőguta halálos is lehet, ellenkező esetben pedig tartós mentális károsodást is előidézhet.

Külön figyelmet kell szentelni a hőhullámok idején megrendezett kültéri sportesemények és egyéb rendezvények egészségügyileg kockázatmentes lebonyolítására, valamint a szabadban dolgozók egészségvédelmére, sópótlására, árnyékban pihentetésére, munkaruházatára.

Számolni kell az enyhébb teleket követően arra is, hogy az allergén növények virágzása a szokásos február közepi kezdethez képest akár egy hónappal is előbb indulhat meg. Szintén várható a rovar vektorok, elsősorban a kullancsok számának szaporodása, ami a vírusos encephalitis és Lyme megbetegedések kockázatát növeli. Az életkörülményekre gyakorolt hatások és a fertőző betegségek gyakoribb előfordulása nagy valószínűséggel az állatok egészségét is érinteni fogja.

a. Kockázati csoportok

Sérülékeny lakossági csoportok a hőhullámok idején:

- idősek;
- kisgyermek;
- várandós édesanyák;
- krónikus betegségben szenvedők;

hl. vk

- egyedül élő betegek;
- szociálisan elszigeteltek, hajléktalanok;
- megváltozott munkaképességűek;
- hőmunkának kitett személyek, kültéren dolgozók.

Egyéb sérülékeny élőlények:

- A környezetünkben élő háziállatok, amelyek léte az emberi gondoskodástól/gondatlanságtól függ.
- Mesterséges flóra

A hóhullámok idején az alábbi betegségek növelik a halálozás kockázatát:

- cukorbetegség és egyéb anyagcsere betegségek;
- mentális betegségek, demencia, Alzheimer-kór, skizofrénia;
- mentális és viselkedési zavarok pszichoaktív gyógyszerek és alkohol fogyasztása miatt;
- szív-érrendszeri betegségek, magas vérnyomás, ritmuszavarok;
- légzőszervi betegségek (KALB, bronchitis, COPD);
- vesebetegségek, veseelégtelenség, vesekövesség.

b. UV sugárzás veszélyei

UV-sugárzás típusai és azok hatásai

Az UV-A sugárzás behatol a bőr mélyebb rétegeibe, és szabadgyökök képzésével károsítja a DNS-t, így rosszindulatú daganatot idézhet elő.

Az UV-B sugárzás elsősorban a bőr leégéséért felelős, de szintén közvetlenül károsítja a DNS-t és különböző bőrdaganatokat idézhet elő.

Mindkét összetevő károsítja a kollagén rostokat, a bőrben az A vitamint, felgyorsítja a bőr öregedését. További hatások: szürke hályog, immunszuppresszív hatás, látens vírusfertőzések fellángolása.

Az UV sugárzás egészségügyi értékei

Az UV-sugárzás mértéke az UV-index, amely a Napból a Föld felszínére érkező maximális ultraibolya sugárzásnak a becslését adja. Ez az Országos Meteorológiai Szolgálat által közzétett mutató sokkal pontosabban mutatja a leégés veszélyét, mint a hőmérséklet előrejelzés. Az UV-index segítségével egyértelműen és könnyen meghatározható az UV-sugárzás erőssége, és annak megfelelően a szükséges óvintézkedések módja is. Az UV-index értékei egy 1-től 10-ig terjedő skálán helyezkednek el. Minél magasabb az index számértéke, annál kevesebb idő alatt alakulhat ki a bőr vagy a szem sérülése, károsodása az UV-sugárzás hatására. Európában nyáron az index értéke általában nem haladja meg a 8-at, de természetesen előfordulhatnak magasabb értékek is, különösen a vízparti üdülőhelyeken. Az UV-indexet számos országban a napi időjárásjelentés részeként közlik.

h2. Vh

V. MEGELŐZŐ, FELKÉSZÜLÉSI INTÉZKEDÉSEK

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak nem csak már a kialakult hőség helyzetben célszerű cselekedni, hanem az év többi napján is rengeteg olyan feladat adódik, amelyekkel meg lehet előzni a hőség napok káros hatásait. A hőség napok káros hatásainak megelőzését szolgáló feladatok az alábbiak:

- A fizikai környezet értékelése, a kritikus helyszínek azonosítása;
- A legsérülékenyebb társadalmi csoportok azonosítása. Felmérés készítése a sérülékeny csoportokról szociális munkások, otthoni szakápolók, házi orvosok, intézményi ápolók stb. segítségével;
- A médiapartnerek és a civilszféra együttműködő partnereinek feltérképezése, együttműködési lehetőségek meghatározása;
- A lakosság tájékoztatása a hőség veszélyeiről, a hőségnek való beltéri és kültéri kitettség csökkentéséről, a hőség okozta egészségkárosodások tüneteiről, különös tekintettel a legsérülékenyebb csoportokra;
- A lakosság és az önkormányzat saját - elsősorban szociális ellátó - intézményrendszerének előzetes figyelmeztetése a várható hőhullámokról és azok országos előrejelzés szerinti hosszáról;
- A riasztási lánc résztvevőinek meghatározása és folyamatos felülvizsgálata;
- Lakosság számára megnyitható légkondicionált területek, azok befogadóképességének felmérése, egyeztetés a területek üzemeltetőivel, a lista évenkénti frissítése, lehetőség szerint bővítése, a lista publikálása az önkormányzat honlapján. (A befogadóképesség meghatározása során figyelembe kell venni az esetlegesen meghatározott távolságtartási előírásokat is.);
- Közterületen felállítható árnyékoló napvitorlák, párapapuk elhelyezésének meghatározása, a szükséges eszközök beszerzése, folyamatos karbantartása;
- Minden érintett bevonása:
 - A gyermekeket ellátó intézmények, a bölcsődék, az óvodák, valamint az általános és középiskolák bevonása az előkészítésbe (bölcsődék, ügyeletes óvodák és napközis táborok esetében is);
 - Az idősellátásban dolgozók tájékoztatása, bevonása az előkészítésbe;
 - A hátrányos helyzetű lakossággal dolgozók tájékoztatása, bevonása az előkészítésbe;
 - A helyi civil szervezetek bevonása az ajánlások véleményezésébe, elkészítésébe, egyeztetés a hőség hullámokban való részvétel és együttműködés lehetőségeiről;
 - A helyi vállalkozások, munkaadók bevonása: egyeztetés a hőség hullámok elleni védekezésben való részvétel és együttműködés lehetőségeiről;
- A helyi egészségügyi ellátás feltételeinek javítása;
- A megfelelő szociális és egészségügyi ellátás biztosítása a legsérülékenyebb társadalmi csoportok számára, szakmai együttműködés biztosítása a helyi szociális és egészségügyi szolgáltatók között;
- A várostervezési, városfejlesztési és térhasználati stratégiák módosítása, továbbfejlesztése: a hősziget-hatás csökkentése zöldfelületekkel (zöldtetők, zöldhomlokzatok), az épületek közti légáramlást segítő elrendezéssel;
- Épülettervezési és építési szabályozások előírása, módosítása a következők tekintetében: építőanyagok megválasztása, hővisszaverő festékek és hőszigetelési megoldások alkalmazása, a nap járásának figyelembe vétele az épületek tájolásakor, külső árnyékolás;
- Közintézmények klimatizálása, árnyékolása, klimatizált és/vagy árnyékolt pihenőhelyek kialakítása a lakosság számára;
- Önkormányzati intézmények kertjeiben, udvarán madár itató tálak kihelyezése, azok folyamatos feltöltése.

Az egyes feladatok ellátásáért felelős szervezeteket megnevezését az X.2. melléklet tartalmazza. A mellékletet az érintett szervezeti egységek változása esetén, de legalább 2 évente aktualizálni szükséges.

h3. 1h

VI. A HŐSÉG- ÉS UV-RIADÓ ELRENDELÉSE

A három fokozatú magyar hőségriasztási rendszert az Országos Meteorológiai Szolgálat előrejelzésére építve 2005-ben vezették be. A riasztási küszöbhőmérséklet a napi átlag 25°C. A hazai meghatározás szerint hőhullámnak tekinthető az az időszak, amikor legalább három egymást követő napon a napi átlaghőmérséklet meghaladja az említett küszöbhőmérsékletet.

a. A hőségriasztás menete

Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 4.§ (1) l) pontja szerint a klíma-egészségügyi intézkedések megtétele, a hőségriasztás országos rendszerének működtetése az egészségügyi államigazgatási szerv feladata.

A fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi, kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 8. §. (1) bekezdés aa) pontja szerint a Kormány ezen feladat ellátására egészségügyi államigazgatási szervként az **országos tisztifőorvost** jelöli ki, aki a Nemzeti Népegészségügyi Központot vezeti, valamint 3. § (1) bekezdése szerint Budapest és Pest megye területén Budapest Főváros Kormányhivatala (BFKH) az illetékes.

A fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 2. melléklete a népegészségügyi feladatokat ellátó járási hivatalok illetékességi területét jelöli ki, amely szerint Józsefváros Önkormányzata a Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatalának Népegészségügyi Osztálytól kapja a hivatalos értesítést a hőségriasztások elrendeléséről.

A hőségriasztások kiadására az egészségügyi válsághelyzetek kezelésének országos terve alapján kerül sor.

A hőségriasztást, annak fokozatát, annak várható időtartamát az országos tisztifőorvos határozza meg és hirdeti ki, és erről a BFKH, valamint rajta keresztül az illetékességi területén működő egészségügyi szolgáltatók vezetői értesítést kapnak.

A hőség hullám egészségügyön kívüli területeire (infrastruktúra, áram-, és vízellátás, közlekedés stb.) gyakorolt hatásainak megítélése és a szükséges intézkedések megtétele elsősorban az ebben hatáskörrel rendelkező tárcák, hatóságok kompetenciája, ezért a kiadott hőségriasztásról az együttműködő, illetve érintett szervezetek is tájékoztatást kapnak.

b. A hőségriasztás fokozatai, teendői és elrendelése

I. fokozat (Tájékoztatási fokozat)

Kritériuma: az előrejelzések szerint a napi középhőmérséklet legalább 1 napig meghaladja a 25 °C-ot.

Elsősorban a BFKH Népegészségügyi Szakigazgatási Szervnek jelent feladatot. Saját belső rendszerén keresztül információkkal látja el a regionális és kistérségi intézeteit. Az Józsefváros önkormányzata saját döntése alapján tájékoztatja a lakosságot a közösségi médiában, kábeltévében, újságban, valamint a forgalmas helyeken kihelyezett hirdetések útján.

wh. vk

II. Fokozat: (1. fokú riasztás)

Kritériuma: az előrejelzések szerint a napi középhőmérséklet legalább 3 napig meghaladja a 25° C-ot.

Első fokozatú hőségriasztás esetén a riasztást az országos tisztifőorvos megküldi Budapest Főváros Kormányhivatalának, ezen keresztül az illetékességi területükön működő egészségügyi szolgáltatók vezetői és további szervezetek értesítést kapnak. Budapest Főváros Védelmi Bizottsága a hőségriasztásról értesíti a Budapesti Katasztrófavédelmi Igazgatóságot és a Józsefváros önkormányzat polgármesterét.

A Budapesti Kormányhivatal értesíti az OMSZ Közép-magyarországi Regionális Mentőszervezetet, a budapesti Dialízis Központokat és a főváros összes kórházát.

III. Fokozat: (2. fokú riasztás)

Kritériuma: az előrejelzések szerint a napi középhőmérséklet legalább 3 napig meghaladja a 27 °C-ot.

Második fokozatú hőségriasztás esetén az országos tisztifőorvos - Budapest Főváros Kormányhivatalán keresztül – értesíti az egészségügyi intézményeket, mentőszolgálatokat, háziorvosokat, illetve Józsefváros önkormányzatát a hőségriasztás mértékéről és időtartamáról. Ezt követően az önkormányzat feladatai közé tartozik a lakosság figyelmeztetése, illetve a hőséggel kapcsolatos ártalmak elleni védekezés előkészítése.

Az I. és II. fokozat elsődlegesen az egészségügyi ellátórendszert érintik. Az önkormányzat és más szervezetek elsődleges feladata ebben a szakaszban a riasztási, értesítési feladatok gyors elvégzése mind a közintézmények mind a lakosság felé, és a helyzet esetleges romlásának időbeni érzékelése és értékelése, felkészülés az esetleges további szakaszokra. Emellett saját hatáskörükbe tartozó, kiegészítő intézkedéseket tehetnek (pl. fokozott locsolás, vízosztás, hűvösebb/légkondicionált helyek megnyitása a lakosság számára stb.).

Harmadik fokozatú hőségriasztás esetén, a második fokozatú hőségriasztásnál elvégzendő feladatokon túl, tájékoztatni kell a lakosságot a médián keresztül a várható időjárási szélsőségről, illetve a hőártalmak megelőzésének lehetséges módjairól.

c. Az UV-riasztás fokozatai és teendői

I. fokozat (Tájékoztatási fokozat)

Kritériuma: az OMSZ honlapján (<https://www.met.hu/idojaras/humanmeteorologia/uv-b/>) elérhető adatbázis szerint a Budapesten mért UV index érték eléri a nagyon erős értéket (7 - 7,9). Teendők: a Helyi Operatív Törzs javaslata alapján az Józsefváros Polgármesteri Hivatala a lakosságot tájékoztatja a helyi médián (a közösségi média helyi csatornáit, kábeltévét, helyi újság), keresztül a biztonságos szabadban tartózkodás és napozás szabályairól

II. Fokozat: (1. fokú riasztás)

Kritériuma: az OMSZ honlapján (<https://www.met.hu/idojaras/humanmeteorologia/uv-b/>) elérhető adatbázis szerint a Budapesten mért UV index érték eléri az extrém értéket (8 +). Teendők: Józsefváros Polgármesteri Hivatala a riasztási láncban érintett intézményeket és a lakosságot figyelmezteti és tájékoztatja a biztonságos szabadban tartózkodás és napozás szabályairól

Az önkormányzat feladatai

Az Önkormányzati Törvény (Mötv.) alapján a helyi önkormányzat feladata:

- az egészségügyi alapellátás
- az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások,

at, vk

- a környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágszálóirtás).

Ezt megerősíti az Egészségügyi Törvény (Eütv.), amelyik kifejezetten a helyi önkormányzat feladatává teszi, hogy folyamatosan figyelemmel kísérje a település környezetegészségügyi helyzetének alakulását, és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedjen, vagy kezdeményezze a szükséges intézkedések meghozatalát a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál.

A fenti kötelezettségek teljesítése érdekében ajánlasként fogalmazhatóak meg azok az intézkedések, amelyek hőhullámok, katasztrófahelyzetek idején végrehajthatók.

Ez elsősorban katasztrófavédelmi feladatokat jelent, de nem kizárólag: az önkormányzat által alkalmazott orvosok, védőnők, a szociális ellátó-hálózat munkatársai folyamatos kapcsolatban vannak a veszélyeztetett csoportokkal (idősek, gyerekek, betegek).

Vagyis az önkormányzat fontos szerepet játszhat az egészségügyi ellátórendszer és a lakosság informálásában, az országos intézményektől származó információk, előrejelzések az érintetteknek történő továbbításában.

d. Riasztási lánc

A Polgármesteri Hivatal a riasztási láncban érintett intézményeket és a lakosságot figyelmezteti az egészséget érintő megelőző intézkedések megtételére.

Érintett intézmények:

- szociális intézmények,
- oktatási intézmények,
- gyermek intézmények,
- egészségügyi funkciót ellátó intézmények,
- szabadidős és sport intézmények,
- önkormányzati társaságok,
- kulturális intézmények,
- egyéb intézmény, illetve saját szervezésű rendezvény.

A polgármester vagy az általa kijelölt személy a VIII. kerületi Helyi Operatív Törzs a III. fokozatú hőségiadó előtt vagy kezdetén felveszi a kapcsolatot az érintett intézmény vezetőivel vagy megbízottjaival, és az elfogadott riadóterv alapján azonnal elkezd a megjelölt intézkedések végrehajtását.

A teljes riasztási láncot a VIII.1.1 melléklet tartalmazza. A riasztási lánc mellékleteként a VIII. kerületi Helyi Operatív Törzs elkészíti, és minden évben május 31-ig aktualizálja az elérhetőségi címlistát. Ennek formai követelményeit az VIII.1.2 melléklet tartalmazza.

Különleges jogrend esetén a VIII. kerület központi védelmi igazgatás alá kerül, melyben az Önkormányzat csak, mint meghívott fél vesz részt. Ebben az esetben a riasztási feladatok végrehajtására a Helyi Védelmi Bizottságnak van hatásköre.

Mind az általános jogrend esetén bekövetkező, mind a különleges jogrend esetére vonatkozó riasztási láncot és az értesítendő személyekre vonatkozó mellékleteket javasolt az intézményekben jól látható, központi helyre kitenni egy esetleges hőségiadó esetén a leggyorsabb és leghatékonyabb reagálás érdekében.

WG. Vh

VII. INTÉZKEDÉSEK III. FOKOZATÚ HŐSÉGRIADÓ ESETÉN

Mint a VI. b. fejezet bemutatta, a helyi önkormányzatoknak tájékoztatáson felüli feladatai a III. fokozatú hőségriadó esetén vannak. Ezeket a feladatokat mutatja be jelen fejezet.

A riadóláncban szereplő intézmények és szervezetek, illetve az önkéntesen csatlakozó civil és gazdálkodó szervezetek nagyon sokat tehetnek a hőség káros hatásainak mérséklése érdekében.

a. **Önkormányzat, önkormányzati szervek és önkormányzati tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek feladatai**

Intézkedés	
1.	A közutak és parkok gyakoribb locsolása az esti órákban
2.	Ahol lehet, a szabadtéri- és sporttevékenységek elhalasztása a nappali hőség idején
3.	A legfrekvenciáltabb közterületek ivóvízellátásának biztosítása, a nyilvános ivókutak listájának közzététele. Forgalmas helyeken palackos vagy zacskós vízosztás. Az ivóvízkutak rendszeres karbantartása
4.	Lakosság által látogatható légkondicionált közintézmények, nyilvános helyek listájának közzététele
5.	A lakosság tájékoztatása a hőség veszélyeiről, a hőségnek való beltéri és kültéri kitettség csökkentéséről, a hőség okozta egészségkárosodások tüneteiről, különös tekintettel a legsérülékenyebb csoportokra.
6.	Díjmentesen hívható számok és segélyhívó vonalak közzététele, ahol veszélyeztetett személyek kapcsán lehet bejelentést tenni
7.	A közlekedés résztvevőinek tájékoztatása a hőstressz okozta baleseti kockázatokról.
8.	A lakosság figyelmének felhívása a háziállatok megfelelő ellátására, a napon, zárt autóban hagyás tilalmára, rendezvényeken itatótálak kihelyezésére.
9.	Ivóvíz biztosítása a hajléktalan emberek, és más megfelelő ivóvízzel nem rendelkező csoportok számára
10.	A közterületi járőrszolgálat megerősítése: a veszélyeztetett állapotban lévő személyek azonosítása és az arra hivatott szerv (orvos, mentőszolgálat) értesítése
11.	A munka- és pihenőidő szabályozása: együttműködés a munkavédelmi felügyelőségekkel a nagy hőhatásnak kitett munkavállalók (pl. fizikai munkások) hőterhelésének csökkentése érdekében: munkaruha, víz, pihenőidő biztosítása, pihenés lehetősége hűvös helyiségben
12.	Strandok, uszodák üzemeltetőinek felkérése a közönség részére rendelkezésre álló nyitvatartási idő meghosszabbítására
13.	A hőség, magas UV-sugárzás, alacsony páratartalom, szélcsendes időjárás miatt kialakuló ún. „nyári szmog” csökkentése ésszerű forgalomszervezéssel, esetleges forgalomkorlátozással (a kerületi utcákra és terekre vonatkozóan)
14.	Párapapuk és árnyékoló napvitorlák felállítása
15.	Önkormányzati intézményekben madáritató kihelyezése

Az Önkormányzat által kihelyezendő párapapuk helyszíneit az VIII.4 melléklet tartalmazza, valamint a közutak helyszíneit (amelynek kommunikációja rendkívül fontos III: fokozatú hőségriadó esetén, online és papír alapú formában is) az X.5 melléklet tartalmazza.

b. **Az intézkedések, korlátozások végrehajtásának ellenőrzése**

A VIII. kerületi Helyi Operatív Törzs a hőségriadó időszaka alatt folyamatosan ellenőrzi és felülvizsgálja a beavatkozások hatásait, majd a hőségriadó lefújása után értékeli a történeteket és szükség esetén változtat a következő hőségidőszak protokollján. A hőségriadó során az érintett

h1. Vt

intézmények haladéktalanul jelzik az operatív törzs felé, amennyiben a számukra kijelölt feladat ellátásában akadályba ütköznek. Az operatív törzs intézkedik a szükséges beavatkozásról. A hőségriadó(k) lefűjását követően, évente egy alkalommal, szeptember 30-ig, minden érintett rövid feljegyzésben értékeli, hogy a kijelölt feladatok ellátását mennyire értékeli sikeresnek, milyen akadályokba ütközött, és milyen javaslatai vannak a terv módosításával kapcsolatban. A jelentésben a saját területén kívül más területekre vonatkozóan is megfogalmazhat észrevételeket, javaslatokat. A beérkezett feljegyzéseket az operatív törzs értékeli, szükség esetén egyeztetéseket folytat az érintettekkel, szükség esetén intézkedik a hőségriadóterv módosításáról.

c. Gyermekintézmények feladatai (ajánlás)

- a gyermekek fokozott figyelemmel kísérése, testhőmérséklet többszöri ellenőrzése;
- a helyiségek megfelelő árnyékolási és hűtési lehetőségek biztosítása (hűtés, ventilátor, szellőzés, árnyékolás stb.)
- a helyiségek hőmérsékletének folyamatos mérése;
- rendszeres és bőséges folyadékpótlás biztosítása

d. Szociális ellátó intézmények feladatai (ajánlás)

- a fokozott izzadás miatt fokozott folyadékpótlás, a gondozottak folyadékfogyasztásának nyomon követése;
- a helyiségek megfelelő árnyékolási és hűtési lehetőségek biztosítása (hűtés, ventilátor, szellőzés, árnyékolás stb.), a tartózkodó helyiségek hőmérsékletének ellenőrzése;
- a gondozottak fokozott figyelemmel kísérése, testhőmérséklet többszöri ellenőrzése, a gondozottak testhőmérsékletének alacsonyan tartása (zuhanyozás, borogatás);
- az étrend figyelemmel kísérése (könnyű, sok folyadékot tartalmazó ételek);
- a meleget kísérő ájulásos tünetekre felhívni a betegeket és a személyzet figyelmét;
- a krónikus betegségben szenvedők (hypertonia, krónikus vese- és májbetegek, cukorbetegek stb.) fokozott figyelemmel kísérése;
- a munkabeosztás ésszerű megszervezése, a munkatársak megfelelő pihenésének biztosítása a túlzott megterhelés elkerülése miatt;
- éjszakai és hajnali szellőztetés, ventilátorok beállítása, korai sötétítés a déli oldalakon;
- a műszaki ügyelet megerősítése, a folyamatosan működő légkondicionálók meghibásodása esetére.

e. Háziorvosi, védőnői, házi gondozó szolgálatok feladatköre hőségriadó esetén

- sürgősségi gyógyszerkészlet ellenőrzése és feltöltése;
- a helyiségek ellenőrzése a megfelelő hűtési lehetőségek szempontjából (hűtés, ventilátor, szellőzés, árnyékolás stb.);
- a krónikus betegségben szenvedők (hypertonia, krónikus vese- és májbetegek, cukorbetegek stb.) fokozott figyelemmel kísérése, megkeresésük akár telefonon, akár személyesen, indokolt esetben kikérdezésük az állapotukról, tájékoztatásuk a követendő magatartás formákról.
- a lakosság tanácsokkal és információkkal való ellátása; Ennek keretében a tájékoztatók elhelyezése ez intézmény hirdetőablakjában (lásd X.4. melléklet és X.5. melléklet), az ellátásban részesülők tájékoztatása az állapotuknak megfelelő, hőségriadó esetén követendő magatartásformákról.
- ivóvíz biztosítása a folyadékutánpótlás érdekében;
- egyéni elbírálás alapján a sérülékeny csoportba tartozó házi gondozottak gyakrabban történő felkeresése, segítségnyújtás a bevásárlásban, gyógyszerkiváltásban, szükség esetén az orvosi ellátás igénybevételeiben.

48. 1h

f. Munkáltatók feladatköre hőségriadó esetén (ajánlás)

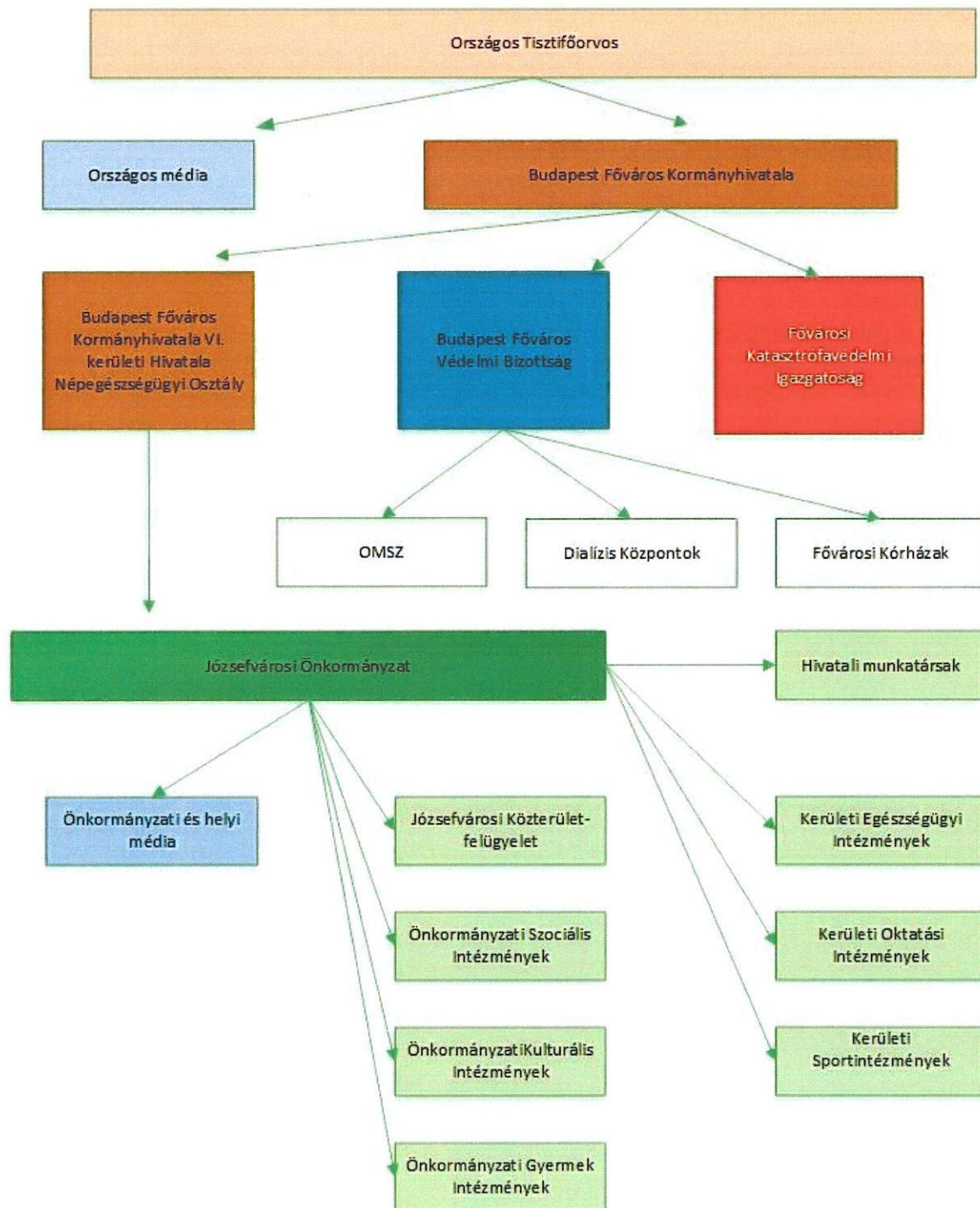
Az alábbi pontok az Önkormányzat, önkormányzati szervek és önkormányzati tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek, mint munkáltatók esetében feladatként, a kerületben működő tovább munkáltatók esetében pedig ajánlásként értelmezendők

- saját hőségriadó terv elkészítése, megismertetése az alkalmazottakkal;
- a helyiségek ellenőrzése a megfelelő árnyékolási és hűtési lehetőségek szempontjából (hűtés, ventilátor, szellőzés, árnyékolás stb.), szükséges beszerzések;
- A rendszeres és bőséges folyadékpótlás ellenőrzése, előkészítése;
- Óránként legalább 5, de legfeljebb 10 perces pihenőidőt kell közbe iktatni, ha a zárttéri munkahelyen a hőmérséklet a 24 °C értéket meghaladja;
- A munkavállalók részére igény szerint, de legalább fél óránként védőitalt kell biztosítani a munkahelyi klíma zárttéri és szabadtéri munkahelyen, ha a hőmérséklet a 24 °C értéket meghaladja;
- A munkavállalók felváltva, rövid ideig tartózkodjanak a tűző napon. Ahol lehetséges, a szabadtéri munkaterületet árnyékolni kell (pl. sátorlap, ponyva alkalmazásával);
- Javasolt a hőségriasztás idejére a munka-pihenési rend átütemezése, gyakoribb és hosszabb pihenőidők beiktatása;
- Megfelelő, könnyű munkaruha, hideg vizes arc-, kézmosással történő hűsítő mosdás biztosítása;
- Zárt munkahelyeken az alkalmazott légtechnikai berendezéseket, klímaberendezéseket karban kell tartani;
- Fel kell készíteni a dolgozókat arra is, hogy felismerjék és kezelni tudják a hőség okozta túlzott igénybevétel és a hőség tüneteit.

hg. vk

VIII. MELLÉKLETEK

VIII.1. Riasztási lánc

VIII.1.2. Sablon a riasztási lánc résztvevőinek címlistájához:

Az VIII. kerületi Helyi Operatív Törzs az alábbi formában címlistát készít a riasztási lánc szereplőiről:

Szervezet	Szervezeti egység	Felelős személy	Telefon	E-mail
szociális intézmények				
oktatási intézmények				
gyermek intézmények				
egészségügyi intézmények				
szabadidős és sport intézmények				
önkormányzati társaságok				
kulturális intézmények				
Egyéb intézmény, illetve saját szervezésű rendezvény				

VIII.2. Józsefvárosi párapuk helyszínei:

	Közterület neve
1	Mátyás tér
2	Gutenberg tér
3	Losonci tér
4	Horváth Mihály tér
5	Golgota tér
6	Bláthy Ottó park
7	Teleki tér
8	Tisztes utcai játszótér

51 Vh

VIII.3. Józsefvárosi közkutak, ivókutak helyszínei:

1. Bláthy Ottó utcai játszótér

2. Brunszvik Júlia tér

3. Fidó tér

4. Futó utca 20.

52. Vh

5. Fűvész-Tömő-Jázmin utcai játszótér

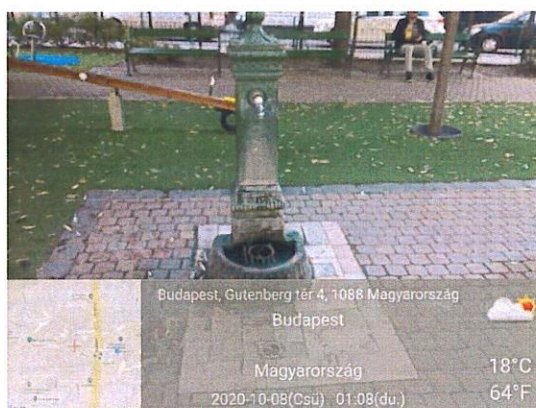
6. Golgota tér kutyafuttató

7. Golgota tér

8. Gutenberg tér, játszótér

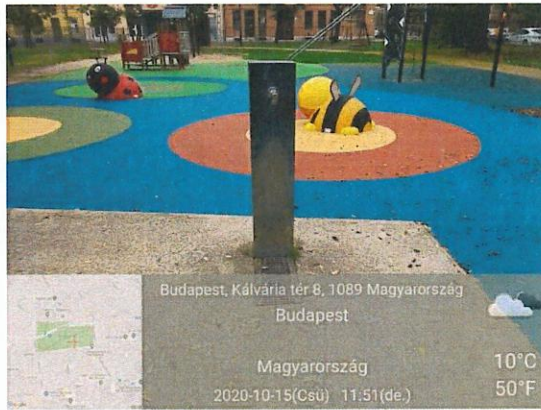

9. Horváth Mihály tér, játszótér mellett

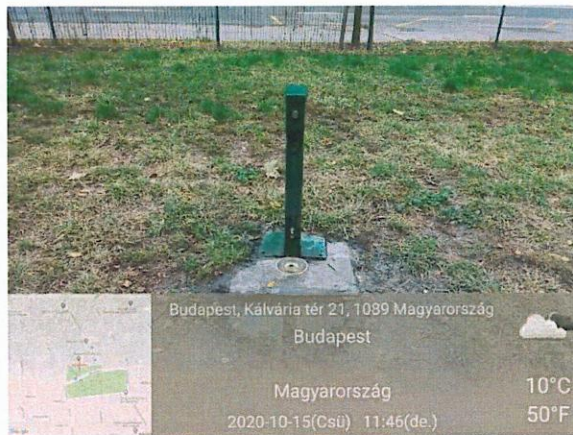

10. Kálvária tér, játszótér

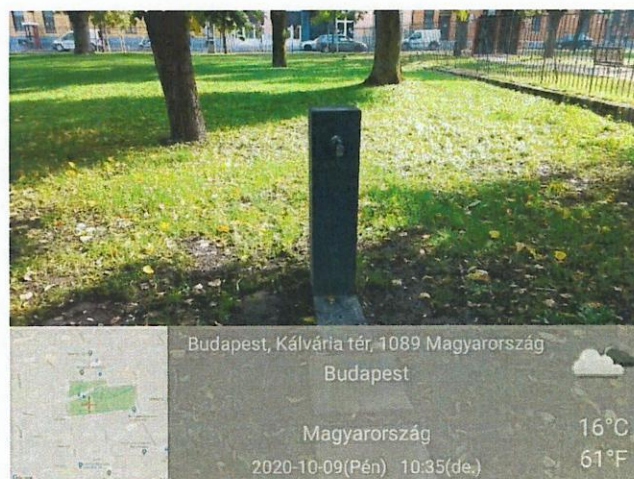
5h, 1h

11. Kálvária tér, kis kutyafuttató

12. Kálvária tér, sporteszközöknél

55. Vh

13. Leonardo da Vinci játszó tér

14. Leonardo da Vinci kutya-futtató

15. Losonci tér, Illés utca felőli részen

16. Losonci tér, játszótér 1. kút

56. 1h

17.Losonci tér, játszótér 2. kút

18.Mátyás tér, játszótér

19.Mindszenty József tér

57. Vh

20. Molnár Ferenc tér

21. Muzsikus cigányok parkja

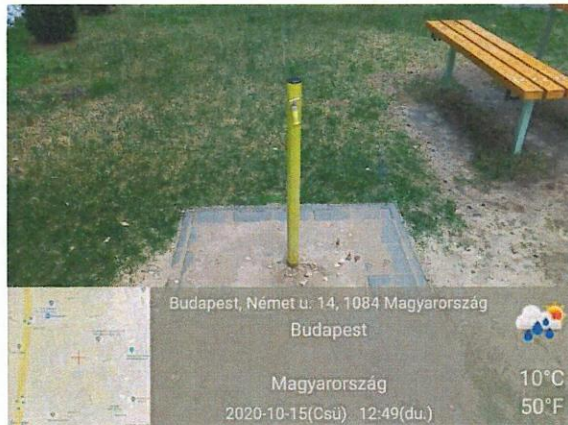

22. Nagy ho-ho-horgász játszótér, Auróra utca

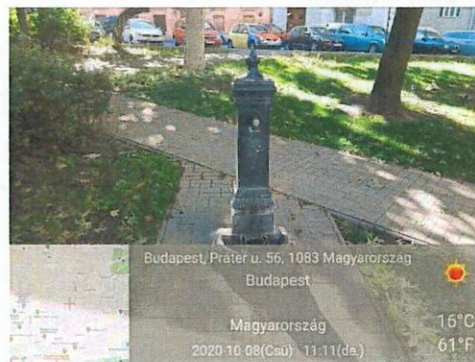

58. Vh

23.Német utcai játszótér

24.Práter utca 56

25.Práter utca 58

26. Magyarok Nagyasszonya tér, játszótér mellett

27. Szenes István tér kutyafuttató

28. Tbiliszi tér, játszótér

50. Vh

29. Teleki tér, játszótér

:

30. Teleki tér, kutya-futtató

31. Tisztes utcai játszótér

61. Vh

32. Tisztes utcai kutyafuttató

VIII. 4. VIII. kerületi szökőkutak:

- Kálvária tér
- Corvin sétány 1.
- Corvin sétány 3.
- Mikszáth tér
- Horváth Mihály tér

VIII.5. VIII. kerületi csobogók:

- Mátyás tér
- Golgota tér

62. Vh

■ VÁROSÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓSÁG ■

2021.05.17-től érvényes

1/3. melléklet

Utak mosási, fertőtlenítési, takarítási ütemterve

1.sz. délelőtti fertőtlenítő útvonalterv (nagy nyomású takarítógép)

(Hétfő, Szerda, Péntek) 06.00– 13.00 közötti időszak

Játszóterek, és közterületi bútorok fertőtlenítése:

Kálvária tér (teljes külső rész, és csak játszóeszközök), Teleki László tér, Nagy ho-ho horgász játszótér, Gutenberg tér (árkád is), Német utcai játszótér (teljes külső rész, játszóeszközök, és padok fertőtlenítése!)

Szabó Ervin tér (burkolat, és padok), Pollack M. tér (fehér padok), Mikszáth K. tér (padok, és kiemelt ágyás), Lőrinc pap tér (burkolat, és padok), Gyulai Pál utca (padok)

Mindenszentek tér (padok), Teleki László tér, (padok, és az egész tér körbe, a piac érintésével), Fidó tér (burkolat, és padok), Mátyás tér, Tavaszmező utca (kutyaurülék, folt, ágyások),

(Kedd) 06.00– 13.00 közötti időszak

Dankó utca, Magdolna utca, Szűz utca, Koszorú utca, Tavaszmező utca (kutyaurülék, folt, ágyások), Bauer Sándor utca, Homok utca, Kis fuvaros utca, Lujza utca, Dobozi utca

Kun utca, Vay Ádám utca, Berzsényi D. utca, Légszesz utca, Kenyérmező utca, Bezerédj utca, Csokonai utca

(Csütörtök) 06.00– 13.00 közötti időszak

Kutyafuttatók felületének permetezése probiotikus fertőtlenítőszerrel.

Teleki László tér (kicsi, nagy), Gyulai Pál utca, Horváth M. tér, Nap tér, Leonardo da Vinci köz, Muzsikus Cigányok parkja, Kálvária tér (kicsi, nagy), Szenes Iván tér, Golgota tér, Tisztes utca, Stróbl Alajos utca

■ VÁROSÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓSÁG ■

2021.05.17-től érvényes

1.sz. délutáni fertőtlenítő útvonalterv (nagynyomású takarítógép)

(Hétfő)

13:00 – 20:00 közötti időszak

Dankó utca, Magdolna utca, Koszorú utca, Szigetvári utca, Tavaszmező utca (kutyáürülék, folt, ágyások mellett), Ór utca, Rigó utca, Német utca, Salétrom utca, Lovassy Lajos utca, Kis Fuváros utca, Homok utca, Bauer Sándor utca, Lujza utca, Dobozi utca

(Kedd)

Kölcsey utca, Békési utca, Kis Salétrom utca, Röck Szilárd utca, Somogyi Béla utca, Sthály utca, Márkus Emília utca, Gyulai Pál utca, Vas utca, Bródy S. utca, Kőfaragó utca, Mária utca, **Szentkirályi utca**, Reviczky utca, Ötpacsirta utca, Trefort utca, Múzeum utca

(Szerda)

Dankó utca, Magdolna utca, Szigetvári utca, Koszorú utca, Szűz utca, Horváth M. tér (templom környéke), Nagyfuváros utca, Szerdahelyi utca, Karácsony Sándor utca, Csobánc utca, Szeszgyár utca, Visi Imre utca

(Csütörtök)

József utca, Déri M. utca, Auróra utca, Fecske utca, Tolnay Lajos utca, Víg utca, Bacsó Béla utca, Karácsony Sándor utca (telefonfülke kézi nagynyomásúval), Teleki László tér (Piac környéke mindkét oldal), Kálvária tér (teljes külső része, és a külső padok)

(Péntek)

Dankó utca, Magdolna utca, Lujza utca, Dobozi utca, Bauer Sándor utca, Homok utca, Kisfuváros utca, Kun utca, Vay Ádám utca, Berzsenyi D. utca, Légszesz utca, Kenyérmező utca, Bezerédj utca, Csokonai utca, Népszínház utca (mindkét oldal)

Gh. Vh

■ VÁROSÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓSÁG ■

2021.05.17-től érvényes

2.sz. délelőtti fertőtlenítő útvonalterv (nagynyomású takarítógép)

(Hétfő, Szerda, Péntek) 06.00– 13.00 közötti időszak

Játszóterek, és közterületi bútorok fertőtlenítése:

Horváth M. tér (műfü fertőtlenítése is!), Kálvária tér, Losonci tér, Jázmin utcai játszótér, Leonardo da Vinci közí játszótér (teljes külső rész, játszóeszközök, és padok)

Losonci téri játszótér, és iskola körüli rész (iskola és a Muzsikus Cigányok parkja közötti átjárók is), Nap tér (padok), Molnár Ferenc tér (padok)

Corvin sétány, Corvin köz, Harminckettesek tere, Önkormányzat körüli rész, Horváth M. tér (burkolat, és a templom körüli rész), Kálvária tér (teljes külső része),

(Kedd) 06.00– 13.00 közötti időszak

Illés utca, Práter utca mindkét oldal (Illés utca – Leonardo között), Leonardo da Vinci köz, Szigony utca mindkét oldal (Baross utca – Klinikák között), Tömő utca (Tömő utca 1-ig páratlan oldal - Tömő utca 3-23 között mindkét oldal - Tömő utca 23-33-ig páratlan oldal – Tömő utca 35-41 között mindkét oldal), Fűvészkert utca, Kálvária utca, Dugonics utca,

(Csütörtök) 06.00– 13.00 közötti időszak

Diószegi S. utca, Korányi S. utca, Bókay János utca, Balassa utca, Apáthy István utca, Fűvészkert utca, Jázmin utca, Lósy Imre utca, Lippa utca, Molnár Ferenc tér körbe, Szigony utca (Baross utca – Práter utca között mindkét oldal), Szigony parkolót átkötő út, Nagytemplom utca,

■ VÁROSÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓSÁG ■

2021.05.17-től érvényes

2.sz. délutános fertőtlenítő útvonalterv (nagy nyomású takarítógép)

(Hétfő)

13:00 – 20:00 közötti időszak

Szentkirályi utca, Mária utca (Baross utca – Üllői út között), Csepreghy utca, Pál utca, Práter utca 1-35-ig, Kisfaludy utca (Práter utca Nap utca között), Kis Stáció utca, Futó utca, Nagytemplom utca, Hock János utca, Nap utca 12-38-ig, Nap tér, Szigony utca (Baross utca – Üllői út között mindkét oldal), Szigony parkolót átkötő út

(Kedd)

Orczy út 29-45-ig, Sárkány utca, Rozgonyi utca, Delej utca, Bláthy Ottó utca (park), Villám utca, Benyovszky M. utca, Reguly A. utca, Bíró L. utca, Szenes Iván tér, Gaál Mózes utca, Győrffy István utca, Batsányi utca, Golgota utca, Golgota tér oldala

(Szerda)

Szigetvári utca, Baross utca 91-115-ig, Muzsikus Cigányok parkja, Illés utca, Dugonics utca, Kálvária utca, Kőrös utca, Fűvészkert utca, Jázmin utca, Kálvária tér 16 – Baross utca 120 között

(Csütörtök)

Százados út, Hős utca, Strázsa utca, Stróbl Alajos, Osztály utca, Tisztes utca, Törökbecse utca, Ciprus utca, Százados út, Tbiliszi tér, Lokomotív utca, Szemafor utca

(Péntek)

Illés utca, Jázmin utca, Fűvészkert utca, Dugonics utca, Kálvária utca, Kőrös utca, Korányi S. utca, Diószegi S. utca, Csobánc utca, Szeszgyár utca, Visi Imre utca, Orczy út 29-45, Kálvária tér 16 – Baross utca 120 között

■ VÁROSÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓSÁG ■

2021.05.17-től érvényes

**Teherautóra szerelhető nagynyomású mosó és fertőtlenítő gépjármű
délelőtti útvonalterve**

(Hétfő, Szerda, Péntek) 06.00 – 14.00 közötti időszak

Mátyás tér, Leonardo köz (csak padok), Golgota tér (csak játszóeszközök)
játszóeszközök, és padok fertőtlenítése!

Kálvária tér (padok, megálló környezete), Muzsikus Cigányok parkja (padok, és a
szobor környéke), Horváth M. tér (padok), Práter utcai padok, Szigony utcai padok
Corvin sétány (padok, kukák)

(Kedd, Csütörtök) 06.00 – 14.00 közötti időszak

Nap utca, Vajdahunyad utca, Lósy Imre utca, Jázmin utca, Fűvészkert utca
Népszínház utcába bekötő utak mosása az első sarokig (Auróra, Fecske, Tolnay L,
Víg, Bacsó B. u.)

■ VÁROSÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓSÁG ■

2021.05.17-től érvényes

Teherautóra szerelhető nagynyomású mosó és fertőtlenítő gépjármű délutáni útvonalterve

12:00 - 20:00 közötti időszak

Hétfő:

József utca - Csokonai utca - Bezerédj utca - Szilágyi utca - Luther utca -
Kenyérmező utca - Berzsenyi Dániel - Légszesz utca - Alföldi utca - Vay Ádám - Kun
utca

Kedd:

Szigony utca - Bókay János utca - Balassa utca – Apáthy István utca - Leonardo da
Vinci utca - Nagytemplom utca - Tömő utca

Szerda:

Déri Miksa utca – Bérkocsis utca (sarkok) - Lovassy I. utca – Ór utca - Víg utca -
Tolnay Lajos utca - Fecske utca - Auróra utca - Bacsó Béla utca

Csütörtök:

Dankó utca - Szigetvári utca - Magdolna utca - Koszorú utca - Dobozi utca - Lujza
utca – Baross utca 91-115-ig - Futó utca - Nap utca

Péntek:

Illés utca - Dugonics utca - Kálvária utca - Kőrös utca - Visi Imre utca - Szeszgyár
utca - Kisfaludy utca - Vajdahunyad utca

■ VÁROSÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓSÁG ■

2021.02.18-tól érvényes
Időjárás függvényében: tartós +5C fok felett

1.sz Hétfégi útvonalterv (nagynyomású)

(Páratlan hét szombat) 06:00-14:00 közötti időszak

1. Dankó utca, Mátyás tér (padok), Bauer Sándor utca, Teleki László téri piac körbe (Lidl, és a dohányboltok érintésével), Teleki László tér (kívül-belül),
2. Magdolna utca, Karácsony Sándor utca, Kálvária tér (külső padok), Kálvária tér külső része,
3. Szabó Ervin tér (+padok), Mikszáth K. tér (+padok, és gyógyszertár) Horváth M. tér, Önkormányzat körüli rész, Futó utca, Corvin köz (+CBA), Corvin sétány(+Lidl), Szigony utca 12. (SPAR, és padok)

2 sz. Hétfégi útvonalterv (nagynyomású)

(Páros hét szombat) 06:00-14:00 közötti időszak

1. Illés utca, Diószeghy S. utca, Dugonics utca (boltok), Práter utcai zöldsétány, Práter utca, Losonci téri játszótér, és parkolók, Szigony utcai parkoló, Leonardo da Vinci köz, Nap tér (+padok),
2. Teleki László téri piac körbe (Lidl, és a dohányboltok érintésével), Magdolna utca, Tavaszmező utca, Horváth Mihály tér, Futó utca, Corvin köz, Corvin sétány, József utca

■ VÁROSÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓSÁG ■

2020. éves faültetés I/4. melléklet

A 2020-as év őszi/téli ültetési időszakában **111 db fa került elültetésre**. 103 db 16/18-as méretben, 3 db 18/20-as méretben és 6 db 30/35-ös méretben az alábbi címeken:

Srsz	Utca/Park	Házszám/ Terület	Fafaj	Körméret
1.	Alföldi utca	6-8	Catalpa bignonioides	16/18
2.	Alföldi utca	9	Catalpa bignonioides	16/18
3.	Bauer Sándor utca	2-8	Celtis occidentalis	16/18
4.	Bauer Sándor utca	17	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
5.	Benyovszky Móric utca	4	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
6.	Benyovszky Móric utca	8	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
7.	Benyovszky Móric utca	18	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
8.	Benyovszky Móric utca	39	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
9.	Benyovszky Móric utca	45	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
10.	Bíró Lajos utca	9	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
11.	Bíró Lajos utca	26	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
12.	Bíró Lajos utca	27	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
13.	Bíró Lajos utca	27	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
14.	Bíró Lajos utca	30	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
15.	Bíró Lajos utca	36	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
16.	Bíró Lajos utca	51	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
17.	Bíró Lajos utca	46	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
18.	Bíró Lajos utca	65	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18

■ VÁROSÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓSÁG ■

19.	Bláthy Ottó utca	15	Celtis occidentalis	16/18
20.	Bláthy Ottó utca	22	Celtis occidentalis	16/18
21.	Ciprus utca	1-7	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
22.	Ciprus utca	1-7	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
23.	Ciprus utca	1-7	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
24.	Ciprus utca	Beton kerítés mellett	Acer campestre	16/18
25.	Ciprus utca	14	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
26.	Ciprus utca	Ciprus Asztalos sarka	Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	16/18
27.	Ciprus utca	Ciprus Asztalos sarka	Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	16/18
28.	Diószegi Sámuel utca	44/B	Celtis occidentalis	16/18
29.	Diószegi Sámuel utca	21	Celtis occidentalis	16/18
30.	Diószegi Sámuel utca	21	Celtis occidentalis	16/18
31.	Diószegi Sámuel utca	28	Celtis occidentalis	16/18
32.	Diószegi Sámuel utca	2	Acer pseudoplatanus	16/18
33.	FiDó tér		Acer campestre	16/18
34.	FiDó tér		Acer campestre	16/18
35.	Golgota tér		Liriodendron tulipifera	16/18
36.	Golgota tér		Liriodendron tulipifera	16/18
37.	Golgota tér		Liriodendron tulipifera	16/18
38.	Golgota tér		Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
39.	Golgota tér		Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
40.	Golgota tér		Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
41.	Győrfi István utca	8	Aesculus hippocastanum	16/18
42.	Gyulai Pál utca	16	Prunus serulata 'Kanzan'	16/18
43.	Harminckettesek tere		Acer platanoides	16/18

Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt. • Városüzemeltetési Igazgatóság
1084 Budapest, Német utca 17-19. • Telefon: 06 1 782 3537 • Email: varosuzemeltetes@jgk.hu

JÓZSEFVÁROS
ÚJJAÉPÜL

71

Vh

■ VÁROSÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓSÁG ■

			'Cleveland'	
44.	Horváth Mihály tér	10	Platanus acerifolia	30/35
45.	Horváth Mihály tér		Catalpa bignonioides	16/18
46.	Illés utca	25	Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	16/18
47.	József utca	33	Acer campestre	16/18
48.	József utca	40	Acer campestre	16/18
49.	Kálvária tér		Liriodendron tulipifera	30/35
50.	Kálvária tér		Liriodendron tulipifera	16/18
51.	Kálvária tér		Platanus acerifolia	16/18
52.	Kálvária tér		Acer platanoides	16/18
53.	Kálvária tér		Tilia argentea	16/18
54.	Kálvária tér		Liriodendron tulipifera	18/20
55.	Kálvária tér		Liriodendron tulipifera	16/18
56.	Kálvária tér		Acer campestre	16/18
57.	Korányi Sándor utca	2/C	Acer platanoides 'Cleveland'	16/18
58.	Korányi sándor utca	2/C	Acer platanoides 'Cleveland'	16/18
59.	Korányi sándor utca	1	Platanus acerifolia	16/18
60.	Korányi sándor utca	1	Platanus acerifolia	16/18
61.	Korányi Sándor utca	8/A	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
62.	Korányi Sándor utca	2/B	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
63.	Korányi Sándor utca	1-5	Acer platanoides 'Emerald Queen'	16/18
64.	Kőfaragó utca	7	Prunus serulata 'Kanzan'	16/18
65.	Kőfaragó utca	7	Prunus serulata 'Kanzan'	16/18
66.	Márkus Emilia utca	1	Crataegus laevigata Paul's Scarlet	16/18
67.	Mátyás tér		Celtis occidentalis	16/18
68.	Mátyás tér	1	Acer platanoides	16/18

72. Vh

■ VÁROSÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓSÁG ■

69.	Molnár ferenc tér		Liriodendron tulipifera	30/35
70.	Muzsikus Cigányok tere		Tilia tomentosa	35/40
71.	Muzsikus Cigányok tere		Tilia tomentosa	16/18
72.	Nagy Ho-ho-ho horgász játszótér		Acer platanoides 'Emerald Queen'	30/35
73.	Nagyfuvaros utca	2/B	Acer platanoides 'Cleveland'	16/18
74.	Német utca	Cifra palota játszótér	Acer platanoides 'Emerald Queen'	30/35
75.	Práter utca	56	Celtis occidentalis	16/18
76.	Reguly antal utca	1	Acer platanoides 'Cleveland'	16/18
77.	Reguly antal utca	2/A	Acer platanoides 'Cleveland'	16/18
78.	Reguly antal utca	11	Acer platanoides 'Cleveland'	16/18
79.	Reguly antal utca	27	Acer platanoides 'Cleveland'	16/18
80.	Reguly antal utca	58	Acer platanoides 'Cleveland'	16/18
81.	Rezső tér	Szenes	Acer pseudoplatanus	16/18
82.	Rezső tér	Szenes	Acer pseudoplatanus	16/18
83.	Rezső tér	Magyarok nagyasszonya	Acer pseudoplatanus	16/18
84.	Rezső tér	Magyarok nagyasszonya	Prunus serulata 'Kanzan'	16/18
85.	Rezső tér	Magyarok nagyasszonya	Acer platanoides 'Royal Red'	16/18
86.	Salgótarjáni utca	13	Celtis occidentalis	16/18
87.	Stáhly utca	8	Crataegus laevigata Paul's Scarlet	16/18
88.	Stróbl Alajos utca	Kapcsolószekrényénél	Koelreuteria paniculata	16/18
89.	Stróbl Alajos utca	18	Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	16/18
90.	Stróbl Alajos utca	18	Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	16/18
91.	Százados utca	65 E/B	Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	16/18

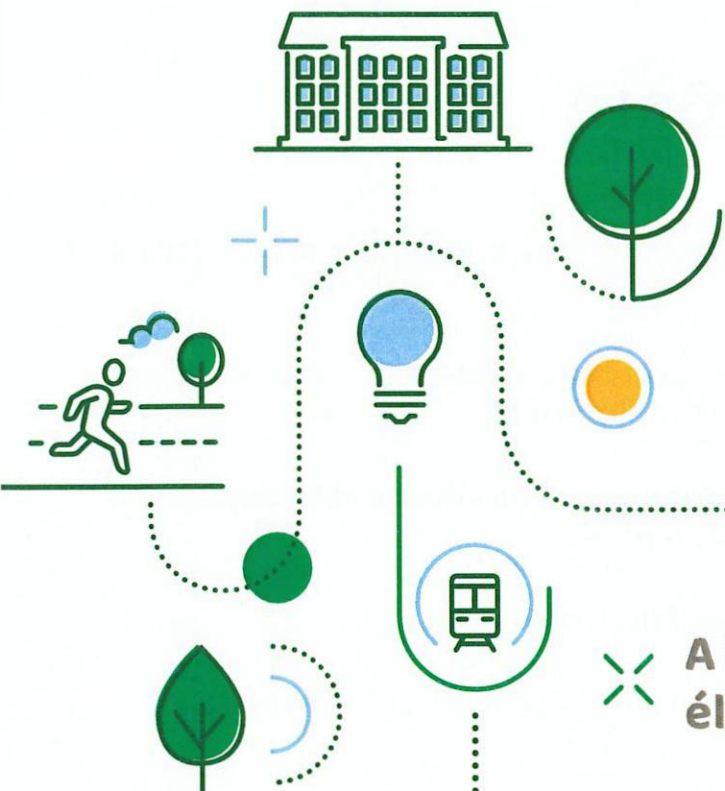

■ VÁROSÜZEMELTETÉSI IGAZGATÓSÁG ■

92.	Százados utca	30/A	Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	16/18
93.	Szenes Iván tér	10	Celtis occidentalis	16/18
94.	Szenes Iván tér	10	Celtis occidentalis	16/18
95.	Szenes Iván tér	7	Celtis occidentalis	18/20
96.	Szenes Iván tér	7	Celtis occidentalis	18/20
97.	Szigony utca (gyógyszertár)	2	Koelreuteria paniculata	16/18
98.	Tavaszmező utca	22	Acer platanoides 'Cleveland'	16/18
99.	Teleki Tér	nagy kutyafuttató	Acer campestre	16/18
100.	Tisztes utca	C/D	Fraxinus ornus	16/18
101.	Tömő utca	25	Catalpa bignonioides	16/18
102.	Tömő-Jázmin játszótér		Acer campestre	16/18
103.	Tömő-Jázmin játszótér		Acer campestre	16/18
104.	Tömő-Jázmin játszótér		Acer pseudoplatanus	16/18
105.	Vajda Péter utca	12	Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	16/18
106.	Vajda Péter utca	12	Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	16/18
107.	Vajda Péter utca	33	Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	16/18
108.	Vajda Péter utca	4	Fraxinus excelsior 'Westhof's Glorie'	16/18
109.	Vajda Péter utca	12	Fraxinus ornus	16/18
110.	Vajda Péter utca	31	Fraxinus ornus	16/18
111.	Villám utca	8	Aesculus hippocastanum	16/18

75. 1h

Zöld

A program a Józsefvárosi Önkormányzat „Helyi klímastratégia kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás Józsefvárosban” című, KEHOP-1.2.1-18-2018-00011 azonosítószámú projektje keretében valósult meg.

✘ **A Klímabarát, közösség-centrikus, élhető, egészséges Józsefvárosért**

76.

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A vidéki térségekbe beruházó Európa

Alpolgármesteri köszöntő

Mindenkinek van egy unokája, gyereke, unokaöccse vagy unokahúga, akinek félti a jövőjét.

Mindenkinek van egy nagymamája vagy nagypapája, édesanyja vagy édesapja, testvére vagy szomszédja, aki nehezen viseli a nyári kánikulát.

Mindenkiben van egy kis szorongás, hogy az egyre hevesebb viharok valamelyike az ő fejére röpít egy letört faágat, egy letépett tetőcserepet.

Mindenki jobban szereti a fákat, mint a forró aszfaltot, térkövet.

Mindenki szeretne egy élhetőbb, zöldebb, nyáron picit hűsebb Józsefvárosban élni.

Erről szól a klímastratégia.

A 2019 novemberében hivatalba lépett új vezetés ezért tartotta fontosnak, hogy az új képviselőtestület mindjárt az alakuló ülésén klímavészhelyzetet hirdessen, és 2020. januárban egy 93 pontból álló klímavédelmi intézkedési tervet fogadjon el. De ez még csak a kezdet volt. Az átfogó, minden részletre kiterjedő klímastratégia a folytatás.

Zöld Józsefvárost kívánok mindannyiunknak!

dr. Erőss Gábor
alpolgármester

Erőss Gábor

Bevezetés

Bolygónk klímája változóban van. Minden nap újabb és újabb tudományos bizonyítékok hívják fel a figyelmünket arra, hogy a klímaváltozás következményei milyen drámaian és ijesztő gyorsasággal alakítják át az életünket.

A klímaváltozás már nem a távoli jövő problémája, hanem a mindennapunk része. A fosszilis tüzelőanyagok égetése, a pazarló fogyasztási szokások a természetes és természetközeli élőhelyek felélése és az ezekhez kapcsolódó emberi tevékenységek növelik az üvegházhatású gázok koncentrációját a Föld légkörében. Ezzel hozzájárulnak a globális átlaghőmérséklet emelkedéséhez, és változást idéznek elő a bolygó éghajlatában. Az Éghajlat-változási Kormányközi Testület tudósai arra figyelmeztetnek, hogy a 1,5 °C-os globális felmelegedés az iparosodást megelőző korhoz képest komoly, sőt visszafordíthatatlan következményekkel járhat a környezetre és társadalomra nézve.

A tragikus jelenségek megelőzéséhez olyan átfogó területeken kell változtatnunk, mint a termelés, a fogyasztás, a közlekedés, a fűtés, a hűtés, a munka és a társadalmi együttélés. Jelentős mértékű befektetésre és a bevált módszerek átalakítására lesz szükség ahhoz, hogy sikeres legyen az átállás. Mindeközben a klíma és a környezet megmentése érdekében hozott intézkedések azzal is járnak majd, hogy tisztábbak lesznek a vizeink, a levegő és a talaj, energetikailag hatékonyabbak lesznek az épületek, korszerűbb a tömegközlekedés, és mind a jelenlegi, mind a jövőbeni generációk jobb egészségnek örvendenek majd. Mivel az ügy mindenkit érint, a kormányok mellett a településeknek, cégeknek, befektetőknek, civil szervezeteknek és az egyéneknek is mind ki kell venniük a részüket a feladatokból.

Jelen kiadvány a kerületi klímastratégiát mutatja be. A klímastratégia feladata, hogy meghatározza a kerület hosszú távú, 15-20 évre szóló stratégiai céljait. A stratégiában megfogalmazott 4x8 intézkedés biztosítja a klímaváltozást okozó kibocsátások csökkenését és a várható változásokhoz való alkalmazkodást, 2035-re klímabarát, közösség-centrikus, élhető, egészséges Józsefváros kialakítását tűzte ki célul.

.....
¹Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC, angolul: Intergovernmental Panel on Climate Change) 1988-ban megalakult szervezet, amelynek létrehozását az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) és a Meteorológiai Világszervezet (WMO) kezdeményezte, illetve az ENSZ Közgyűlése az éghajlatváltozással foglalkozó határozatában megerősítette

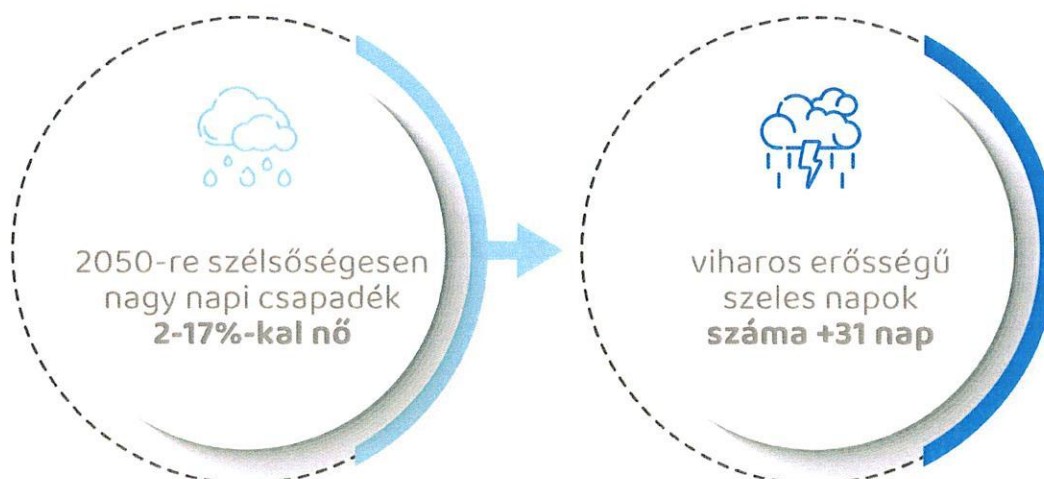
Milyen lesz az időjárás Józsefvárosban 2050-re? Mi vár ránk?

A klímaváltozás, az egyre gyakoribb szélsőséges időjárási események hatásait már most is nap mint nap érezhetjük. A klímaváltozási modellek alapján 2050-re Józsefvárosban nő a szélsőségesen meleg, hőségriadós napok száma és a hóhullámos és aszályos időszakok hossza.

2050-re:

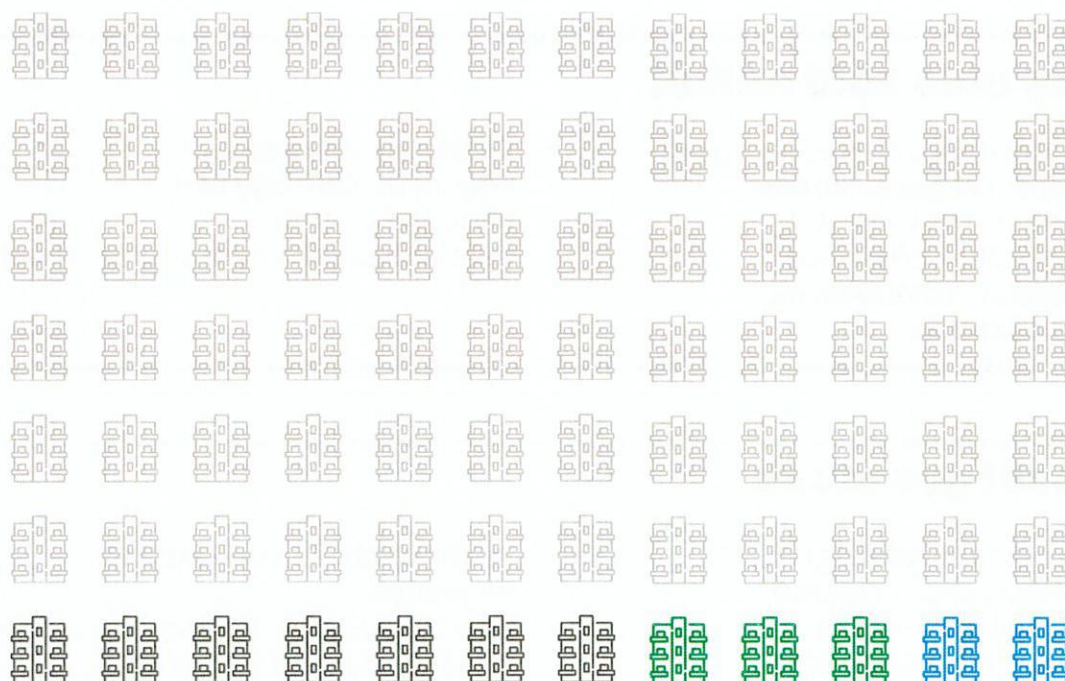

Az olyan időjárási szélsőségekre, mint a hirtelen lehulló nagy mennyiségű eső vagy a viharos szél is gyakrabban kell számítani.

A klímaváltozással együtt hazánkban is egyre több, eddig ismeretlen betegség jelenhet meg, és a jövőben hosszabb pollenszezon és új típusú allergének is terhelhetik a lakosság egészségét.

A klímaváltozás hatásaira a kerület különösen érzékeny a sűrű beépítettség, a kevés zöldfelület, a jelentős közlekedési eredetű légszennyezés, a korszerűtlen épületállomány és a lakosok egészségi állapota, illetve az érzékeny csoportok magas aránya miatt.

 Beépített terület

 Köztér, park

 Utak

 Parkoló

Klímastratégia célrendszere

Klímabarát város

- Hatékony energiafelhasználás
- Gázfűtés helyett távfűtés
- Takarékoskodjunk a vízzel!
- Zöld középületek
- Korszerű önkormányzati lakások
- Zöld lámpát a klímavédelmi szempontoknak!
- Önkormányzat példamutatása
- Zöld közbeszerzés

Nincs utca zöld nélkül

- Utcafásítási, zöldítési program
- Zöldfelületgazdálkodás
- Barnamezős területek, foghíjtelkek zöldítése
- Zöldfalak, zöldudvarok, zöld háztetők
- Csapadékvíz kezelése
- Fogadj örökbe egy fát!
- Minden fa érték!
- Csatlakozzunk közösségi kerthez!

Egészséges utcák

- Mozgásra, közösségi tevékenységre csábító közterek kialakítása
- Klimatizált utcák, terek
- Környezetbarát közlekedés
- Biztonságos kerékpározás
- Sétálóutcák és autómentes negyedek
- Parkolás újragondolása
- Mérések a tiszta levegőért!
- Szociális és egészségügyi ellátás felkészítése a hőhullámokra

Klímabarát társadalom

- Nulla hulladék szemléletformáló programok
- Zöld8 tanácsadó iroda létrehozása
- A klímavédelemhez kapcsolódó önszervező közösségek támogatása
- Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok megszólítása
- Helyi cégek bevonása szponzorként a zöldítési akciókba
- Klímátámogató érdekeltségi rendszer kialakítása
- Családoknak szóló szemléletformáló programok
- Környezeti nevelés

1. CÉL: KLÍMABARÁT VÁROS

A klímaváltozás okai bizonyítottan visszavezethetők az elmúlt évszázadban egyre gyorsuló ütemben növekvő széndioxid kibocsátásra. Ezért elsősorban az energiaszektor felelős, így minden háztartás, minden épület hozzájárul a klímaváltozáshoz. Ahhoz, hogy a kerületben élők is hozzájáruljanak a klímaváltozás mérsékléséhez, csökkenteni kell az energiafelhasználást (és azon belül is a fosszilis energiáét) és ezzel a légkörbe jutatott széndioxid kibocsátását. Józsefváros ÜHG² leltára alapján a széndioxid-kibocsátás 74%-át az épületek energiafelhasználása okozza, a közlekedés 25%-kal, a hulladéktermelés 1%-kal járul hozzá.

Józsefváros a globális törekvésekkel összhangban 2030-ra a széndioxid-kibocsátás 40%-os csökkenését irányozza elő.

A cél elérését szolgálja a zöld társasházak számának növelése, a zöld középületek kialakítása és a klímabarát városvezetés, üzemeltetés tervezett intézkedései.

.....
²Üvegház Hatású Gáz

1. | Hatékony energiafelhasználás

A rossz lakhatási körülmények között élőket kiemelten érintik az energiaköltségek, amelyek kiadásaik jelentős hányadát felemésztik; ez az energiaszegénység³. Így az energetikai felújítások sora nem csupán az erőforrás-gazdálkodás fenntarthatóságához járul hozzá, hanem a hátrányos körülmények között élők szociális megsegítését, a szegregált helyzet javítását, az energiaszegénység csökkentését is szolgálja. Az önkormányzat célja, hogy támogassa a társasházakat napelemek telepítésében, amelyek alacsonyabb villanyszámlát eredményeznek. Ezen kívül pályázatokkal kíván segíteni a társasházak lakóközösségeinek vagy a rászoruló családoknak, hogy meg tudják valósítani a lakóépületek vagy lakások energetikai felújítását.

2. | Gázfűtés helyett távfűtés

A FŐTÁV Zrt. fővárosi távhővezeték-gyűrű kiépítését tervezi, amelyhez - a jelenlegi rendszerhez tartozókon túl - további körzetek csatlakozhatnak. A kerület szeretné segíteni a távfűtésre kapcsolódást, ezzel egyre több lakás és közintézmény fűtése lesz környezetkímélőbb, másrészt a fűtési költségek is csökkennek.

3. | Takarékoskodjunk a vízzel!

Az édesvíz drága és korlátozott mértékben rendelkezésre álló erőforrás, amelyre naponta szükségünk van. A vízpazarlás elkerülése érdekében az önkormányzat a vízvezetékek cseréjére törekszik, a lakosokat pedig arra kéri, hogy optimalizálják vízhasználatukat. A víztakarékosság védi a környezetet és alacsonyan tartja a vízszámlát is.

4. | Zöld középületek

A kisebb energiahasználat értékes természeti erőforrásokat őriz meg és csökkenti a környezetszennyezést. Jelenleg a Józsefvárosi Önkormányzat 50 közintézményi épületet kezel, amelyek jelentős energiafogyasztók. Az önkormányzat gondoskodik intézményeinek felújításáról, zöldítéséről. A régi izzókat energiatakarékosra cseréli, a termosztátot télen letekeri, zöldhomlokzatokat alakít ki és napelemeket telepít.

.....

³„Egy háztartást akkor nevezünk energiaszegénynek, ha az nem képes megfizetni a fűtés vagy az egyéb alapvető energiaszolgáltatások olyan szintjét, mely a tisztességes életminőséghez szükséges.” <https://www.elosztoprojekt.hu/temak/energiaszegenyseg/>

83. Vh

5. | Korszerű önkormányzati lakások

A bérlakások felújítása nagyban hozzájárul a károsanyag-kibocsátás csökkentéséhez. Első lépésként csökkenteni kell az üresen álló és alacsony komfortfokozatú lakások számát, ezzel párhuzamosan emelni a lakások energetikai minőségét, hogy az ott élők életszínvonala jelentősen javuljon. E probléma megoldására tervezi az önkormányzat egy korszerű lakásgazdálkodási szemlélettel rendelkező új szervezet (lakásügynökség) létrehozását, majd hosszútávon kibővítését zöld szociális ügynökséggé. Az ügynökség elősegíti a lakásállomány minőségi javulását, költségcsökkentést és nem utolsósorban az energiafogyasztás, üvegház-gáz kibocsátás mérséklését eredményezi.

6. | Zöld lámpát a klímavédelmi szempontoknak!

A klímaváltozás negatív hatásait csökkentő célkitűzések elérése komplex, az élet minden területét átszövő megközelítést igényel. Ebben a megvalósítási folyamatban az önkormányzat kulcsszerepet játszik, legfőképpen példamutatásával, nyilvánosan vállalt szemléletével és mindennapi tevékenységével. A kerület a jövőben beépíti legfontosabb terveibe a környezeti és klímavédelmi szempontokat és minden fejlesztést úgy valósít meg, hogy ezeket szem előtt tartja. Folyamatosan nyomon követi a végrehajtott fejlesztések eredményeit és hatását, így rugalmasan képes intézkedéseit a változó kihívásokhoz igazítani.

7. | Önkormányzat példamutatása

A kerület vezetői személyes példamutatással ösztönzik a többi kerületet és a lakosságot azáltal, hogy csökkentik környezeti lábnyomukat. Energiahatékonyan üzemeltetik épületeiket, a dolgozók a lehetőségeikhez mértén törekszenek tömegközlekedéssel, kerékpárral vagy gyalog járnak munkába, az erőforrásokat takarékosan használják. A kerület fejlesztését érintő kérdésekben a lakosokkal partnerségben döntenek.

8. | Zöld közbeszerzés

Az Önkormányzat elkötelezett az iránt, hogy nagyobb beruházásait környezettudatos és helyi cégekkel bonyolítja, hogy minimálisra csökkentse a környezeti terheléseket, amelyek például a termékek nagy távolságra történő szállításaiból adódnak.

2. CÉL: NINCS UTCA ZÖLD NÉLKÜL

A kerületben a klímaváltozás hatására várhatóan egyre többször tapasztalhatunk majd olyan időjárási szélsőségeket, mint a nyári hőhullámok, megnövekedett hőségnapok száma, a hirtelen lezúduló csapadék által okozott villámáradások. E szélsőséges időjárási jelenségek negatív hatásainak csökkentésére világ- és európai szinten is a zöldfelületek bővítését, az úgynevezett zöldinfrastruktúra hálózat kialakítását szorgalmazzák.

A kerületre a nagyvárosias, sűrű beépítés jellemző, és bár mintegy ötödét teszik ki a közösségi zöldterületek, eloszlásuk egyenetlen. Józsefváros zöldfelületeinek aránya a budapesti átlagtól (6 m²/fő) is messze elmaradnak, együttes értékük 2,4 m²/fő. A Tisztviselőtelep és a Százados-negyed kivételével nagyon csekély a fásított utcák száma, és a zöldfelület intenzitás Budapest átlagának (52%) alig fele (25% alatti).

A városi mikroklimatikus jelenségek közül kiemelendő a jelentős mértékű hősziget-hatás, ami a kerület belvárosi elhelyezkedése folytán még hangsúlyosabb. A burkolatok aránya és sok esetben sötét színe miatt is e felületek kisugárzó hatása és a kisugárzásideje hosszabb. A magas épületek tovább növelik a mesterséges, napfényelnyelő felületeket, és mechanikailag korlátozzák a szellőzés kiegyenlítő hatását. További probléma, hogy a csapadék gyors lefolyása miatt nem érvényesül annak hűtő szerepe. A hőhullámok kedvezőtlen hatást gyakorolnak az lakosság egészségi állapotára, a hőségnapokon 15-20%-os a többlethalálozás.

A kerület célként tűzte ki, hogy 2030-ra a kerület minden pontjáról 500 m-en belül legyen elérhető közcélú zöldterület és minden utcában legyen fa, többszintű zöldsáv, vagy fát helyettesítő növénytelepítés, amelyek biológiai sokfélesége is magas.

A zöldinfrastruktúra-hálózat fejlesztését és a közös zöld értékeink megőrzését szolgálják az alábbi intézkedések.

1. | Utcafásítási, zöldítési program

A jövőben a köztér-megújításoknál hangsúlyt kell helyezni a zöldfelület-növelésre. A meglévő utcai zöldsávokban, a fásítások mellett, többszintű növényzet kialakítására kell törekedni. Az önkormányzat az elkövetkező években intenzív zöldfelület-növelési programba kezd, amely során zöldíti a közterületeket, buszmegállókat, fákat, növényávokat ültet. A több zöldfelület és annak hálózata csökkenti a hőhullámokat, elvezeti a hirtelen lehulló csapadékot. Egyúttal közelebb hozza a természetet a lakókhoz, amely hozzájárul az itt élők fizikai és mentális egészségének javulásához.

2. | Zöldfelületgazdálkodás

A zöldfelületek létesítése mellett ugyanolyan fontos a fenntartásuk is. A városi környezet pusztítja a fákat, amelyek védelme, öntözése, tápanyag-utánpótlása kiemelt feladat. A megfelelő szakembereket a lelkes helyiek is tudják segíteni.

3. | Barnamezős területek, foghíjtelkek zöldítése

A kerület sűrű beépítése ellenére rendelkezik nagyobb kiterjedésű tartalékterületekkel: az ipari területek és az üresen álló telkek megújításánál a klímavédelmi szemléletet érdemes szem előtt tartani, azaz minél több zöldfelületet létrehozni.

4. | Zöldfalak, zöldudvarok, zöld háztetők

A belvárosi területeken sokszor kevés hely áll rendelkezésre növények, fák telepítéséhez, ilyenkor a homlokzati falak, tetőkertek és belső udvarok jelentenek jó alternatívát az élénkítésre. A zöldfalak, háztetők visszatartják az esővizet, javítják a levegőminőséget, védik az otthonokat a túlzott hőségtől és hidegtől, zajszigetelő hatásuk is van. A bérházak udvarain a lakóközösség saját kerttel teheti élhetővé a közvetlen környezetét, amelyben az önkormányzat támogatására is számíthat.

86. Vh 11.

5. | Csapadékvíz kezelése

A klímaváltozás a csapadék egyenetlen eloszlásával is jár, ezért a bőséges napok esővizet nem árt gyűjteni és felhasználni a szárazabb időszakokban. Ugyanilyen fontos a nagyobb mennyiségben lezúduló eső megfelelő elvezetése és visszatartása, amely vízáteresztő burkolatok és növények együttes alkalmazásával oldható meg.

6. | Fogadj örökbe egy fát!

A zöldfelületek fenntartásában és megvédésében fontos a lakosság részvétele is. A lakosok elkötelezettsége a városi zöldfelületek iránt csökkenti a fenntartási költségeket, a rongálások számát, ezzel segíti a közösség számára értékes egészséges környezet biztosítását. A kerület egy egységes és nyílt adatbázist tervez létrehozni, hogy pontosan tudja, területén hol, milyen és mennyi fa helyezkedik el, segítve az itt lakókat is, hogy megismerjék értékeinket és részt vegyenek a környezetük szépítésében, védelmében. Ennek egyik jó példája, hogy a lakók örökbe fogadhatnak fákat és vállalják, hogy néhány éven keresztül gondjukat viselik.

7. | Minden fa érték!

A közterületek zöldfelületein kívül klíma-alkalmazkodás szempontjából fontosak a magán, társasházi és intézményi zöldfelületek is. A belső városrészek nagyvárosias, zártos beépítésének köszönhetően néhol szinte csak a belső udvarok, körfolyosók és erkélyek adnak lehetőséget a zöldfelület-fejlesztésre. Ezek szakszerű fenntartását és ápolását az önkormányzat szaktanácsadással és pályázatokkal kívánja elősegíteni. A magánterületek zöldítése mindenki számára jelentős előnyöket nyújt.

8. | Csatlakozzunk közösségi kerthez!

A közösségi kertek olyan helyek, ahol találkozhatunk a szomszédokkal, kapcsolatokat építhetünk. Segítenek a gyerekeknek és a felnőtteknek megtanulni, hogyan nőnek a növények és honnan származik az étel. Közelebb visznek a természethez és előmozdítják a biodiverzitás tiszteletben tartását. A kerületben már eddig is nagy népszerűségnek örvendtek a közösségi kertek, ezért további támogatásuk, újak létrehozása kiemelt cél!

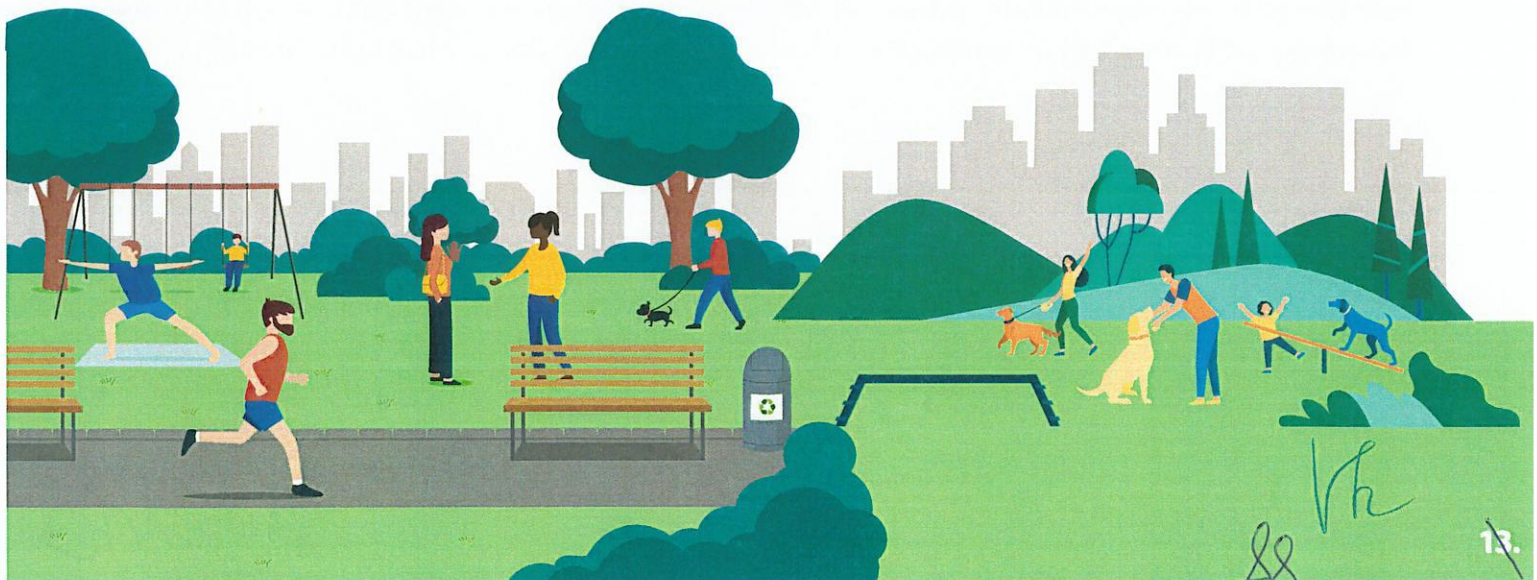
3. CÉL: EGÉSZSÉGES UTCÁK

Józsefváros társadalmi helyzetéből adódóan az itt élők jelentős része klímavédelmi szempontból sérülékeny csoportba tartozik. A hátrányos helyzetű lakosság nehezebben tud védekezni a klímaváltozás okozta szélsőségek ellen, számukra kiemelten fontos az egészséges közterek és a segítő ellátórendszer elérhetősége. Ugyanakkor a sűrű belvárosi beépítettség és a magas légszennyezés a kerület minden lakosának egészségügyi kockázatot jelent.

A zöldfelületi rendszerek használati értékének növelése közösségi funkciójuk szélesítésével és a klímaváltozás negatív hatásait kiegyenlítő megoldásokkal lehetséges. A helyi identitás erősítésének szándékához is szorosan kapcsolódik a kerület komfortossá tétele, a minőségi élettér létrehozása. Ehhez a klímabarát közterek kialakításán túl hozzájárul a főváros vérkeringésébe bekapcsolt kerékpárút infrastruktúra, amelynek biztonságos használatát a lakosság bevonásával kijelölt forgalomcsillapított és autómentes zónák is segítik. A fővárosi szinten determinált közösségi közlekedés nagyobb arányú igénybevétele lokálisan is támogatható.

Józsefváros 2030-ig elkötelezett az egészséges utcák kialakításában, azaz a kerületi közterület- és közlekedésfejlesztést egy általánosabb célnak, méghozzá az azokat használó emberek egészségi állapota és életminősége, javításának rendeli alá. Az egészséges utca legfőbb jellemzői, hogy a lakosok magukénak érezzék és szívesen sétáljanak, kerékpározzanak, rollerozzanak rajta, ami az egészségi állapotukra is jó hatással van (pl. magas vérnyomás és túlsúly csökkentése, mélyebb alvás stb.).

A cél elérését szolgálja a klímabarát közterek kialakítása, az autómentes közlekedés ösztönzése és szelíd közlekedés támogatása, valamint az itt élők egészségének megőrzését szolgáló alábbi intézkedések.

1. | Mozgásra, közösségi tevékenységre csábító közterek

Az összefüggő zöldfelületi rendszer fontos elemei a közösségi tevékenységre alkalmas terek, amelyek minden korosztály számára kínálnak szabadtéri elfoglaltságot, csendesebb, elvonulásra is alkalmas és hangosabb, tömeges sportolási és vendéglátóipari igényeket is kielégítő minőségben. Ahhoz, hogy ezek egész évben komfortosak legyenek, kiképzésüknél fontos szempont kell, hogy legyen a természetes árnyékolás, szél- és esőtől való védelem, valamint a zöldfelületek megfelelő arányának biztosítása. A magas minőségű közterek javítják a lakosság egészségi állapotát és a kerületi kötődést is erősítik.

2. | "Klimatizált" utcák, terek

A belvárosban nyáron gyakran fordulnak elő hőhullámok, amelyek megviselik az itt élők szervezetét. A felfrissülést párapukkal, szökőkutakkal, árnyékolt pihenőhelyekkel lehet biztosítani. Így a lakók, különösen az idősek és gyerekek forró nyári napokon is ki tudnak menni a szabadba.

3. | Környezetbarát közlekedés

Józsefváros sűrű közlekedési forgalomtól szenved, ami egészségtelen zaj- és légszennyezési szinttel jár. A közlekedési dugók növelik az ingázási időt, a CO₂-kibocsátás pedig felgyorsítja az éghajlatváltozást. Az önkormányzat célja, hogy a kerület tisztább, egészségesebb lakóhellyé váljon: ezért tervezi kedvezmények nyújtását a közösségi közlekedés használatára. Munkavállalóit is arra ösztönzi, hogy sétáljanak, biciklizzenek vagy hosszabb távon használják a tömegközlekedést.

4. | Biztonságos kerékpározás

A biciklizés egészségünkre és környezetünkre is pozitív hatást gyakorol. A városban gyorsabb és hatékonyabb, mint az autó: elkerülhetők a forgalmi dugók és a napi testmozgást is letudhatjuk általa. A kerületben tervezett egyrészt a bicikliutak számának növelése és biztonságossá tétele, másrészt biciklitárolók kialakítása.

5. | Sétálóutcák és autómentes negyedek

A belvárosban az önkormányzat a gyalogos, kerékpáros és egyéb elektromos járművekkel való közlekedést preferálja, így ennek érdekében tervezi sétálóutcák összefüggő rendszerének és gépjárműforgalomtól mentes lakótömböknek a kialakítását. Ennek eszközei a zöldítés, forgalomcsillapítás, parkoláskorlátozás.

6. | Parkolás újragondolása

A kerületben a közterületek legnagyobb részét parkolók foglalják el, amelyek ezáltal nem hagynak teret zöldítésre és egyéb közösségi funkciók elhelyezésére. A belváros élhetőségét segítené a parkolóhelyek felszámolása, a meglévő kapacitások kihasználása és a parkolási kedvezmények újraszabályozása.

7. | Mérések a tiszta levegőért!

Egyre gyakrabban fordul elő a nyári szmog, amely káros az egészségre. A területileg mért adatok ismeretében tudatosabb fellépés várható a lakosság részéről is, hiszen elsősorban a gyermekintézmények, játszóterek környezetében szükséges a levegőminőség mérése, amiben a szülők és nagyszülők is segítséget tudnak nyújtani. A levegő minőségének tudatában jobban szem előtt tarthatjuk a környezetbarát közlekedési, energiahasználati megoldásokat a mindennapokban és az önkormányzatnak is segítséget nyújt pl. szmogriadóhoz kapcsolódó döntések meghozatalában.

8. | Szociális és egészségügyi ellátás felkészítése a hőhullámokra

A hőhullámokra leginkább érzékenyek a krónikus betegségben szenvedők és az egyedül élő nyugdíjasok, valamint a szabadban dolgozók, így az ő alkalmazkodóképességük javítása kiemelt figyelmet igényel. A nyári hőhullámok által okozott egészségügyi problémák, tünetek kezelésére fel kell készíteni az ellátórendszert is. Az önkormányzat hőségriadó tervet dolgoz ki és fokozatosan klimatizálja közintézményeit, amelyeket tartós hőhullámok esetén megnyitni tervez a rászorulóknak részére.

4. CÉL: KLÍMABARÁT TÁRSADALOM

A kerület lakóinak hozzáállása nagyban befolyásolja a klímastratégia céljainak sikeres teljesítését. A szemlélet formálása során a különböző korosztályokra szabott közismereti tájékoztatás, életmód- és gondolkodásbeli ráhatás, továbbá a mindennapi élethez köthető gyakorlati tapasztalatok átadása a lakossági felelősségvállalás és klímatudatosság növelését szolgálhatja.

A józsefvárosi lakosság részére szóló programok elsősorban a mindennapi életben könnyen alkalmazható, hulladéktermelést megelőző, elkerülő magatartás népszerűsítését szolgálják. Ennek hatására várhatóan csökken a hulladéktermelés, majd nő az erőforrás-gazdálkodással (energia-és vízfogyasztás) kapcsolatos tudatosság is. Fontos a hazai kistermelők támogatása a lakosság részéről, a termelői piacok és a vásárlói közösségek ezt biztosíthatják a belvárosban lakók számára is. De a városi kertészet és a városi termelés bemutatása és terjesztése is segíti a környezettudatos életmód kialakítását.

A különböző korosztályok szintjén a kommunikáció, ismeretterjesztés ideális terepe a családi környezet, ahol szülői példamutatással befolyásolhatók a mindennapi szokások.

Másik helyszín az óvoda és iskola, ahol egyrészt a családi szokások megjelennek, másrészt az ott tanultak visszahatnak a családok életére. Megfelelő együttműködés esetén ezek egymást erősítő hatások.

A klímatudatosság Józsefváros lakosainak, önkormányzatának, intézményeinek és vállalkozásainak közös vállalása. A célkitűzések megvalósítása akkor lesz sikeres, ha minél több érdekelt, illetve azok csoportjai (pl.: civilek, lakóközösségek) összefognak azok elérésére.

A klímastratégia megvalósításában az önkormányzat célja, hogy a kerületben élők tájékozottak legyenek a klímavédelmi kérdésekben és aktívan hozzájáruljanak a célok eléréséhez.

1. | Nulla hulladék szemléletformáló programok

A „zero waste” elmélete egy olyan termelési és fogyasztási rendszert foglal magába, amelyben nem keletkezik végleges hulladék, ahol az anyag- és energiafelhasználásunk fenntartható, azaz nem lép túl egy olyan szintet, amely a társadalmi-gazdasági-környezeti jólétünket veszélyeztetné. A helyi termékek népszerűsítése, a csomagolóanyagok elhagyása, a környezetbarát termékek forgalmazása, a komposztáló lehetőségek kialakítása mind olyan lépések, amelyekkel pozitív irányba befolyásolható a helyi lakosság életmódja.

2. | Zöld8 tanácsadó iroda létrehozása

A klímavédelmi fejlesztések akkor lesznek sikeresek, ha nem minden beavatkozásért a kerület vezetése felel, hanem a helyi civil szervezetek, lakóhelyi közösségek, vállalkozások is szerepet és felelősséget vállalnak a megvalósításban, fenntartásban. A Zöld8 tanácsadó iroda célja a kerületi környezettudatos programok és projektek népszerűsítése mellett általános energiahatékonysági és zöldfelületkezelési tanácsadás a józsefvárosi lakosoknak és vállalkozásoknak, továbbá az önkormányzat bérlakás- és társasház-felújítási programjával kapcsolatos tájékoztatás, segítségnyújtás.

3. | A klímavédelemhez kapcsolódó önszerveződő közösségek támogatása

Az éghajlatváltozás mérséklése olyan közös cél, amely érdekében fontos a helyi közösségek szervezése. A környezetvédelem és a klímakérdések köré rendeződő közösségi csoportokat az önkormányzat támogatja kisebb pályázatokkal, helységek biztosításával és kommunikációs felületeivel. Ezek a csoportok segíthetik a környezetbarát életmód népszerűsítését, a helyi közterületek állapotának fenntartását, védelmét.

4. | Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok megszólítása

Józsefváros társadalmi helyzetére való tekintettel a hátrányos helyzetű csoportok bevonása nélkül nem valósítható meg az általános szemléletváltás. Az önkormányzat elkötelezett, hogy a sérülékeny csoportba tartozó lakosokat ne csak támogatásokkal, de az információk átadásával, szemléletformálással is segítse a klímaváltozással szembeni ellenálló képességük erősítésében.

az vh

5. | Helyi cégek bevonása szponzorként a zöldítési akciókba

Az üzleti szereplők napjainkban egyre elhivatottabbak a társadalmi felelősségvállalásban és egy magasabb életszínvonal megteremtésében. Az önkormányzat ezért partnerséget alakít ki a kerület gazdasági szereplőivel, kis- és középvállalkozásokkal a klímavédelmi célok megvalósításában.

6. | Klímátámogató érdekeltségi rendszer kialakítása

A kerület létrehozza azt a klímabarát helyi támogatási rendszert, amely érdekeltté teszi a gazdasági szereplőket a különböző klímavédelmi lépések, fejlesztések megvalósításában. A zöld növekedést szem előtt tartó helyi vállalkozások számára ingyenes vagy kedvezményes bérleti konstrukciókat, közterület-használati lehetőségeket biztosít a kerület.

7. | Családoknak szóló szemléletformáló programok

Mind a megelőzést, mind az alkalmazkodást tekintve helyi közösségi szinten sokkal több lehetőség nyílik az éghajlatváltozás elleni küzdelemre, mint egyénileg. Ezért a helyi közösségek erősítésével a személyes érdekekről a hangsúly áthelyezhető a környezet iránti nagyobb fokú figyelemre. A klímatudatosságot erősítő családi-, szomszédsági programok szervezése, a fiatalokat célzó kommunikációs kampányok a legfogékonyabb korosztály számára nyújtanak segítséget a klímatudatos életmód kialakításához.

8. | Környezeti nevelés

A gyerekek klímatudatosságához a kerület ovi-kertek kialakítását támogatja, ösztönzi az ökoovi és ökosuli programokat. Az óvodák és az iskolák az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdéseket intézményi keretek között, a kerületben élő gyerekek helyzetéhez illeszkedve tudják megvitatni.

Többet szeretne megtudni a kerületi klímastratégiával kapcsolatban?

Budapest Főváros VIII. Kerület Józsefvárosi Önkormányzat a Széchenyi 2020 Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében elnyert KEHOP-1.2.1-18-2018-000011 azonosítószámú, **„Helyi klímastratégia kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás Józsefvárosban”** című pályázat keretében készítette el a klímastratégiáját.

Az elfogadott klímastratégia teljes terjedelemben elérhető a <http://zold8.com/> weboldalon. Bármilyen észrevételt, véleményt, hozzászólást szívesen várunk a klima@jozsefvaros.hu e-mail címre.

Amennyiben kérdése van a klímastratégiával kapcsolatban, várjuk levelét!

További klímastratégiával kapcsolatos híreket, információkat megtalál a www.zold8.com weboldalon és az önkormányzat hivatalos honlapján is www.jozsefvaros.hu

JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

1082 Budapest, Baross u. 63-67

+36 1 459 2100, 06 80 277 256

info@jozsefvaros.hu

www.jozsefvaros.hu

www.facebook.com/jozsefvaros.hu

www.facebook.com/groups/jozsefvarososszefog

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Handwritten signature

